

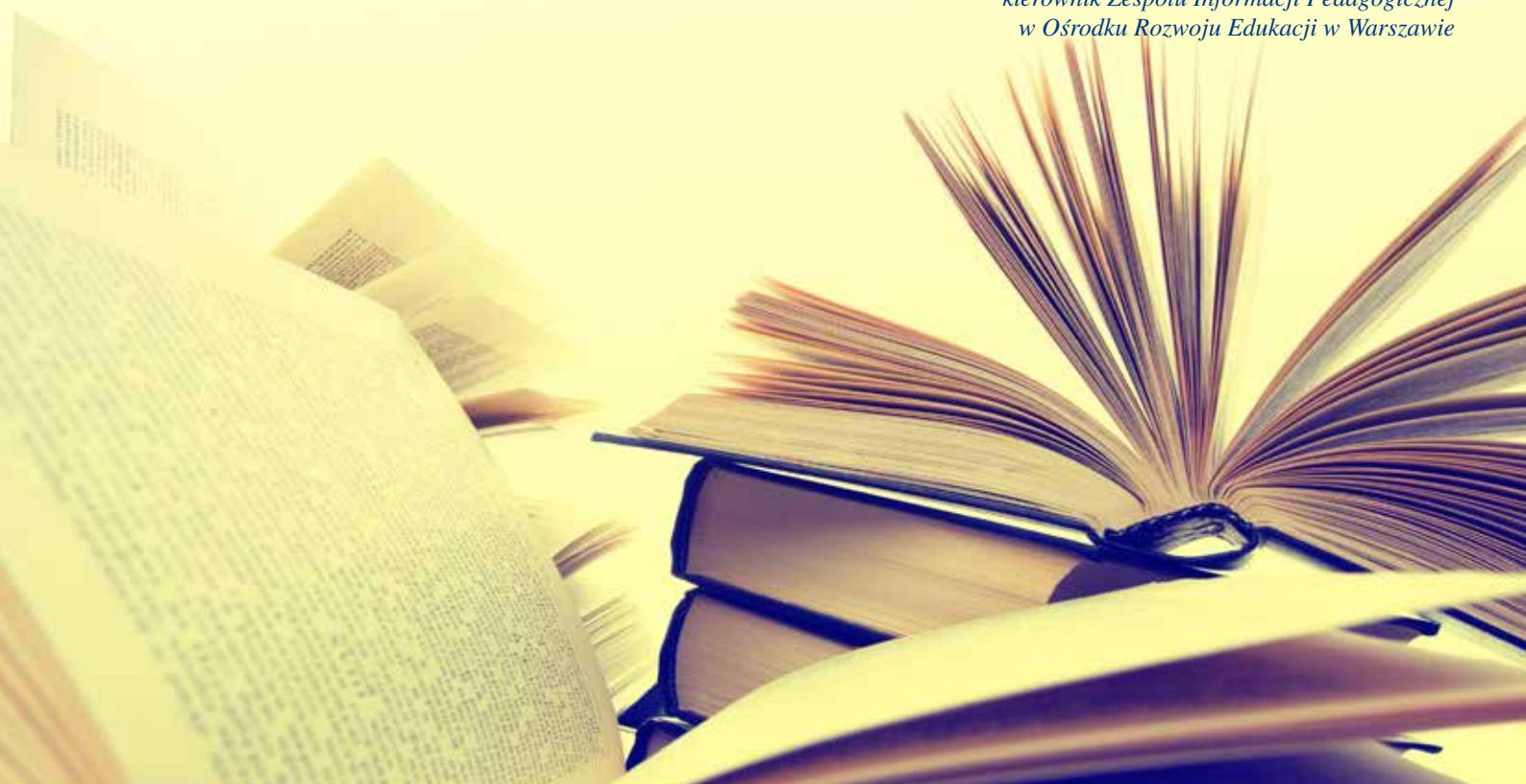
Strategia działania biblioteki pedagogicznej w świetle nowych zadań

– o czym należy pamiętać, planując działania od stycznia 2016 roku?

Biblioteki pedagogiczne w roku szkolnym 2015/2016 wkraczają w fazę pełnej realizacji rozporządzenia z 2013 roku oraz zmian przedstawionych w lipcu 2015 roku. Dyrektor i pracownicy w każdej placówce powinni przyjąć określoną strategię, czyli sposób pracy, wynikający z doświadczeń nabytych w trakcie dwuletniego okresu fakultatywnego wdrażania kompleksowego wspomaganie pracy szkół, a także organizowania i prowadzenia sieci współpracy i samokształcenia. Jaką strategię przyjąć, o czym należy pamiętać i co brać pod uwagę? Przede wszystkim powinna się odbyć swego rodzaju inwentaryzacja zasobów, określenie słabych i mocnych stron, ustalenie zasad współpracy z innymi placówkami wsparcia, które funkcjonują w środowisku edukacyjnym biblioteki. Organizacyjnej sferze pracy dyrektora BP powinna towarzyszyć wnikliwa analiza dostępnych wyników ogólnopolskich badań potrzeb edukacyjnych szkół i nauczycieli, uwzględniająca także wnioski z badań lokalnych (np. kuratora oświaty), a także wyniki diagnozy potrzeb prowadzonej w danej bibliotece. Zdiagnozowane potrzeby umożliwią opracowanie kierunków działań biblioteki i skuteczne sposoby ich realizacji, wykorzystanie zasobów, określenie oczekiwań wobec partnerów. Warto zderzyć je z określonymi przez MEN kierunkami polityki oświatowej, stanowiącymi jedno z podstawowych zadań dla każdej szkoły i placówki oświatowej. Tak przygotowana biblioteka pedagogiczna będzie w stanie sprawnie realizować swoje zadania i być skutecznym współpracownikiem szkół i nauczycieli w nowym roku szkolnym.

Agnieszka Pietryka

*kierownik Zespołu Informacji Pedagogicznej
w Ośrodku Rozwoju Edukacji w Warszawie*

SPIS TREŚCI

Spotkania szkoleniowe dyrektorów i kierowników filii bibliotek pedagogicznych województwa wielkopolskiego (Danuta Jaszczak).....	3
Od infobrokera do crowdsourcera – biblioteki wobec wyzwań nowoczesności (Małgorzata Kowalska).....	4
Pewne prawa zastrzeżone. Własność intelektualna a biblioteki (Wanda A. Ciszewska).....	4
Sieci współpracy i samokształcenia w CDN Publicznej Bibliotece Pedagogicznej w Koninie i jej filiach (Aleksandra Czajkowska, Agnieszka Lewandowska).....	5–6
Oferta szkoleniowa CDN Publicznej Biblioteki Pedagogicznej w Koninie Filii w Turku wobec potrzeb edukacyjnych nauczycieli (Agnieszka Graczyk).....	6–7
Badanie czytelnictwa uczniów ze szkół powiatu słupeckiego w roku 2015 (Hanka Kasperska-Stróżyk).....	8–9
Aktywne formy pracy z książką (Anna Chudzińska).....	10–11
Laureaci konkursu „Przeczytaj moją ulubioną książkę” – już znani (Anna Chudzińska).....	11–13
„Lekcja czytania z Tygodnikiem Powszechnym”. Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich (Hanka Kasperska-Stróżyk).....	14–15
Premiera własnych audiobooków – adaptacja cyklu o „Czarownicy Winnie”. XII Ogólnopolski Tydzień Bibliotek w CDN Publicznej Bibliotece Pedagogicznej w Koninie Filii w Słupcy (Anna Chudzińska).....	16–18
Psychoedukacja dla uczniów klas pierwszych szkół podstawowych w Słupcy. Cykl IV. Uroczyste zakończenie (Hanka Kasperska-Stróżyk).....	18–20
O konferencji „Nauczyciel uczy się się” (Ewa Kiwak).....	21
Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – współpraca Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kole i CDN Publicznej Biblioteki Pedagogicznej w Koninie Filii w Kole (Krystyna Kowalczyk, Iwona Kujawa).....	22–23
Co to znaczy opiekować się kimś? Zajęcia na temat rodziny w CDN PBP w Koninie Filii w Turku (Katarzyna Łazuga).....	24
Nowości wydawnicze w CDN Publicznej Bibliotece Pedagogicznej w Koninie (Laura Lewandowska, Magdalena Włodarkiewicz).....	25–27
Dokonania pierwszej kadencji Rady Oddziału Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich w Koninie w latach 2010–2014 (Mira Olszak).....	28–30
Konkursy w CDN Publicznej Bibliotece Pedagogicznej w Koninie – bogactwo myśli i uczuć... (IV edycja Konkursu Poetyckiego „Barwy poezji – barwy życia”) (Danuta Olczak).....	33
Nagrodzone wiersze laureatów Konkursu Poetyckiego „Barwy poezji – barwy życia”	33–34
Rozstrzygnięcie konińskich międzypowiatowych konkursów poetyckich (Zbigniew Budny).....	35–37
Wybór wierszy laureatów konińskich międzypowiatowych konkursów poetyckich	38–39
XIII Konkurs Recytatorski „Wielkopolska w poezji” (Wioletta Poturała).....	40–41
Projekt „Akademia Równych Szans” (Justyna Ziomek, Joanna Suchecka).....	42–45
Projekt „Kompleksowy system doskonalenia nauczycieli i wspomaganie szkół w powiecie konińskim” (Justyna Ziomek).....	46–49
„Cyfrowa Dziecięca Encyklopedia Wielkopolan” – cele, przebieg, efekty (Małgorzata Pogodska).....	50
O realizacji projektu „Cyfrowa Dziecięca Encyklopedia Wielkopolan” (Agnieszka Woźniak).....	50–51
„LICZMANY” w Orchowiu (Agnieszka Wojcińska).....	52
Konkursy KANGUR i FOX 2015 w regionie konińskim (Małgorzata Pogodska, Justyna Ziomek).....	53–55
Już po raz siódmy w Koninie (Piotr Gołdyn).....	56–57
Uczcili pamięć ofiar zbrodni katyńskiej (Piotr Gołdyn).....	58–59
Scenariusz zajęć z wielokulturowości w oparciu o program własny „Wszystkie dzieci świata” – Chiny (Anna Grochowska).....	60–61
Scenariusz zajęć na temat: „Tęsknię za Tobą, Wielokulturowa Polsko” (Anna Dybała).....	62–63
IBUK LIBRA w CDN Publicznej Bibliotece Pedagogicznej w Koninie	64

Koniński Kurier Oświatowy

– kwartalnik

Wydawca:

Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie

Rada Programowa:

dr Bogumiła Celer (Kalisz)
dr Elwira Jeglińska (Ślesin)
dr Mariusz Kulik (Warszawa)
dr Tomasz Olejniczak (Konin)
dr hab. Agnieszka Wałęga (Toruń)

Zespół Redakcyjny:

Jarosław Jankowski (redaktor naczelny)
Danuta Jaszczak (zastępca redaktora naczelnego)
Zbigniew Budny (sekretarz)
Barbara Jaworowicz (redaktor)
Jolanta Kmieć (redaktor)
Mira Olszak (redaktor)
Wioletta Poturała (redaktor)
Justyna Ziomek (redaktor)

Materiały prosimy przysyłać pod adresem redakcji do sekretarza „Kuriera”.

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania nadesłanych tekstów i nadawania im tytułów.

Skład, łamanie i druk: LeonStudio.pl

Adres redakcji:

62-510 Konin, ul. Sosnowa 14 (CDN)
tel. (63) 245 75 20, fax (63) 245 61 95
internet: www.cdnkonin.pl
e-mail: cdn@cdnkonin.pl

Placówka akredytowana

Drodzy Goście z Wielkopolski, Koleżanki i Koledzy!

„Koniński Kurier Oświatowy”, który Państwo przeglądacie, poświęcony jest w dużej części działaniom bibliotek pedagogicznych. A jest ku temu znakomita okazja, ponieważ w dniach 17–18 września br. Centrum Doskonalenia Nauczycieli Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Koninie oraz Departament Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu są organizatorami **Konferencji szkoleniowej dyrektorów i kierowników filii bibliotek pedagogicznych województwa wielkopolskiego**.

To ogromna przyjemność móc gościć Koleżanki i Kolegów kierujących Publicznymi Bibliotekami Pedagogicznymi w Wielkopolsce oraz znamienitych Gości na przyjaznej ziemi konińskiej.

Spotkania te organizowane co roku w innej części naszego regionu na stałe

wpisały się we wspieranie przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego działań obejmujących szeroko pojęte czytelnictwo wśród mieszkańców naszego województwa.

Podczas tegorocznej konferencji podejmiemy dyskusję m.in. na temat strategii działań bibliotek pedagogicznych w świetle nowych zadań, własności intelektualnej bibliotek, a także miejsca bibliotek pedagogicznych wobec wyzwań nowoczesności.

„Koniński Kurier Oświatowy” zawiera szeroki materiał przygotowany przez koleżanki bibliotekarki z CDN PBP w Koninie oraz Filii w Kole, Turku i Słupcy. Ponadto znajdziecie w nim Państwo informacje podsumowujące ostatnie działania realizowane przez Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie, w tym projekty, konkursy etc.

Już teraz życzę uczestnikom konferencji spełnienia oczekiwań pokładanych w tym spotkaniu oraz spędzenia miło czasu wśród zbiorów masońskich przechowywanych w Domu Pracy Twórczej w Ciężeniu, jak i kontemplacji wśród murów Klasztoru Cystersów w Łądzie.

Z okazji zbliżającego się Dnia Edukacji Narodowej w imieniu własnym oraz pracowników Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie składam wszystkim pracownikom oświaty najlepsze życzenia – satysfakcji z wykonywanej pracy, zdrowia, realizacji planów zawodowych, radości w życiu prywatnym oraz nieustannie pogody ducha.

Jarosław Jankowski

redaktor naczelny

*„Konińskiego Kuriera Oświatowego”
dyrektor CDN w Koninie*

Danuta Jaszczak wicedyrektor CDN w Koninie

Spotkania szkoleniowe dyrektorów i kierowników filii bibliotek pedagogicznych województwa wielkopolskiego

Wielkopolskie biblioteki pedagogiczne to placówki, które systematycznie wzbogacają swoje oferty edukacyjne, odpowiadając na wyzwania i potrzeby środowiska oświatowego, a także nowe regulacje prawne. Rozwijając się – chcą współpracować, dzielić przykładami dobrych praktyk i uczyć się od siebie.

Od 2008 roku, dzięki wsparciu i udziałowi Departamentu Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego we wrześniu odbywają się **cykliczne konferencje szkoleniowe dyrektorów i kierowników filii bibliotek pedagogicznych województwa wielkopolskiego**. Stwarzają one doskonałą możliwość zdobywania nowej wiedzy i umiejętności, wymiany doświadczeń, poznawania przykładów dobrych praktyk, a także nawiązywania bezpośrednich kontaktów.

Różna była tematyka dotychczasowych konferencji, np.: *Historyczne i prawne początki bibliotekarstwa pedagogicznego* – zorganizowana przez Centrum Doskonalenia Nauczycieli Publiczną Bibliotekę Pedagogiczną w Lesznie (2011 r.), *Biblioteka pedagogiczna w kompleksowym wspomaganie pracy szkół i nauczycieli* – zorganizowana przez Centrum Doskonalenia Nauczycieli Publiczną Bibliotekę Pedagogiczną w Pile (2013 r.). Podczas corocznych

dwudniowych spotkań odwiedzone wiele placówek filialnych, między innymi w Gnieźnie, Wągrowcu, Czarnkowie, Turku, Pleszewie, Kościanie, Środzie Wielkopolskiej, Swarzędzu. Zwiedzano również atrakcyjne miejsca, np.: Zamek w Gołuchowie, Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie, Kościół i klasztor Benedyktynów w Lubiniu, Okręgową Spółdzielnię Mleczarską w Czarnkowie.

Każdego roku organizatorem spotkań jest inna placówka. W ubiegłym 2014 roku – Publiczna Biblioteka Pedagogiczna Książnica Pedagogiczna im. Alfonsa Parczewskiego w Kaliszu. W ramach zorganizowanej w Kaliszu konferencji uczestnicy wysłuchali ciekawych wykładów, wzięli udział w szkoleniu na temat *Praca zespołowa nauczycieli*, a także zwiedzili nową siedzibę Książnicy.

Konińska biblioteka pedagogiczna gościła bibliotekarzy z wielkopolskich bibliotek pedagogicznych w 2010 roku na konferencji *Biblioteka w regionie. Region w Bibliotece*, której przewodnim tematem były regionalne i lokalne funkcje bibliotek pedagogicznych. Uczestnicy mieli także okazję obejrzeć Filii w Turku i zapoznać się z działaniami tej placówki na rzecz środowiska lokalnego.

W tym roku po raz kolejny zapraszamy zaprzyjaźnione placówki. Na miejsce konferencji wybraliśmy atrakcyjne miejsce: Ciężen nad Wartą, gdzie przechowy-

wany jest jeden z największych zbiorów literatury masońskiej w Europie.

Organizowana przez Centrum Doskonalenia Nauczycieli Publiczną Bibliotekę Pedagogiczną w Koninie konferencja szkoleniowa dyrektorów i kierowników filii bibliotek pedagogicznych województwa wielkopolskiego odbędzie się w dniach **17–18 września 2015 r.**

W programie:

- „Prezentacja dobrych praktyk w obszarze promocji czytelnictwa”
Hanka Kasperska-Stróżyk, CDN PBP w Koninie Filia w Słupcy
- „Strategia działania biblioteki pedagogicznej w świetle nowych zadań – o czym należy pamiętać, planując działania od stycznia 2016 r.?”
Agnieszka Pietryka, Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie
- „Od infobrokera do crowdsourcera – biblioteki wobec wyzwań nowoczesności”
dr Małgorzata Kowalska, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
- „Pewne prawa zastrzeżone. Własność intelektualna a biblioteki”
dr Wanda A. Ciszewska, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Uczestnicy konferencji zapoznają się również ze zbiorami masońskimi Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu oraz zwiedzą pocysterski zespół klasztorno-kościelny w Łądzie.

dr Małgorzata Kowalska pracownik naukowy w Instytucie Informacji Naukowej i Bibliologii na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu

Od infobrokera do crowdsourcera – biblioteki wobec wyzwań nowoczesności

Powszechna rewolucja teleinformatyczna, przyspieszone tempo życia, globalizacja i stale rosnące oczekiwania użytkowników informacji sprawiają, że wyzwaniem, z jakim musi zmierzyć się biblioteka XXI wieku, są zarówno zmiana koncepcji prowadzenia działalności informacyjnej, z zasady *just in case* (na wszelki wypadek) na *just in time* (dokładnie na czas), jak i wykreowanie nowego wizerunku bibliotekarza – wytwórcy informacji, redaktora portalu bibliotecznego, webdesignera, trenera uczącego biegłości w posługiwaniu się informacją, a wreszcie brokera informacji i crowdsourcera.

W dobie rozwoju koncepcji Web 2.0 zwłaszcza te dwie ostatnie z wymienionych ról wydają się szczególnie istotne. Z jednej strony decyduje o tym przyrost zasobów sieciowych oraz zmieniające się zachowania czytelników, które sprawiają, że koniecznością staje się przekształcanie bibliotekarza udzielającego informacji w bibliotekarza oferującego aktywną pomoc w zdobywaniu wiedzy, z drugiej – ograniczone i skromne budżety, niewielka liczba pracowników i piętrzące się przed

nimi obowiązki, które wymuszają potrzebę angażowania społeczności internetowych w codzienną działalność bibliotek. Czy jednak szeroko pojmowany infobrokering i crowdsourcing to rzeczywiście mechanizmy przeznaczone dla bibliotek? Na pozór wydaje się, że tak. Wypełniając funkcję edukacyjną, intelektualną, estetyczną, rozrywkową, integracyjną, substytutową oraz obywatelską, bibliotekarze mają do zaoferowania swoim użytkownikom znacznie więcej niż infobroker. Ich zadania nie ograniczają się przecież wyłącznie do sprawności wyszukiwania i interpretacji informacji, jak ma to miejsce w przypadku infobrokera, lecz obejmują także gromadzenie dorobku dokumentalnego, sprawowanie pieczy nad księgozbiorami szczególnie cennymi czy dbałość o właściwe użytkowanie zbiorów. Podobnie z crowdsourcingiem. Biblioteki jako instytucje cieszące się dużym zaufaniem i poparciem społecznym, a co za tym idzie posiadające doświadczenie w angażowaniu wolontariuszy wydają się naturalnie predystynowane do korzystania z talentu, wiedzy i umiejętności społeczności internetowych.

Czy znajduje to odzwierciedlenie w codziennej praktyce? Czy biblioteki otwarte są na idee dzielenia się wiedzą i globalnego współdziałania, na traktowanie użytkownika Sieci jako partnera, kreatora i współtwórcę zasobów? Czy infobrokering i crowdsourcing niosą ze sobą rzeczywiste szanse na nową odsłonę działalności bibliotek, czy raczej implikują zagrożenia, na które biblioteki, zwłaszcza te funkcjonujące w polskich realiach, nie mogą sobie pozwolić? W jakich obszarach można je stosować? A może infobrokering i crowdsourcing to jedynie nowa moda, która na dłuższą metę nie przyjmie się w instytucjach GLAM (ang. *Galleries, Libraries, Archives, Museums*)? Na te i inne pytania spróbuje odpowiedzieć dr Małgorzata Kowalska (Instytut Informacji Naukowej i Bibliologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu) podczas prelekcji, która będzie miała miejsce w ramach organizowanej przez Centrum Doskonalenia Nauczycieli Publiczną Bibliotekę Pedagogiczną w Koninie konferencji szkoleniowej dyrektorów i kierowników filii bibliotek pedagogicznych województwa wielkopolskiego.

dr Wanda A. Ciszewska pracownik naukowy w Instytucie Informacji Naukowej i Bibliologii na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu

Pewne prawa zastrzeżone. Własność intelektualna a biblioteki

Świadomość własności intelektualnej, czyli wartości – również tej materialnej – wytworów ludzkiego umysłu i wyłącznego prawa do korzystania z nich jest w coraz większym zakresie rozpowszechniona w społeczeństwie. Zasady korzystania z utworów oraz przedmiotów praw pokrewnych jako elementów własności intelektualnej regulowane są przez wielokrotnie nowelizowaną *Ustawę z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych*. Biblioteki bezpłatnie udostępniają egzemplarze utworów rozpowszechnionych w oparciu o art. 28 te samej *Ustawy*, czyli tzw. przywilej biblioteczny, bazujący na dozwolonym użytku chronionych utworów. Ograniczenia te mają na celu zachowanie równowagi pomiędzy monopolem autorskim a szeroko pojętym interesem publicznym i wynikają z troski o potrzeby informacyjne, naukowe i kulturalno-oświa-

towe społeczeństwa oraz swobodny dostęp do twórczości. Na podstawie wspomnianego art. 28 biblioteki upowszechniają utwory, które za zgodą twórcy zostały w dowolny sposób udostępnione publicznie, wolno im sporządzać kopie rozpowszechnionych egzemplarzy utworów opublikowanych w celu uzupełnienia, zachowania i ochrony swych zbiorów, mają także możliwość udostępniania zbiorów za pośrednictwem terminali znajdujących się na terenie bibliotek, ale nie przez Internet.

Bepośrednio z udostępnianiem utworów przez biblioteki wiąże się pojęcie *public lending right* (dalej: PLR), określane jako prawo publicznego użyczenia lub prawo do wynagrodzenia za wypożyczenia biblioteczne. Podstawowym międzynarodowym aktem prawnym wprowadzającym PLR jest *Dyrektywa Rady 92/100/EWG z 19 listopada 1992 r. w sprawie prawa*

najmu i użyczenia oraz niektórych praw pokrewnych prawu autorskiemu w zakresie własności intelektualnej kilkakrotnie nowelizowana i ogłoszona w wersji ujednoliconej jako Dyrektywa 2006/115/WE. W związku z koniecznością zaimplementowania tej regulacji przygotowana została nowelizacja polskiego prawa autorskiego wprowadzająca opłaty za wypożyczenia biblioteczne.

Pewnym kompromisem pomiędzy pełną ochroną praw autorskich a dzieleniem się twórczością z innymi są licencje Creative Commons – zestaw gotowych rozwiązań prawnych skierowanych zarówno do twórców, jak i do odbiorców. Dzięki dowolnemu komponowaniu warunków licencji powstają regulacje zapewniające bardziej elastyczne i liberalne zasady niż rygorystyczne wymogi prawa autorskiego.

Powyższe zagadnienia związane z wykorzystywaniem własności intelektualnej zostaną przybliżone przez dr Wandę A. Ciszewską podczas konferencji szkoleniowej dyrektorów i kierowników filii bibliotek pedagogicznych województwa wielkopolskiego organizowanej przez Centrum Doskonalenia Nauczycieli Publiczną Bibliotekę Pedagogiczną w Koninie.

Aleksandra Czajkowska, Agnieszka Lewandowska bibliotekarki CDN PBP w Koninie

Sieci współpracy i samokształcenia w CDN Publicznej Bibliotece Pedagogicznej w Koninie i jej filiach

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych nakłada na biblioteki pedagogiczne obowiązek organizowania i prowadzenia wspomagania szkół i placówek od 2016 r.

Sieć współpracy i samokształcenia to międzyszkolny zespół nauczycieli dobrowolnie współpracujących ze sobą. Nie jest ona kursem ani projektem. Istotą jej funkcjonowania jest orientacja na zaspokojenie potrzeb szkoły i nauczycieli, nawiązywanie kontaktów, dostęp do informacji, wymiana poglądów, zespołowe poszukiwanie i wdrażanie nowych rozwiązań, współdziałanie, współpraca i wsparcie ułatwiające dochodzenie do oczekiwanych rezultatów.

Mimo że obowiązek organizowania sieci wejdzie w życie od stycznia 2016 r., to nasza placówka podjęła się tego zadania już od września 2013 roku.

Uczestnikami naszych sieci zostali nauczyciele bibliotekarzy współpracujący z nami od wielu lat. Zadowoleni z efektów wspólnej pracy, chętnie odpowiedzieli na nasze zaproszenie do działań w ramach sieci.

W roku szkolnym 2014/2015 zostały utworzone sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli bibliotekarzy w Koninie, Kole, Słupcy i Turku.

Tegoroczna sieć w Koninie wykorzystała platformę Moodle jako narzędzie komunikacji między członkami. Pracę na niej poprzedziły spotkania szkoleniowe dotyczące obsługi technicznej tego narzędzia. Wspólnie zostały ustalone nowe wątki na forum platformy. Koordynatorki i uczestniczki sieci zamieszczały na niej przydatne materiały dydaktyczne, linki do ciekawych stron i filmów, tematyczne zestawienia bibliograficzne, wspólnie wypracowane zasady funkcjonowania sieci, netykiety, informacje o konkursach dla bibliotekarzy i polecanych konferencjach. Platforma służyła również wymianie doświadczeń i rozwiązywaniu bieżących problemów w bibliotekach szkolnych.

Poza spotkaniami w świecie wirtualnym odbyło się również kilka spotkań w siedzibie naszej Biblioteki. Na jednym z nich uczestnicy wysłuchali seminarium z neurodydaktyki, które przeprowadziła ekspert Barbara Jaworowicz – nauczyciel konsultant Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie.

Sieć nauczycieli bibliotekarzy powiatu kolskiego spotykała się w Szkole Podstawowej nr 1 w Kole. Tam odbywały się warsztaty o różnorodnej tematyce, zgodnej z potrzebami członków sieci. *Wyszukiwanie informacji w internetowych bazach bibliograficznych* – to temat pierwszych warsztatów w roku szkolnym 2014/2015. Kolejne, na temat: *Jak radzić sobie z lękiem* przeprowadziła Pani Elżbieta Sędziak – psycholog Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kole. Odmienny charakter miało ostatnie spotkanie. Było to seminarium: *Jak prowadzić kronikę szkolną, żeby była cennym źródłem informacji?* poprowadzone przez konsultanta ds. doradztwa programowo-metodycznego Piotra Gołdyna. Dr hab. Piotr Gołdyn zaprezentował swoją książkę *Obrazki z dziejów oświaty w Wielkopolsce Wschodniej*, która powstała na podstawie zapisów z kronik szkolnych.

Sieć współpracy i samokształcenia nauczycieli bibliotekarzy z powiatu słupeckiego na swoich spotkaniach pracowała nad zagadnieniem rozpowszechniania czytelnictwa poprzez aktywne formy pracy z książką i promocję literatury pod hasłem „Nowoczesne czytanie”.

Sieć wsparcia i samokształcenia *Nowoczesna biblioteka szkolna w Turku* miała swoje spotkania w siedzibie Biblioteki. Obfitowały one w tematy podejmujące wyzwania nowoczesnej biblioteki szkolnej, między innymi: *Kompetencje kluczowe w bibliotece szkolnej*, *Audiobooki w pracy z dziećmi i młodzieżą*, *CROWDFUNDING – sposób pozyskania funduszy na realizację projektów*.

Podjęty został również problem dotyczący manipulacji. Nauczyciele poznawali metody rozpoznawania manipulacji i unikania ich. Podczas wszystkich spotkań uczestnicy sieci poznali serwisy internetowe, portale oraz strony, na których mogą znaleźć wiele przydatnych informacji i pomysłów do wykorzystania w swojej pracy.

Jedno ze spotkań stało się okazją do promocji dwóch programów autorskich realizowanych w tureckiej filii Biblioteki Pedagogicznej: *Akademia pamięci – jak uczyć się*, żeby osiągnąć sukces (Ewa Kiwak) oraz *Stres – przyjaciel czy wróg?* (Agnieszka Graczyk).

Organizowanie spotkań i pracy w sieci współpracy i samokształcenia jest niewątpliwie ogromnym wyzwaniem dla koordynatorów, podobnie jak aktywne w nich działanie dla na-

uczycieli, którzy są ich uczestnikami. Niemniej jednak wspólna praca przynosi mnóstwo korzyści dla wszystkich. Wyzwała wiele entuzjazmu i satysfakcji z osiągniętych wyników. Napotykałyśmy również sporo problemów organizacyjnych, z którymi świetnie sobie radzimy, dzięki już bardzo dobrze zbudowanym relacjom. Podczas dwuletniej już pracy w sieciach wyłoniło się wiele pomysłów na wspólne działania w dalszej perspektywie.

Agnieszka Graczyk bibliotekarka CDN PBP w Koninie Filii w Turku

Oferta szkoleniowa Centrum Doskonalenia Nauczycieli Publicznej Biblioteki Pedagogicznej w Koninie Filii w Turku wobec potrzeb edukacyjnych nauczycieli

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych służą one w szczególności wspieraniu procesu kształcenia i doskonalenia nauczycieli, a także wspieraniu działalności szkół, w tym bibliotek szkolnych oraz innych placówek oświatowych. To wspieranie przybiera różne formy i realizowane może być poprzez różnorodne działania. Ważne jest, aby były to działania celowe, odpowiadające na bieżące oczekiwania ze strony szkół i nauczycieli oraz zgodne z aktualnymi trendami w polityce oświatowej państwa.

Jedną z form, którą CDN PBP w Koninie **Filia w Turku** od kilku lat proponuje w ramach wspierania procesu kształcenia i doskonalenia nauczycieli, są szkolenia dla nauczycieli. Korzystają z nich głównie nauczyciele ze szkół oraz placówek oświatowych i wychowawczych w Turku i powiecie tureckim. Szkolenia przybierają różną formę – wykładów, warsztatów, konferencji, a ich tematyka wynika z kierunków polityki oświatowej państwa na dany rok szkolny oraz z oczekiwań samych nauczycieli (systematycznie monitorowanych przez Bibliotekę – np. za pomocą badań ankietowych).

Szkolenia dla nauczycieli w roku szkolnym 2014/2015

Tematem pierwszego szkolenia, które odbyło się w tureckiej filii, była *Depresja u dzieci i młodzieży*. Spotkanie poprowadziła pani Karolina Niespodziańska – biolog, psycholog, nauczyciel, doktorantka Katedry Genetyki Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Głównym celem zajęć było uświadomienie nauczycieli i osób pracujących z dziećmi i młodzieżą na narastający problem depresji wśród młodych ludzi. Uczestnicy szkolenia poznali m.in. przyczyny depresji, jej objawy oraz sposoby diagnozowania. Omówione zostały także najczęściej stosowane strategie terapeutyczne: terapia za pomocą leków (farmakoterapia), psychoterapia, terapia grupowa, hospitalizacja.

Szkolenie „*Depresja u dzieci i młodzieży*” (16.09.2014)

Kolejne szkolenie miało formę warsztatów pt. *Stres ucznia* i było jednym z elementów programu „*Stres – przyjaciel czy wróg?*” realizowanego w tureckiej filii. Wzięło w nim udział ok. 60 nauczycieli. Wysłuchali oni krótkiej pogadanki na temat stresu: jego przyczyn, objawów i skutków. Następnie dowiedzieli się, w jaki sposób mogą wspierać swoich uczniów w walce ze stresem (w tym także stresem egzaminacyjnym). Poznali również skuteczne ćwiczenia oraz techniki relaksacyjne.

Tematy dalszych szkoleń w Filii w Turku były bezpośrednio związane z realizacją jednego z podstawowych kierunków polityki oświatowej państwa – *edukacji włączającej uczniów niepełnosprawnych*. Pierwsze z nich odbyło się 25 listopada 2014 r. Były to zajęcia warsztatowe *Praca z uczniem niepełnosprawnym*, które poprowadziły panie Karolina Niespodziańska i Magdalena Kotwas – oligofrenopedagog, logopeda, nauczyciel, pracownik Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Rychwale. Prowadzące omówiły zasady pracy z dzieć-

Warsztaty „Stres ucznia” (21.10.2014)

mi niepełnosprawnymi umysłowo, z dziećmi autystycznymi, z dyslektykami oraz z dziećmi nadrużliwymi. Zaprezentowały także szereg metod pracy z nimi, np.:

- Metodę Dobrego Startu Marty Bogdanowicz,
- Kinezylogię edukacyjną Paula Dennisona,
- Metodę ruchu rozwijającego Weroniki Sherborne.

Drugie szkolenie pt. **Kształtowanie wśród uczniów pozytywnych postaw wobec niepełnosprawności** odbyło się 5 lutego 2015 r. Zajęcia obejmowały dwa bloki tematyczne:

- „życie w ciemności” – ćwiczenia uświadamiające codzienne problemy osób niewidzących i niedowidzących,
- „życie bez dźwięków” – ćwiczenia pokazujące, z jakimi ograniczeniami spotykają się osoby niesłyszące i niedosłyszące.

Część zajęć odbywała się na schodach oraz w holu Biblioteki – po to, aby nauczyciele jeszcze mocniej uzmysłowili sobie bariery istniejące w życiu osób niepełnosprawnych.

Z dużym zainteresowaniem ze strony nauczycieli spotkały

Warsztaty „Kształtowanie wśród uczniów pozytywnych postaw wobec niepełnosprawności” (5.02.2015)

się warsztaty **Edukacja z dysleksją**. Poprowadził je pan Grzegorz Staroń – psycholog, absolwent SWPS we Wrocławiu, członek Polskiego Towarzystwa Dysleksji, jeden ze współautorów książki „Dysleksja w wieku dorosłym”, redaktor specjalnego wydania „Biuletynu Dysleksja”. Zakres szkolenia obejmował następujące zagadnienia:

- Czym jest dysleksja (dysleksja rozwojowa, dysgrafia, dysortografia);
- Jak diagnozować dysleksję (narzędzia diagnostyczne, opinie, interpretacje);
- Jak skutecznie pracować z osobami z dysleksją (edukacja wspierająca, indywidualizacja procesu nauczania);
- Problemy i codzienne trudności osób z dysleksją.

Przeprowadzone w Bibliotece w czerwcu 2014 r. badania ankietowe w zakresie m.in. wyboru tematów przyszłych szkoleń wykazały duże zainteresowanie nauczycieli kwestią nawiązywania pozytywnych relacji nauczyciel – uczeń, zwłaszcza z uczniem trudnym, sprawiającym problemy wychowawcze. Wychodząc naprzeciw tym potrzebom, Biblioteka w Turku zaproponowała dwa zajęcia:

- **Budowanie pozytywnych relacji nauczyciel – uczeń** (16 grudnia 2014) – oprócz wiedzy teoretycznej nauczyciele otrzymali materiały pomocne w budowaniu pozytywnych relacji z ich uczniami. Były to opracowania: *Ścieżka kontaktu – model rozmowy wychowawczej* oraz *Jak rozmawiać z rodzicami, by zmotywować rodziców do współpracy na rzecz zmiany postawy ucznia wobec nauki*.
- **Dialog motywujący w pracy z dziećmi i młodzieżą** (21 kwietnia 2015) – uczestnicy dowiedzieli się, na czym polega dialog motywujący i w jaki sposób można go wykorzystać w rozwiązywaniu problemów: rodzinnych, emocjonalnych, w relacjach z nauczycielami i z rówieśnikami.

Z oferty edukacyjnej Biblioteki Pedagogicznej w Turku korzystają często nauczyciele bibliotekarze. To głównie dla nich zorganizowano wykład na temat **Audiobooków w pracy z dziećmi i młodzieżą**. Spotkanie przygotowały nasze koleżanki z Filii w Słupcy – Anna Chudzińska i Hanka Kasperska-Stróżyk. Wprawdzie wykład odbywał się w ramach spotkań sieci wsparcia i samokształcenia „Nowoczesna biblioteka szkolna”, jednak wzięli w nim udział także nauczyciele innych przedmiotów, m.in. poloniści i wychowawcy świetlic szkolnych. Tematyka wykładu obejmowała takie zagadnienia, jak: rynek audiobooków w Polsce, zalety audiobooków, udostępnianie audiobooków a prawo autorskie, formy pracy z wykorzystaniem audiobooków.

Warto również wspomnieć o seminarium pt. **Jak prowadzić kronikę szkolną, żeby była cennym źródłem informacji**, które poprowadził dr hab. Piotr Gołdyn. Celem spotkania było naświetlenie metod prowadzenia kronik szkolnych tak, aby były one ważnym źródłem informacji, które z powodzeniem można potem wykorzystać np. do opracowania dziejów szkoły.

Na koniec roku szkolnego prosimy nauczycieli o wyrażenie opinii na temat szkoleń, w których brali udział w danym roku szkolnym, zwłaszcza ich celowości i przydatności w dalszej pracy edukacyjnej i wychowawczej. Narzędziem, które wykorzystujemy, są przygotowane wcześniej formularze ankiety. Cieszy nas fakt, że zdecydowana większość nauczycieli ocenia informacje i umiejętności zdobywane podczas zajęć w Bibliotece jako przydatne i adekwatne do aktualnych problemów w szkole. Wysoko oceniają oni także przekazywane im podczas szkoleń materiały (zestawienia bibliograficzne, opracowania teoretyczne i praktyczne).

Szkolenia, które odbywają się w tureckiej Filii, są nie tylko okazją dla nauczycieli do zdobywania wiedzy i wzbogacania warsztatu pracy. To także szansa dla nas na promowanie naszych zbiorów i kształtowanie wizerunku Biblioteki jako instytucji otwartej, gotowej na zmiany. To szczególnie ważne w związku z nowymi zadaniami, które czekają nas od 1 stycznia 2016 roku, a wynikającymi z Rozporządzenia MEN z dnia 28 lutego 2013 r. Do tych zadań musimy przygotować się odpowiednio wcześniej.

Hanka Kasperska-Stróżyk kierownik CDN PBP w Koninie Filii w Słupcy

Badanie czytelnictwa uczniów ze szkół powiatu słupeckiego w roku 2015

Nauczyciele bibliotekarze z CDN Publicznej Biblioteki Pedagogicznej w Koninie Filii w Słupcy, Anna Chudzińska i Hanka Kasperska-Stróżyk przeprowadziły badanie dotyczące czytelnictwa uczniów naszego regionu na podstawie informacji uzyskanych z ankiet skierowanych do uczniów czytających książki, przekazanych do szkół powiatu słupeckiego. Ankieta składała się z 6 pytań zamkniętych i 2 pytań otwartych. Do każdej szkoły w powiecie słupeckim skierowano po 10 ankiet, które zostały wypełnione w okresie od 19.03.2015 r. do 20.04.2015 r. Zgromadzone dane posłużyły do analizy wyborów czytelniczych uczniów oraz ich oczekiwań wobec lektur szkolnych. Uzyskane informacje zostały zaprezentowane i omówione na III spotkaniu sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli bibliotekarzy powiatu słupeckiego 28 kwietnia 2015 r.

W powiecie słupeckim we wszystkich typach szkół jest łącznie 29 bibliotek szkolnych: biblioteka w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym, 5 bibliotek w szkołach ponadgimnazjalnych, 8 bibliotek w gimnazjach, 15 bibliotek w szkołach podstawowych (w tym 4 biblioteki funkcjonują jako wspólne dla gimnazjum i szkoły podstawowej).

Do Biblioteki Pedagogicznej w Słupcy wpłynęły 422 wypełnione arkusze ankiety przesłane przez nauczycieli bibliotekarzy z 27 szkół. Badanie czytelnictwa prowadzone przez CDN PBP Filii w Słupcy było inspiracją dla nauczycieli bibliotekarzy ze szkół w Ratyniu i Ostrowitem, którzy przeprowadzili badania w swoich szkołach, powielając ankiety: Ratyń – szkoła podstawowa – 50, Ostrowite – szkoła podstawowa – 65, Ostrowite – gimnazjum – 67. Nauczyciel bibliotekarz z biblioteki szkolnej w Ostrowitem, z której korzystają uczniowie ze szkoły podstawowej i z gimnazjum, przeprowadziła w ramach Ogólnopolskich Wyborów Książek akcję wyborów w swojej szkole. Uczniowie włączyli się w przygotowania, między innymi wykonali plakaty reklamujące książki i przychodzili do biblioteki głosować. Następnego dnia Uczniowska Komisja Wyborcza wyłoniła najpopularniejsze tytuły książek. Nie przekazały ankiet 3 szkoły z powiatu słupeckiego. W Gimnazjum w Strzałko-

wie i Szkole Podstawowej w Różannej nauczyciele bibliotekarze przebywali w tym czasie na dłuższych zwolnieniach lekarskich. Nie wypełniono ankiet w Szkole Podstawowej w Strzałkowie.

ANALIZA I INTERPRETACJA WYNIKÓW BADAŃ

1. Czy czytasz książki inne niż lektury szkolne?
  - a. Uczniowie SOSW – 90% czyta książki inne niż lektury szkolne
  - b. Uczniowie szkół podstawowych – 87% czyta książki inne niż lektury szkolne
  - c. Uczniowie gimnazjów – 85% czyta książki inne niż lektury szkolne
  - d. Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych – 98% czyta książki inne niż lektury szkolne

Wnioski:

Zdecydowana większość uczniów czytających książki ze wszystkich poziomów szkół deklaruje, że czyta książki inne niż lektury szkolne. Najmniej książek poza lekturami czytają uczniowie gimnazjów. Czytelnictwo książek poza lekturami zwiększa się wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Wyniki pokazują, że wraz z wiekiem wzrasta aktywność czytelnicza i zainteresowanie książkami innymi niż lektury szkolne.

2. Po jakie rodzaje książek sięgasz najczęściej? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)
  - a. Uczniowie SOSW – zainteresowania lekturowe – wskazane typy książek:
    - horrory
    - przygodowe, fantastyka, obyczajowe – w równym stopniu
    - historyczne
    - wiersze
    - inne
  - b. Uczniowie szkół podstawowych – zainteresowania lekturowe – wskazane typy książek:
    - przygodowe
    - fantastyka
    - wiersze
    - historyczne, komiksy – w równym stopniu
    - horrory
    - inne
    - obyczajowe
  - c. Uczniowie gimnazjów – zaintereso-

sowania lekturowe – wskazane typy książek:

- przygodowe
  - fantastyka
  - horrory
  - obyczajowe
  - komiksy
  - inne
  - historyczne
  - wiersze
- d. Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych – zainteresowania lekturowe – wskazane typy książek:
- przygodowe
  - fantastyka
  - obyczajowe
  - horrory, inne – w równym stopniu
  - wiersze, komiksy – w równym stopniu
  - historyczne

Wnioski:

Najpopularniejsze gatunki literackie to: literatura przygodowa, fantastyka i fantasy.

3. Skąd pochodzą książki, które czytasz? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)
  - a. Uczniowie SOSW – wskazali pochodzenie książek, które czytają:
    - z biblioteki szkolnej
    - z innej biblioteki
    - z księgarni, pożyczam od znajomych – w równym stopniu
    - z Internetu
    - nie dostają książek
  - b. Uczniowie szkół podstawowych – wskazali pochodzenie książek, które czytają:
    - z biblioteki szkolnej
    - dostają książki
    - z księgarni
    - z innej biblioteki
    - pożyczam od znajomych
    - z Internetu
  - c. Uczniowie gimnazjów – wskazali pochodzenie książek, które czytają:
    - z biblioteki szkolnej
    - z innej biblioteki
    - z księgarni
    - z Internetu
    - pożyczam od znajomych
    - dostają książki
  - d. Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych – wskazali pochodzenie książek, które czytają:
    - pożyczam od znajomych

- z biblioteki szkolnej
- z innej biblioteki
- z księgarni
- z Internetu, dostają książki – w równym stopniu

Wnioski:

Zdecydowana większość uczniów z wszystkich poziomów szkół deklaruje, że czytają książki wypożyczane z biblioteki szkolnej, tylko uczniowie ze szkół ponadgimnazjalnych wskazali, że przede wszystkim pożyczają książki od znajomych, a drugi sposób pozyskiwania książek do czytania, równie często wymieniany, to wypożyczanie z biblioteki szkolnej (te posiadają w swoich zbiorach przede wszystkim lektury szkolne). Dla uczniów szkół podstawowych kolejny etap poszukiwań to książki z kolekcji domowych, te, które dostają. Następnie wymieniany był zakup w księgarni. Dopiero po wyczerpaniu tych możliwości uczniowie szkół podstawowych wybierają się po książki do biblioteki publicznej. Uczniowie gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych jako drugi sposób pozyskiwania książek wymieniają inną bibliotekę. Uczniowie wszystkich poziomów szkół w niewielkim stopniu pozyskują książki z biblioteki internetowej.

4. Co skłania Cię do odwiedzania biblioteki szkolnej? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

a. Uczniowie SOSW:

- wypożyczam książki, uczestniczę w zajęciach z bibliotekarzem – w równym stopniu
- spędzam wolny czas
- korzystam z czytelni, korzystam z komputera i Internetu – w równym stopniu

b. Uczniowie szkół podstawowych:

- wypożyczam książki
- spędzam wolny czas
- korzystam z czytelni
- korzystam z komputera, Internetu
- uczestniczę w zajęciach z bibliotekarzem

c. Uczniowie gimnazjów:

- wypożyczam książki
- spędzam wolny czas
- uczestniczę w zajęciach z bibliotekarzem
- korzystam z komputera, Internetu
- korzystam z czytelni

d. Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych:

- wypożyczam książki
- korzystam z komputera, Internetu
- spędzam wolny czas
- korzystam z czytelni
- uczestniczę w zajęciach z bibliotekarzem

Wnioski:

Zdecydowana większość uczniów ze wszystkich poziomów szkół deklaruje, że odwiedza bibliotekę szkolną, żeby wypożyczać książki. Uczniowie wskazywali, że spędzają czas wolny w bibliotece szkolnej. Jako ostatnie wymienione są: korzystanie z czytelni oraz uczestnictwo w zajęciach z bibliotekarzem. Wywiad z nauczycielami bibliotekarzami uzupełnia informację dotyczącą prowadzenia zajęć, które należą do kompetencji nauczycieli polonistów.

5. Czy czytanie książek jest dla ciebie atrakcyjną formą spędzania wolnego czasu?

a. Tak – 346 (82%)

b. Nie – 76 (18%)

Wnioski:

Zdecydowana większość uczniów ze wszystkich poziomów szkół deklaruje, że czytanie książek jest dla nich atrakcyjną formą spędzania wolnego czasu. Największa liczba tych, dla których nie jest to atrakcyjna forma spędzania wolnego czasu, to uczniowie gimnazjów, potem szkół podstawowych. Dla 96% uczniów szkół ponadgimnazjalnych czytanie książek jest atrakcyjną formą spędzania wolnego czasu.

6. Czy książka to dla Ciebie dobry prezent?

a. Tak – 299 (71%)

b. Nie – 123 (29%)

Wnioski:

Wyniki wykazały, że zdecydowana większość uczniów ze wszystkich poziomów szkół deklaruje, że książka to dla nich dobry prezent. Proporcje odpowiedzi podobne jak w sprawie atrakcyjności czytania w czasie wolnym. Największa liczba tych, dla których książka nie jest dobrym prezentem, to uczniowie gimnazjów, potem szkół podstawowych. 86% uczniów szkół ponadgimnazjalnych książkę uważa za dobry prezent. Warto uwzględnić książkę jako upominek, skoro dzieci i młodzież deklaruje, że cieszyliby się z takiego prezentu.

7. Podaj imię i nazwisko swojego ulubionego autora.

8. Podaj tytuł swojej ulubionej książki.

Wnioski:

Ankieta w zakresie wyborów czytelniczych dotyczących ulubionych autorów i ulubionych tytułów książek pozwoliła stworzyć spisy: ulubionych autorów, ulubionych tytułów książek, z uwzględnieniem różnych poziomów szkół (SOSW, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne). Ponadto pozwoliła: poznać preferencje czytelnicze uczniów co do tytułów lektur, pozyskać wska-

zówkę dla nauczyciela bibliotekarza przy zakupie nowych książek, zaobserwować, jaki wpływ na czytelnictwo uczniów ma oferta wydawnicza skierowana do nastolatków, która kreuje mody czytelnicze i promuje bestsellery (sukces powieści wampirycznych – np. Stephanie Meyer cykl *Zmierzch*, czy literatury fantastycznej – np. Joanne K. Rowling cykl o Harrym Potterze), zauważyć, że na zwiększenie zainteresowania określoną literaturą mają wpływ powstające wersje filmowe oraz gry komputerowe.

Metryczka – płęć:

a. Dziewczynki – 61%

b. Chłopcy – 39%

WNIOSKI KOŃCOWE

Zdecydowanie pozytywny stosunek do czytania zadeklarowała większość uczniów. Uczniowie, którzy wzięli udział w ankiecie, czytają książki spoza lektur szkolnych. Zauważalna jest tendencja odchodzenia od czytania w wieku gimnazjalnym. Najpopularniejsze gatunki literackie to literatura przygodowa, fantastyka i fantasy. Zdecydowana większość uczniów zadeklarowała, że czyta książki wypożyczane z biblioteki szkolnej. Większość uczniów udzieliła odpowiedzi, że odwiedza bibliotekę szkolną, żeby wypożyczać książki, ale również uczniowie chętnie przebywają w bibliotece szkolnej w czasie wolnym. Zdecydowana większość uczniów zadeklarowała, że książka to dla nich dobry prezent.

Uzyskane informacje zostały zaprezentowane i omówione na III spotkaniu sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli bibliotekarzy powiatu słupeckiego 28 kwietnia 2015 r. Ponadto CDN Publiczna Biblioteka Pedagogiczna Filia w Słupcy przesłała informacje dotyczące przeprowadzonego „Badania czytelnictwa uczniów ze szkół powiatu słupeckiego w roku 2015” do wszystkich szkół swojego regionu. Materiały składały się z: raportu, prezentacji multimedialnej w postaci wykresów oraz spisu tzw. wyborów książek – dla poszczególnych poziomów szkół: Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, szkoły podstawowej, gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalnej.

Anna Chudzińska bibliotekarka CDN PBP w Koninie Filii w Słupcy

Aktywne formy pracy z książką

Rok 2014 ogłoszony został „Rokiem Czytelnika”. Rozpoczęto także realizację „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2014–2020”. Ideą tych zintensyfikowanych działań była promocja książki i czytania oraz zawodów z nią związanych. Nauczyciele bibliotekarze z CDN Publicznej Biblioteki Pedagogicznej w Słupcy również włączyli się w obchody Roku Czytelnika poprzez realizację własnych programów edukacyjnych. Jednym z nich był program „Aktywne formy pracy z książką” realizowany w roku szkolnym 2014/2015 przez Annę Chudzińską. Jego celem było zaprezentowanie ciekawych metod pracy z książką oraz włączenie się w ogólnopolskie działania zmierzające do upowszechniania czytania na każdym etapie edukacji, a ponadto rozbudzenie zainteresowania książką i zachęcenie do obcowania z nią, rozpoczynając od oglądania, słuchania, aż po czytanie. Proponowane formy wzbudziły zainteresowanie zarówno uczniów jak i nauczycieli. Oto najciekawsze z nich.

Booktalking, czyli gawędy o książkach „Drzewo książek” „Domino”

Podczas cyklu zajęć „Magia czytania – o ciekawych książkach dla dzieci 10+” zastosowano metody aktywizujące, które pozwoliły na poznanie zainteresowań czyteln

icznych dzieci oraz zachęciły uczniów do rozmowy o książkach. Aby uatrakcyjnić zajęcia, ich uczestnicy zapraszani byli do zabaw, z których każda obracała się wokół książki. Zaproponowano np. zabawę w „Drzewo książek” czy stworzenie wielkiego domina. Tworząca domino książka musiała mieć coś wspólnego z poprzednią. Wykorzystano booktalking, czyli gawędy o książkach. Metoda ta stosowana jest z powodzeniem w amerykańskim bibliotekarstwie, a polega na krótkim zareklamowaniu kilku wybranych książek. Czytanie wrażeniowe było kolejnym elementem zajęć. W tym celu zastosowano picturebooka – książkę obrazkową, która pozwala stworzyć własną historię. W tego rodzaju książkach obraz odgrywa kluczową rolę. Umiejętne opowiadanie tekstu w szczególny sposób potęguje zaniepokojenie słuchaczy z każdą następną stroną. Obrazy w picturebookach mają mnóstwo szczegółów, są niezwykle sugestywne, przyciągają uwagę odbiorcy. Picturebooki poruszają aktualne problemy społeczne i wychowawcze oraz przekazują treści ponadczasowe. W trakcie stosowania tej metody uczniowie z niezwykłą uwagą przysłuchują się powstającej historii.

Warsztaty – sporządzenie bibliografii załącznikowej

Cyfrowa
Dziecięca
Encyklopedia
Wielkopolan

W zależności od charakteru zajęć stosowano również metody tradycyjne. Tak było podczas spotkań z uczniami biorącymi udział w projekcie „Cyfrowa Dziecięca Encyklopedia Wielkopolan”. Zadaniem dzieci było opracowanie biogramu zasłużonej osoby ze swojego regionu.

Uczniowie spotykali się z przedstawicielami różnych zawodów, przygotowując się w ten sposób do samodzielnego opracowania wpisu. Podczas zajęć w Bibliotece Pedagogicznej uczyli się zasad tworzenia biogramu i poznali elementy, jakie powinien zawierać prawidłowy opis osoby. Niezwykle istotną częścią spotkania były warsztaty, w czasie których ćwiczyli umiejętność sporządzenia prawidłowej bibliografii załącznikowej i opisu bibliograficznego dla różnych rodzajów źródeł, ponieważ każde hasło autorskie w encyklopedii musi być udokumentowane. Wykonali opisy bibliograficzne wybranych dokumentów: książek oraz artykułów z czasopism.

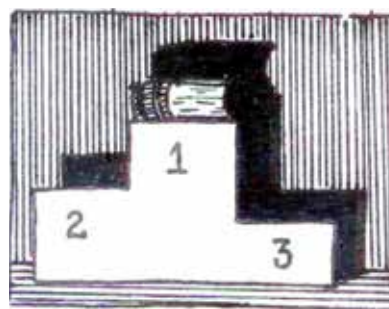
Technika czytania ukierunkowanego Praca twórcza – wykonanie własnej książki Seans Kamishibai

W czasie zajęć z psychoedukacji z wykorzystaniem tekstów biblioterapeutycznych dla uczniów klas I szkół podstawowych zastosowano różnorodne formy pracy z książką. Spotkania zostały tak pomyślane, żeby w trakcie każdego z nich zastosować

inną metodę. Podczas zajęć stosowana była technika czytania ukierunkowanego, dzięki której zainteresowanie uczniów koncentruje się na trudnej sytuacji życiowej opisanej w lekturze i angażuje ich emocjonalnie. Następnie wprowadzono odpowiednie formy aktywizujące uczestników, powszechnie wykorzystywane w biblioterapii. Pośród nich dużą rolę odgrywała twórcza praca, dzięki której uczniowie utrwalali treści przekazywane w trakcie zajęć. W tym celu zaproponowano uczniom zrobienie książeczki biblioterapeutycznej, książeczki origami oraz książki w formie kart Kamishibai. Wykonanie prac zależało od pomysłu, inwencji twórczej oraz zaangażowania uczniów. Elementem przykuwającym zainteresowanie i uwagę uczestników było zastosowanie seansu Kamishibai. W Kamishibai tekst i ilustracje są równie ważne i wzajemnie się wspierają, aby wzmocnić w ten sposób siłę przekazu, a tym samym koncentrację widzów. Technika i walory takiego przedstawienia pomagają osiągnąć magiczny efekt koncentracji, a forma opowiadania czy też czytania to prawdziwie teatralne doświadczenie.

Konkurs

Powiatowy Konkurs szkolny na najciekawszą prezentację multimedialną „Przeczytaj moją ulubioną książkę” dla uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych miasta Słupcy i powiatu słupeckiego stał się okazją do zaproponowania uczniom metody pracy z książką przy wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnej. Zadanie polegało na

wykorzystaniu programu Microsoft Office Power Point do stworzenia prezentacji multimedialnej. Prezentacja miała posłużyć młodzieży do opowiedzenia o ulubionej książce. Przy pomocy pokazu uczniowie powinni zaciekać swoich rówieśników i przekonać ich do przeczytania polecanej książki. Kreatywność w przedstawieniu tematu, stosowanie zasad tworzenia poprawnej prezentacji, czytelność tekstu, zastosowanie różnych elementów graficznych oraz właściwe wykorzystanie możliwości programu miało duży wpływ na atrakcyjność powstałych prac. Forma ta pozwoliła również na ciekawą interpretację tekstu, zwrócenie uwagi na charakter książki czy odpowiednie przedstawienie bohaterów. Wykonanie prezentacji stało się także okazją dla młodzieży do opowiedzenia o swoich zainteresowaniach czytelnicy i podzielenia się nimi z rówieśnikami.

Warsztaty dyskusyjne

Atrakcyjną formą pracy z książką skierowaną do uczniów szkół ponadgimnazjalnych była „Lekcja czytania z Tygodnikiem Powszechnym”. To pomysł na wspólne czytanie literatury poprzez organizowanie warsztatów dyskusyjnych, w których uczestniczą uczniowie. Prowadzą je pisarze, krytycy literaccy,

profesorowie literatury, eseści. Uczniowie z wyprzedzeniem czytają wybrany utwór literacki i przygotowują się do dyskusji. Omawiane teksty wykraczają poza kanon lektur szkolnych. Pomysł ma na celu przekonanie młodzieży, że czytanie literatury umożliwia lepsze rozumienie otaczającego nas świata i jest czymś znacznie więcej niż tylko obowiązkiem szkolnym czy rozrywką. Dzięki lekturom zdobywamy wiedzę, poznajemy świat. Jednocześnie czytanie książek dostarcza nam argumentów do ciekawych dyskusji, czego najlepszym przykładem była „Lekcja czytania z Tygodnikiem Powszechnym”.

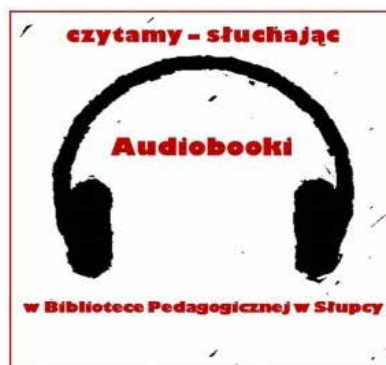
Anna Chudzińska bibliotekarka CDN PBP w Koninie Filii w Słupcy

Laureaci konkursu „Przeczytaj moją ulubioną książkę” – już znani

Centrum Doskonalenia Nauczycieli Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Koninie Filia w Słupcy w marcu 2015 r. ogłosiła Powiatowy Konkurs Szkolny „Przeczytaj moją ulubioną książkę” na najciekawszą prezentację multimedialną. Konkurs adresowany był do uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych miasta Słupcy i powiatu słupeckiego. Organizacja konkursu na ulubioną książkę wpisywała się w Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, a także w ogólnopolską dyskusję na temat kanonu lektur szkolnych. Patronat honorowy nad konkursem objął Starosta Powiatu Słupeckiego Mariusz Roga.

Rozstrzygnięcie konkursu odbyło się 22 kwietnia 2015 r. w Liceum Ogólnokształcącym w Słupcy. Dzień podsumowania konkursu nie był przypadkowy – wiązał się bowiem z obchodami Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich. Święto

Czytamy – słuchając

Realizacja programu stała się także doskonałą okazją do zwrócenia uwagi i pokazania nauczycielom, w jaki sposób samemu można przygotować ciekawe materiały edukacyjne. Jedną z takich sposobności było wykorzystanie nowej formy książki – audiobooka.

W tym celu nagrano cztery 5-minutowe słuchowiska skierowane do dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów nauczania wczesnoszkolnego. Czytanie jest niezbędne do rozwoju intelektualnego i emocjonalnego. Rozbudzanie zainteresowań czytelniczych jest konieczne, przy czym ważny jest nawyk czytania kształtowany od najmłodszych lat. Dzięki zastosowaniu w trakcie zajęć audiobooka można pokazać najmłodszym, że czytanie to czynność bardzo przyjemna i kiedy same jeszcze nie potrafią czytać albo z jakiegoś powodu im to nie wychodzi, mogą czytać – słuchając.

Główną zaletą przedstawionych metod jest ich różnorodność. Eksperymentowanie, tworzenie nowych koncepcji, twórcze działania, innowacje – to wszystko powoduje, że uczniowie chętnie wykonują polecenia, są aktywni. W trakcie zajęć możemy obserwować ich działania, zaangażowanie i zaciekawienie. Naszym zadaniem jako bibliotekarzy jest pozyskiwanie czytelników na wszystkich poziomach edukacji, pokazywanie im, że obcowanie z książką nie musi być nudne. Stosując ciekawe metody, zachęcamy dzieci i młodzież do sięgania po książkę. Dzięki zajęciom, w trakcie których stosujemy atrakcyjne formy pracy z książką, biblioteka kojarzy im się z interesującym miejscem, gdzie miło spędza się czas.

Oceny prac dokonała komisja, w skład której weszli pracownicy Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie:

1. dr Zbigniew Budny (konsultant CDN w Koninie) – przewodniczący
  2. Wioletta Poturała (konsultant CDN w Koninie)
  3. Hanka Kasperska-Stróżyk (CDN PBP w Koninie Filia w Słupcy)
  4. Anna Chudzińska (CDN PBP w Koninie Filia w Słupcy)
- Komisja Konkursowa przyznała jedno wyróżnienie i 4 nagrody główne, w tym 2 równorzędne.

Anna Chudzińska, Hanka Kasperska-Stróżyk

Przewodniczący Komisji Konkursowej dr Zbigniew Budny przedstawił wnioski ogólne na temat prac, które wpłynęły na konkurs. Podkreślając oryginalność konkursowej formuły, prezentowanie literatury poprzez działania plastyczne, przyznał, że był to pierwszy – z jakim się spotkał – konkurs o tematyce literackiej, w którym oceniane były prezentacje multimedialne. Zwrócił uwagę na zainteresowanie młodzieży literaturą fantasy. Docenił zaangażowanie wszystkich uczniów biorących udział w konkursie, równocześnie wyrażając przekonanie, że sam udział w turnieju – nawet bez sukcesu w postaci nagrody czy wyróżnienia – musiał przyczynić się do rozwoju uczniów. Przyznał także, że wybór laureatów był niezwykle trudny, gdyż na konkurs wpłynęło wiele wartościowych prac.

Dr Zbigniew Budny

Zanim rozpoczął się przegląd nagrodzonych prezentacji i wręczanie nagród, Hanka Kasperska-Stróżyk podziękowała Panu Staroście Mariuszowi Rodze za objęcie konkursu honorowym patronatem oraz fundatorom nagród – Starostwu Powiatu

wemu w Słupcy i Burmistrzowi Miasta Słupcy, dzięki którym można było kupić ciekawe książki dla laureatów. Następnie nagrodzeni uczniowie przedstawiali swoje prezentacje.

Miejsce I

Pierwsze miejsce jednogłośnie zostało przyznane uczennicy Liceum Ogólnokształcącego w Słupcy – **Kamili Antkowiak**. Kamila zachęcała do przeczytania książki *Papierowe miasta* Johna Greena.

Laureatka otrzymała trzytomową powieść *IQ84* autorstwa popularnego współczesnego japońskiego pisarza, eseisty i tłumacza literatury amerykańskiej Haruki Murakamiego, kilkakrotnie nominowanego do literackiej Nagrody Nobla.

Miejsce II

Drugie miejsce zostało przyznane uczniowi technikum z Zespołu Szkół Zawodowych w Słupcy – **Adamowi Szumigalskiemu**. Adam zachęcał do przeczytania książki *Falszywi bogowie* Grahama McNeila.

Laureat otrzymał książkę Stephena Collinsa, która okrzyknięta została jednym z najważniejszych brytyjskich komiksów ostatnich lat, była wielokrotnie wyróżniana i nagradzana – jest filozoficzną przypowieścią dla dorosłych czytelników zatytułowaną *Gigantyczna broda, która była złem*.

Miejsce II

Równorzędne drugie miejsce zostało przyznane uczniowi technikum z Zespołu Szkół Zawodowych w Słupcy – **Rafałowi Adamskiemu**. Rafał zachęcał do przeczytania książki *Darth Bane. Droga zagłady* Drewa Karpysyhna.

Laureat otrzymał książkę *Hobbit z objaśnieniami* autorstwa Johna Ronalda Reuela Tolkiena, Douglasa A. Andersona. Jest to niezwykle ciekawe wprowadzenie do świata Śródziemia, ojczyzny elfów, czarodziejów, krasnoludów, orków i innych istot. Książka przepięknie ilustrowana z oryginalnymi rysunkami Tolkiena.

Miejsce III

Trzecie miejsce zostało przyznane uczniowi technikum z Zespołu Szkół Zawodowych w Słupcy – **Maciejowi Maciejewskiemu**. Maciej zachęcał do przeczytania książki Mario Vargasa Llosy *Szelmostwa niegrzecznej dziewczynki*.

Laureat otrzymał dwie książki: jedną z nich był doskonały reportaż Wiesława Łuki *Nie oświadczam się* opisujący autentyczne wydarzenia czasu PRL-u, a drugą debiut literacki Dominiki Słowik *Atlas: Doppelganger* opisujący lata dziewięćdziesiąte w Polsce ubiegłego wieku, ludzi wiodących życie w pewnym blokowisku, na peryferiach pewnego miasteczka – młoda autorka bawi się tworzoną przez siebie opowieścią.

Wyróżnienie

Wyróżnienie zostało przyznane uczniowi Liceum Ogólnokształcącego w Słupcy – **Dawidowi Błaszczukowi**. Dawid zachęcał do przeczytania książki *Więzień labiryntu* Jamesa Dashnera.

Laureat otrzymał *Silmarillion* J.R.R. Tolkiena – powieść, która obok *Władcy Pierścieni* i *Hobbita* jest jednym z najbardziej znanych dzieł autora.

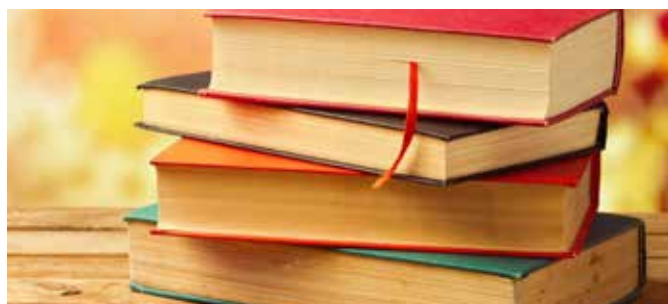

Prace konkursowe zostały przygotowane pod kierunkiem nauczycieli, którym zostały wręczone podziękowania. Nauczyciele otrzymali również podziękowania dla wszystkich uczniów, którzy wzięli udział w konkursie.

W wywiadzie dla „Gazety Słupskiej” laureatka głównej nagrody Kamila Antkowiak, podsumowując udział w konkursie, powiedziała: „Bardzo cieszę się, że zostałam wyróżniona spośród tak wielu zgłoszeń. O konkursie dowiedziałam się od mojej polonistki pani Moniki Magiery-Ładowskiej, która zaproponowała go na jednej z lekcji. Postanowiłam wziąć udział, bo bardzo lubię czytać książki. Tak naprawdę miałam problem z wybraniem jednej, takiej najciekawszej, ale jak widać udało się i moja propozycja została nagrodzona”.

Laureaci konkursu

Hanka Kasperska-Stróżyk kierownik CDN PBP w Koninie Filii w Słupcy

„Lekcja czytania z Tygodnikiem Powszechnym”. Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich

22 kwietnia 2015 r. w Liceum Ogólnokształcącym w Słupcy odbyło się spotkanie powiązane ze Światowym Dniem Książki i Praw Autorskich, przygotowane przez słupecką filię CDN Publicznej Biblioteki Pedagogicznej w Koninie we współpracy z Liceum Ogólnokształcącym w Słupcy. W części pierwszej dokonano podsumowania powiatowego konkursu szkolnego na najciekawszą prezentację multimedialną. Konkurs miał tytuł „Przeczytaj moją ulubioną książkę”. Po krótkiej przerwie w drugiej części spotkania odbyła się „Lekcja czytania z Tygodnikiem Powszechnym” na temat: „Pasje ekstremalne, czyli reporter na tropach prawdy”, podczas której dr Michał Lachman z Uniwersytetu Łódzkiego poprowadził warsztaty dyskusyjne z uczniami LO w Słupcy o wyprawie himalaistów polskich na Broad Peak na podstawie dwóch książek: *Długi film o miłości. Powrót na Broad Peak* Jacka Hugo-Badera i *Broad Peak. Niebo i Piekło* Bartka Dobrocha i Przemysława Wilczyńskiego.

Tadeusz Raczkowski, dyrektor LO w Słupcy powitał gości i uczestników spotkania, a Hanka Kasperska-Stróżyk, kierownik CDN PBP w Koninie Filii w Słupcy przedstawiła porządek spotkania.

Hanka Kasperska-Stróżyk – kierownik CDN PBP w Słupcy,
Tadeusz Raczkowski – dyrektor LO w Słupcy
(fot. Szymon Nowicki)

Uczestnicy spotkania: uczniowie LO w Słupcy i ZSZ w Słupcy oraz zaproszeni goście (fot. Szymon Nowicki)

Rozpoczęto od podsumowania powiatowego konkursu szkolnego na najciekawszą prezentację multimedialną o ulubionej książce zorganizowanego przez Bibliotekę Pedagogiczną w Słupcy. Celem konkursu było przede wszystkim włączenie się w ogólnopolską dyskusję na temat wyboru lektur szkolnych. Jednak nie tylko wybory lektur były dla nas ważne – konkurs stwarzał okazję do opowiedzenia o książkach, które czytają uczniowie i poleciliby do przeczytania innym. Również w sposób zupełnie naturalny poprzez udział w konkursie uczniowie włączyli się do akcji promowania literatury i czytania. Ponadto sam sposób wykonania zadania, czyli stworzenie prezentacji w programie PowerPoint na temat ulubionej książki, wydawał się organizatorom atrakcyjną formą pracy z lekturą i ciekawym sposobem zachęcenia uczniów do aktywnej pracy z książką.

W czasie krótkiej przerwy Anna Chudzińska (bibliotekarka CDN PBP w Koninie Filii w Słupcy) przeprowadziła Wybory Książek, do których zaprosiła wszystkich uczniów. Zadanie polegało na zaznaczeniu wybranego tytułu ulubionej książki na przygotowanych listach lektur wytypowanych przez uczestników konkursu „Książki naszych marzeń” ogłoszonego przez MEN w tym roku szkolnym.

Wybory Książek (fot. Piotr Stróżyk)

W drugiej części spotkania odbyła się „Lekcja czytania z Tygodnikiem Powszechnym”.

„Lekcja czytania” to akcja społeczna „Tygodnika Powszechnego” i Fundacji Tygodnika Powszechnego związana z promocją czytania wśród młodych ludzi. Pomysł polega na tym, że podczas zorganizowanego spotkania uczniowie wspólnie z zaproszonym gościem, profesorem uniwersyteckim albo inną osobą związaną z literaturą i książką, dyskutują o wybranym dziele literackim. Uczniowie zobowiązani są do przeczytania omawianej książki, która nie jest lekturą szkolną. Celem „Lekcji czytania” jest rozwijanie zainteresowania literaturą polską i światową wśród ambitnych uczniów. Pierwsze „Lekcje czytania” odbyły się w Krakowie w 2009 r. podczas Międzynarodowego Festiwalu Literatury im. Josepha Conrada. W Słupcy taka akcja została zorganizowana przez Bibliotekę Pedagogiczną po raz pierwszy w 2012 r. i po raz drugi 22 kwietnia 2015 r.

Tegoroczna „Lekcja czytania” miała charakter otwarty, ponieważ uczestniczyli w niej w roli słuchaczy zaproszeni goście. Dr Michał Lachman z Uniwersytetu Łódzkiego (adiunkt Instytutu Anglistyki) poprowadził warsztaty dyskusyjne na temat „Pasje ekstremalne, czyli reporter na tropach prawdy” z uczniami z LO w Słupcy o wyprawie himalaistów polskich na Broad Peak na podstawie dwóch książek: *Długi film o miłości. Powrót na Broad Peak* Jacka Hugo-Badera (Kraków, Wydawnictwo Znak, 2014) i *Broad Peak. Niebo i Piekło* Bartka Dobrocha i Przemysława Wilczyńskiego (Poznań, Wydawnictwo Poznańskie, 2014).

Hanka Kasperska-Stróżyk, dr Michał Lachman
z Uniwersytetu Łódzkiego

Obecnym na spotkaniu, szczególnie tym, którzy nie czytali lektur, tytułem wprowadzenia przypomniano o głośnym wydarzeniu, jakim było wejście zimą na wierzchołek Broad Peak czterech polskich himalaistów (23 stycznia 2013 roku). Dokonali tego jako pierwsi ludzie na Ziemi. Jednak sukces został przesłonięty śmiercią dwóch z nich: Tomasza Kowalskiego i zasłużonego dla polskiego himalaizmu Macieja Berbeki. Zeszli ze szczytu Adam Bielecki i Artur Małek. Po dwóch dniach poszukiwań kierownik Krzysztof Wielicki zakończył wyprawę, uznając Tomasza Kowalskiego i Macieja Berbekę za zmarłych. Dramat na Broad Peak spowodował medialne dyskusje o uchybieniach i błędach związanych z przygotowaniem i organizacją wyprawy, ale także o kwestiach dotyczących „etyki himalaistów”. Prokuratura umorzyła śledztwo w sprawie Broad Peak, orzekając, że wyprawa była dobrze zorganizowana, a uczestnicy podejmowali ryzyko sportowe. Kulisy tej wyprawy zorganizowanej w ramach projektu „Polski Himalaizm Zimowy 2010–2015” opisane zostały w reportażach Jacka Hugo-Badera i Bartka Dobrocha oraz Przemysława Wilczyńskiego.

Dr Michał Lachman dużo uwagi poświęcił omówieniu reportażu jako gatunku z pogranicza literatury i dziennikarstwa. Zwrócił w ten sposób uwagę na fakt, że cechy gatunku to istotne elementy z punktu widzenia analizy i interpretacji tekstu. Reportaż angażuje odbiorcę emocjonalnie w sposób szczególny, bo czytając, towarzyszy on autorowi, który bada i opisuje fakty. Razem z nim poznaje bohaterów i ich historie, chce zbliżyć się do prawdy. Dlatego praca reportera związana jest z dużą odpowiedzialnością.

Na podstawie książek *Długi film o miłości. Powrót na Broad Peak* i *Broad Peak. Niebo i Piekło* dotyczących tej samej sprawy uczniowie dyskutowali o skutkach, jakie wywołuje silny emocjonalnie tekst Jacka Hugo-Badera, a także mogli porównać go z klasycznym reportażem Bartka Dobrocha oraz Przemysława Wilczyńskiego.

Dr Michał Lachman z Uniwersytetu Łódzkiego

Uczniowie wypowiedali się w wywiadzie do Radia ZET Gold Słupca, że na co dzień mało mówią o książkach, chyba że są to książki na topie, a takie spotkania rozwijają i zachęcają do czytania. Dzięki tej akcji zostali sprowokowani do przeczytania książek, które nie były im znane.

Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich obchodzony jest 23 kwietnia – wprowadzony został w 1995 roku przez UNESCO. W dniach wokół 23 kwietnia organizuje się różne wydarzenia związane z promocją książki i czytania – w Słupcy było to podsumowanie Powiatowego Konkursu Szkolnego „Przeczytaj moją ulubioną książkę” i „Lekcja czytania z Tygodnikiem Powszechnym”.

Anna Chudzińska bibliotekarka CDN PBP w Koninie Filii w Słupcy
(fot. Anna Chudzińska, Hanka Kasperska-Stróżyk)

Premiera własnych audiobooków – adaptacja cyklu o „Czarownicy Winnie”. XII Ogólnopolski Tydzień Bibliotek w CDN Publicznej Bibliotece Pedagogicznej w Koninie Filii w Słupcy

Wybieram bibliotekę! – to hasło tegorocznego Tygodnia Bibliotek. W uzasadnieniu wyboru hasła na stronie internetowej SBP czytamy: *Życie każdego człowieka to nieustanne wybory: od tych codziennych, których się nawet nie dostrzega, aż po istotne wybory życiowe, które na długie lata determinują życie osobiste, rodzinne, zawodowe czy społeczne. Wybory mogą być spontaniczne lub głęboko przemyślane, ale ich istotą jest zawsze istnienie różnych możliwości. Współczesny świat w wielu dziedzinach dostarcza tych możliwości cały szereg. O uwagę i zainteresowanie odbiorcy walczą różne media, a na uczestników czekają liczne oferty edukacji i rozwoju osobistego oraz spędzania wolnego czasu. Dlaczego więc „wybieram bibliotekę”?*

Zgodnie z obowiązującą maksymą Hanka Kasperska-Stróżyk i Anna

Chudzińska z Biblioteki Pedagogicznej w Słupcy zaprosiły dzieci z przedszkoli na terenie miasta do wybrania biblioteki. Zaproponowały przedszkolakom udział w spotkaniu z cyklu „słuchamy audiobooki” – są to zajęcia, które już na stałe wpisały się w program obchodów Tygodnia Bibliotek i cieszą się dużym zainteresowaniem odbiorców. Tydzień Bibliotek ma na celu promocję czytelnictwa i bibliotek, a nauczyciele bibliotekarze z Biblioteki Pedagogicznej w Słupcy promują wśród najmłodszych audiobooki, które swoją formą skierowane są właśnie do nich – do dzieci, które jeszcze nie potrafią czytać.

W tym roku podczas Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek miała miejsce premiera własnych audiobooków. Projekt „Nagrywamy własne audiobooki – adaptacje książek o Czarownicy Winnie” powstał we współpracy CDN Pu-

blicznej Biblioteki Pedagogicznej w Koninie Filii w Słupcy i Miejskiego Domu Kultury w Słupcy. Nagrano cztery 5-minutowe odcinki słuchowisk skierowanych do dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów nauczania wczesnoszkolnego. Audiobooki i prezentacje powstały jako materiały do wykorzystywania na zajęciach edukacyjnych. Jako lektorzy opowiadania przeczytali Anna Czerniak, Jarosław Dębski, Krzysztof Raczynski, Katarzyna Rybicka. Nagrania zrealizował Krzysztof Herian. Muzykę do audiobooków skomponował Mateusz Stróżyk. Osobą inicjującą i koordynującą realizację projektu była Hanka Kasperska-Stróżyk. Oficjalna premiera – prezentacja pierwszych zrealizowanych w Słupcy audiobooków odbyła się w siedzibie słupskiej Biblioteki Pedagogicznej z okazji tegorocznego Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek.

Przedszkolaki z „Jarzębinki”

Dzieci z Przedszkola nr 2 „Miś”

Dzieci z Przedszkola nr 1

W czasie spotkania przedszkolaki wysłuchały czterech przygód o Czarownicy Winnie. Dodatkową atrakcją było oglądanie przygotowanych prezentacji multimedialnych ilustrujących niesamowite przygody czarownicy i jej czarnego kota oraz udział w zabawach edukacyjnych.

Pierwsze opowiadanie przybliżyło dzieciom główną bohaterkę. Po wysłuchaniu przygód Winnie uczestnicy spotkania zostali zaproszeni do zabawy. Zadaniem przedszkolaków było udzielenie odpowiedzi na pytanie dotyczące wysłuchanego tekstu za pomocą kulek zrobionych z kartki papieru.

Następnie wszyscy przenieśli się w odległy Wszechświat: *Winnie w ko-*

smosie – tak brzmiał tytuł kolejnej przygody, po której dzieci wyobrażały sobie, że są „kosmicznymi królikami”. Zostały związane kartkami. Podstawowa zasada była taka, że kartka nie może zostać upuszczona. To wszystko wydawało się proste. Do momentu, gdy do zadania dodawane były dodatkowe polecenia, np.: zrobienie przysiadu, podskakiwanie, stanie na prawej czy na lewej nodze itp. Na koniec okazało się, ile kosmicznych królików zostało związanych kartką.

Podczas trzeciej przygody *Winnie i Dzień Dinozaura* dzieci zwiedzały wraz z czarownicą muzeum, w którym ogłoszony został konkurs na rysunek lub model pokazujący, jak wyglądał dinozaur. Konkurs ten wygrał dinozaur, którego

Winnie wyczarowała. Kolejną zabawą przedszkolaków było złożenie podpisu potwierdzającego odbiór medalu za dinozaura.

Ostatnie opowiadanie *Wszystkiego najlepszego, Winnie* zapraszało najmłodszych na urodziny do czarownicy. Po poznanie wszystkich przygód bohaterów najmłodszy odpowiadali na pytania dotyczące postaci czy przedmiotów występujących w bajce.

Na zakończenie dzieci otrzymały kolorowaną z postacią Czarownicy Winnie i jej kota Wilbura. Poprzez tego rodzaju zajęcia chcemy pokazać dzieciom, jak przyjemne może być spotkanie z książką mówioną. Uświadamiamy im, że kiedy z jakichś powodów nie mogą sami czy-

Przedszkolaki z „Jarzębinki”

tać, zawsze jest jeszcze ta druga możliwość: można słuchać. Każdy sposób jest dobry. Czytanie czy słuchanie pozwala nam poznawać świat literatury, dzięki któremu czerpiemy wiedzę o otaczającym nas świecie i ludziach. Wybieramy sposób – czytanie lub słuchanie, ważne, żeby sprawiało nam to przyjemność. Nauczycielom natomiast podpowiadamy, że można samodzielnie stworzyć własny ciekawy materiał edukacyjny.

Zaproszenie do Biblioteki Pedagogicznej na spotkanie z okazji XII Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek w cyklu słuchamy audiobooki przyjęły wszystkie słupskie przedszkola. Gościliśmy grupy przedszkolne z: Przedszkola z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 – grupa „Jagódki”, Przedszkola nr 2 „Miś” – grupy „Stokrotki” i „Biedronki” oraz z Przedszkola nr 4 „Jarzębinka” – grupy „Muchomorki” i „Zuchy”.

Hanka Kasperska-Stróżyk, dzieci z Przedszkola nr 2 „Miś”

Hanka Kasperska-Stróżyk kierownik CDN PBP w Koninie Filii w Słupcy

Psychoedukacja dla uczniów klas pierwszych szkół podstawowych w Słupcy. Cykl IV. Uroczyste zakończenie

28 maja 2015 r. o godzinie 8.00 w sali koncertowej Zespołu Szkół Muzycznych w Słupcy odbyło się uroczyste zakończenie cyklu zajęć z psychoedukacji dla uczniów klas pierwszych szkół podstawowych w Słupcy. Było to czwarte spotkanie w roku szkolnym 2014/2015. Obecni byli uczestnicy zajęć – uczniowie klasy Ic i klasy Id ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Komisji Eduka-

cji Narodowej oraz uczniowie klasy Ib i klasy If ze Szkoły Podstawowej nr 3 im. Adama Mickiewicza, wychowawcy tych klas, zaproszeni goście: dyrektorzy szkół podstawowych, dyrektor i pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Słupcy, pedagodzy szkolni, rodzice. Na spotkanie został przygotowany specjalny program. Zajęcia miały charakter otwarty.

Po przywitaniu wszystkich obecnych Hanka Kasperska-Stróżyk zapowiedziała, że zamiast wygłoszenia poważnego przemówienia, które powinno mieć miejsce na uroczystym zakończeniu, przedstawiony zostanie pokaz multimedialny wraz z komentarzem – o tym, co robiliśmy na zajęciach z psychoedukacji w tym roku szkolnym.

Uczestnicy spotkania (fot. Jan Krawczyk)

Prowadzenie: Anna Chudzińska, Hanka Kasperska-Stróżyk, Maria Jaśniewska-Krawczyk (fot. Jan Krawczyk)

O zajęciach

Zajęcia odbywały się raz na kwartał, a ich organizacją, przygotowaniem i prowadzeniem zajmowały się: Hanka Kasperska-Stróżyk, Anna Chudzińska – nauczyciele bibliotekarze z CDN Publicznej Biblioteki Pedagogicznej w Koninie Filii w Słupcy i Maria Jaśniewska-Krawczyk – psycholog z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Słupcy. Najpierw dzieci słuchały opowiadania odczytywanego z podziałem na role. Treść wybranego opowiadania służyła przedstawieniu trudnych sytuacji, które w zakończeniu znajdują pozytywne rozwiązanie. Potem pani psycholog prowadziła rozmowę z dziećmi. Czasem odbywały się zabawy ruchowe. Uczniowie słuchali opowiadań:

- **Kucyk Kartofel – uczestnicy uczyli się, jak można przezwyciężyć nieśmiałość.**

(*Kucyk Kartofel* [w]: Meyer-Glitza E., *Jakub pogromca strachu. Terapeutyczne opowiadania dla dzieci przeżywających lęki*. Kielce, Wydawnictwo „Jedność”, 2001.)

- **Malutka czarownica – dzieci dowiedziały się, że w złości nie należy podejmować ważnych decyzji.**

(Preussler Otfried, *Malutka czarownica*. Wrocław, Wydawnictwo „Siedmioróg”, 2000.)

- **Szacunek, czyli udko kurczaka – uczniowie uczyli się szacunku do drugiej osoby, poznali nowe słowo – „tolerancja”.**

(Beręsewicz Paweł, *Szacunek, czyli udko kurczaka* [w]: *12 ważnych opowieści: polscy autorzy o książkach dla dzieci*. Poznań, Wydawnictwo „Publicat”, 2014.)

W drugiej części zajęć pierwszoklasiści wykonywali prace plastyczne, z których zawsze tworzyli własne książki. Służyło to aktywizacji uczniów i lepszemu przyswojeniu przekazanej wiedzy. Czasem dzieci wykonywały prace w grupach, dzięki czemu mogły nawiązać współpracę, lepiej poznać siebie.

- CYKL I: wykonanie pracy plastycznej w grupach – z rysunków powstały książki; po zakończonych zajęciach wspólnie je oglądaliśmy.
- CYKL II: złożenie małej książeczki z papieru (wykorzystanie sztuki origami jako formy pracy) i wypełnienie jej rysunkami – praca indywidualna.
- CYKL III: twórcza praca dzieci w grupach – ilustrowanie kart Kamishibai. Seans Kamishibai (teatr obrazkowy, teatr ilustracji), adaptacja opowieści *Szacunek, czyli udko kurczaka*.

Fot. Jan Krawczyk

W realizację zajęć angażowały się wychowawczynie klas pierwszych – współpracowały ze swoimi uczniami, dyskutowały o zadaniach, które mieli do wykonania. Pozytywnym efektem była również możliwość rozmowy nauczycieli z psychologiem. Nie zabrakło też czasu na swobodne zabawy. Dzieci oceniały zajęcia, rysując słoneczka: uśmiechnięte, poważne, smutne. Ewaluacja wypadła bardzo dobrze. W grudniu 2014 r. miała miejsce specjalna sesja fotograficzna, w czasie której dzieci pozowały do portretów w kapeluszu czarownicy.

W programie uroczystego zakończenia cyklu zajęć z psychoedukacji dla uczniów klas pierwszych zaplanowano seans z audiobookami. Wykorzystano nagrane audiobooki, które są adaptacją cyklu książek: *Czarownica Winnie*, *Winnie w kosmosie*, *Winnie i Dzień Dinozaura*, *Wszystkiego najlepszego, Winnie*. Słuchając, dzieci oglądały przygotowane prezentacje ilustrujące te opowiadania. Audiobooki i prezentacje powstały jako materiały do wykorzystywania na zajęciach edukacyjnych. (Lektorzy: Anna

Fot. Jan Krawczyk

Hanka Kasperska-Stróżyk, Maria Jaśniewska-Krawczyk
(fot. Piotr Woźniak)

Pierwszoklasiści ze słupieckich szkół
(fot. Piotr Woźniak)

Fot. Piotr Woźniak

zwróciła uwagę na cechy charakteru Czarownicy Winnie, takie jak samodzielność, zaradność, troskliwość.

Na zakończenie dzieci podziękowały za wspólne zajęcia. Zajęcia z psychoedukacji były pozytywnie odebrane przez uczniów i nauczycieli. Osiągnięty został cel realizacji tych innowacyjnych zajęć, jakim było wspieranie dziecka sześciolatniego na pierwszym etapie edukacji w związku z obniżeniem wieku rozpoczęcia obowiązku szkolnego.

Wychodząc, dzieci oglądały wystawę prac wykonanych podczas zajęć z psychoedukacji. Odszukiwali swoje książki, mogli zabrać je ze sobą.

Czerniak, Jarosław Dębski, Krzysztof Rarczyński, Katarzyna Rybicka. Realizacja: Krzysztof Herian. Muzyka: Mateusz Stróżyk). Po wysłuchaniu każdego audiobooka uczniowie brali udział w prostych zabawach edukacyjnych.

Pierwszą z nich była zabawa „Złączeni kartką”. Uczestnicy otrzymali kartki i najpierw machali nimi nad swoimi głowami, a potem ustawiali się w rzędach bardzo blisko siebie, stykali się ramionami, a między ramiona wkładali kartki papieru. Zabawa polega na tym, żeby kartka nie została upuszczona. Byłoby to bardzo łatwe, gdyby nie dodatkowe zadania, jakie dzieci musiały wykonać: przysiady, krok do przodu, rączki w górę itp. Zabawa buduje zespół i jest naprawdę wesoła.

Kolejna zabawa „Tak – Nie” pozwoliła pozbyć się kartek papieru. Dzieci ugniotły z nich kule. Potem wykonywały rzut, celując do wybranego pudełka i udzielając odpowiedzi na pytanie. Rzut do jasnego pudełka oznaczał TAK, a rzut do pudełka czarnego oznaczał NIE.

Była również rozmowa o bohaterce opowieści. Maria Jaśniewska-Krawczyk

Fot. Jan Krawczyk

Ewa Kiwak kierownik CDN PBP w Koninie Filii w Turku

O konferencji „Nauczyciel uczący się”

Wiosenne konferencje dla nauczycieli to stały punkt oferty CDN Publicznej Biblioteki Pedagogicznej w Koninie Filii w Turku. 15 kwietnia 2015 r. nauczyciele ze szkół powiatu tureckiego zostali zaproszeni na konferencję pod hasłem „Nauczyciel uczący się”.

Temat konferencji został wybrany nieprzypadkowo. Od kilku lat Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Turku wspiera nauczycieli w ich rozwoju. Od września 2012 roku zaproponowano 36 różnych form doskonalenia (konferencje, warsztaty, wykłady), z których skorzystało 830 nauczycieli. Kwietniowa konferencja była miejscem wymiany doświadczeń, inspirujących odkryć i prezentacji dobrych praktyk.

W Polsce korzystanie z różnych form doskonalenia zawodowego nauczycieli nie jest obowiązkowe i często łączone wyłącznie z systemem awansu zawodowego. Współcześnie praca nauczyciela coraz bardziej nasycona jest zadaniami wymagającymi elastyczności, inicjatywy, twórczego rozwiązywania problemów. Nauczyciel musi zdobywać, rozwijać nowe kompetencje, takie jak: świadoma i skuteczna komunikacja, zarządzanie sobą w czasie, kontrola stresu, pozytywne myślenie, proaktywność. Bogactwo i różnicowanie form organizacyjnych doskonalenia nauczycieli sprawia, że samodoskonalenie jest dobrem ogólnodostępnym. Przedstawieniu szerokiej oferty doskonalenia

nauczycieli poświęciła sporo miejsca Ewa Kiwak w wystąpieniu „Uczyć się, żeby nauczać?”. Uczestnicy konferencji zostali również zapoznani z Raportem Talis 2013 „Polscy nauczyciele i dyrektorzy na tle międzynarodowym” – z częścią dotyczącą doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Następnie Agnieszka Graczyk, nauczyciel bibliotekarz z CDN PBP w Turku omówiła e-learning jako alternatywę dla tradycyjnego kształce-

nia. Według statystyk nauczyciele coraz chętniej korzystają z e-learningu w procesie samodoskonalenia. Korzystają z bogatej oferty szkoleń, chwalcąc możliwość uczestniczenia w doskonaleniu bez ponoszenia kosztów dojazdu i możliwość samodecydowania o tym, kiedy i gdzie „odrobią pracę domową”. Pani Agnieszka podzieliła się osobistymi doświadczeniami z wykorzystania e-learningu.

Kolejny prelegent Bartosz Machul, dyrektor Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli EDU-MACH w Ciechanowie przedstawił ofertę szkoleń e-learningowych dostępnych na platformie www.edumach.pl dedykowanych nauczycielom. Zachęcał uczestników konferencji do podjęcia wyzwania i zapisania się na szkolenia e-learningowe w okresie wakacyjnym.

Na zakończenie wystąpił trener i szkoleniowiec Jarosław Kordziński, który mówił o motywacji w życiu nauczyciela. Namawiał nauczycieli do refleksji i odpowiedzi na pytania: co nas zachęca do działania, czy kieruje nami motywacja wewnętrzna czy zewnętrzna, czy potrafimy precyzować nasze cele? Ostatnie wystąpienie zachęciło nauczycieli do dyskusji.

Dla uczestników przygotowano zestawienie bibliograficzne dotyczące e-learningu. Prezentowano również literaturę dotyczącą rozwoju osobistego.

Krystyna Kowalczyk, Iwona Kujawa bibliotekarki CDN PBP w Koninie Filii w Kole

Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

– współpraca Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kole i CDN Publicznej Biblioteki Pedagogicznej w Koninie Filii w Kole

1 stycznia 2016 r. nastąpią zmiany w systemie doskonalenia nauczycieli. Zasadniczą nowością będzie odwołanie od jednorazowych, pojedynczych form szkolenia na rzecz zaplanowanego i spójnego procesu wspomagania szkół. Jednym z dwóch głównych elementów tego procesu będą sieci współpracy i samokształcenia.

Tworzenie sieci zostało powierzone placówkom doskonalenia zawodowego, poradniom psychologiczno-pedagogicznym i bibliotekom pedagogicznym. W okresie przejściowym w powiecie kolskim nie podjęto formalnego funkcjonowania sieci, dlatego pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i Biblioteki Pedagogicznej w Kole postanowili przeznaczyć ten czas na zajęcia fakultatywne mające na celu przygotowanie środowiska do pracy w nowym systemie.

27 września 2013 r. w Ratuszu odbyło się spotkanie dyrektorów i przedstawicieli placówek oświatowych powiatu kolskiego, na którym kierownik CDN PBP w Koninie Filii w Kole, pani Agnieszka Malińska przedstawiła prezentację na temat *Nowy model wspomagania placówek oświatowych w zakresie doskonalenia zawodowego*, a dyrektor PPP w Kole, pani Halina Nuskiewicz zaproponowała na rok szkolny 2013/2014 cykl konferencji *Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*. Przedstawiła również tematykę i planowany harmonogram poszczegól-

nych spotkań, zaakceptowany przez zebranych.

W ramach cyklu odbyły się cztery konferencje zorganizowane w Starostwie Powiatowym w Kole, w której uczestniczyli psychologowie, pedagodzy szkolni, nauczyciele, rodzice i dzieci zainteresowani tematami spotkań.

20 listopada 2013 r. odbyła się pierwsza z zaplanowanych konferencji *Uczeń słabowidzący i niewidomy w placówce oświatowej*, na której poruszone zostały problemy związane z diagnostyką dzieci dotkniętych omawianym schorzeniem, przedstawiono przykłady dobrych praktyk w zakresie ich terapii oraz możliwości wsparcia przez powołane do tego placówki.

Pani Aneta Szabelska – tyflopedagog poradni w Kole przedstawiła możliwości pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci słabowidzących i niewidomych w świetle przepisów oświatowych. Następnie zaproszeni przedstawiciele zaprezentowali działalność Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych w Owińskach. W kolejnym wystąpieniu lek. med. Marcin Bartela, optometrysta i optyk zapoznał zebranych z wadami wzroku i najczęstszymi przyczynami niedowidzenia u dzieci w wieku szkolnym. Uczestnicy konferencji mieli przyjemność wysłuchania wystąpienia pani Katarzyny Glema, która jako rodzic dziecka z wadą wzroku

opowiedziała o swoich doświadczeniach w zakresie wspomagania rozwoju córki na różnych etapach jej życia. Przekazała także informacje dotyczące instytucji i organizacji, gdzie dzieci i ich rodzice mogą znaleźć wsparcie i pomoc. Tematykę roli i zakresu działania na rzecz osób z dysfunkcją wzroku Polskiego Związku Niewidomych przedstawił prezes kolskiego oddziału związku – pan Jarosław Kubski. W swoim wystąpieniu wyróżnił realizowane przez związek zadania i cele, a tym samym podejmowane formy pracy i wsparcia na rzecz osób niewidomych i słabowidzących.

16 stycznia 2014 r., zgodnie z harmonogramem spotkań, odbyła się konferencja *Dziecko – uczeń z wadą słuchu* będąca drugim spotkaniem cyklu.

W części teoretycznej znalazły się następujące prezentacje: *Medyczne aspekty diagnozy i leczenia dziecka z wadą słuchu*, którą przedstawiła pani Danuta Zarębska-Zapałowska, specjalista laryngolog, pediatra oraz prezentacja *Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla dzieci słabosłyszących i niesłyszących* omówiona przez panią Halinę Nuskiewicz, dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kole.

W dalszej części konferencji przedstawiono przykłady dobrych praktyk: *Od wczesnego wspomagania do gimnazjum – funkcjonowanie dziecka z wadą słuchu w SOSW nr 2 w Kaliszu* i *Oferta kształcenia ponadgimnazjalnego w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Niesłyszących w Poznaniu*, które zaprezentowały przedstawicielki tych wiodących w Wielkopolsce ośrodków. Wsparcie osób niesłyszących przez Kolskie Stowarzyszenie Głuchoniemych zaprezentowała jego prezes, pani Stefania Skąpska.

9 kwietnia 2014 r. odbyło się trzecie spotkanie cyklu, którego tematem było: *Dziecko z autyzmem i Zespołem Aspergera w placówce oświatowej*.

Konferencję rozpoczęto odczytaniem *Listu Pierwszej Damy z okazji Światowego Dnia Wiedzy na temat Autyzmu*, którym pani Anna Komorowska zainicjowała

obchody Miesiąca Świadomości na temat Autyzmu, obejmując nad nim honorowy patronat.

Psycholog Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kole, pani Anna Paluszkiwicz omówiła zagadnienie *Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla dzieci autystycznych i z Zespołem Aspergera w świetle przepisów oświatowych*, rozpoczynając swoją prezentację od dwóch krótkich filmów przedstawiających, w prosty i zrozumiały dla wszystkich sposób, charakterystyczne zachowania dzieci z autyzmem. Pani Agnieszka Haremska, przewodnicząca Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Autyzmem ProFUTURO z Poznania w prezentacji *Od diagnozy do Kuźni talentów. Rzecznictwo ProFUTURO* podzieliła się dobrymi praktykami w zakresie terapii dzieci z autyzmem i Zespołem Aspergera. *Modelowy system wsparcia rozwoju dzieci z autyzmem* omówiła pani Anna Kostiukow ze Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Autyzmem i innymi Niepełnosprawnościami Intelktualnymi „Gepetto” z Konina.

W drugiej części konferencji w prezentacji *Autyzm to nie koniec świata* przykładami dobrych praktyk podzieliły się panie Katarzyna Zarzycka, Ewa Zgoda i Anna Radoszewska z SOSW w Stemplewie. Kierownik CDN PBP w Koninie Filii w Kole, pani Agnieszka Malińska

swoje wystąpienie *Autyzm oczami rodzica* skierowała szczególnie do rodziców. Podzieliła się własnymi doświadczeniami, podkreśliła konieczność stosowania odpowiedniej diety i znaczenie pracy terapeutycznej w domu.

21 października 2014 r. odbyła się ostatnia konferencja ***Skutecznie przeciw przemocy – wspólny cel, różne perspektywy.***

W pierwszej jej części znalazły się następujące prezentacje: *Przemoc i trauma – psychologiczne aspekty rozumienia sytuacji osób doświadczających przemocy*, którą przedstawiła psycholog, psychoterapeuta Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kole, pani Elżbieta Sędziak; *Przemoc wobec dzieci – mity i rzeczywistość z doświadczeń KOPD*, którą omówiła pani Mirosława Kaźna, Społeczny Doradca Rzecznika Praw Dziecka, przewodnicząca Zarządu Krajowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka; *Problemy funkcjonowania i realizacji procedury „Niebieskie Karty”, przemoc rówieśnicza oraz patologiczne zachowania młodzieży z perspektywy Policji* – ten temat zaprezentowali pani Anna Drynkowska, Asystent Wydziału Prewencji KPP w Kole i pan Przemko Chudykowski, Zastępca Naczelnika Wydziału Prewencji KPP w Kole. Państwo Agata Michalczak i Jarosław Kordyl omówili z kolei systemowe działania podejmowane

przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kole na terenie powiatu.

W drugiej części konferencji, prezentując przykłady dobrych praktyk, wystąpił pan Przemysław Marszałek, Specjalista Terapii Uzależnień, Teen Challenge Chrześcijańska Misja Społeczna i omówił zagadnienie *Rodziny z problemem alkoholowym – wpływ uzależnień na zjawisko stosowania przemocy*. Pani Agnieszka Olszewska, prawnik reprezentujący Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” przedstawiła temat *Przeciwdziałanie przemocy domowej wobec dzieci – obowiązki pracowników oświaty, służby zdrowia i policji*. Pani Jolanta Jęcka, specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, kierownik Miejskiego Ośrodka Profilaktyki i Pomocy Rodzinie w Kole zaprezentowała *Zadania realizowane przez MOPiPR w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta Koła*.

Biblioteka Pedagogiczna w Kole w dużej mierze przyczyniła się do sukcesu tego cyklu spotkań. Aby poznać problem, nie wystarczy wysłuchać prelegentów, należy pogłębiać wiedzę, korzystając z dostępnej literatury. Pracownicy biblioteki na każdą konferencję przygotowali ekspozycje książek i periodyków traktujących o tematyce spotkań. Kierownik kolskiej filii pani Agnieszka Malińska prezentowała najnowsze pozycje książkowe dostępne w bibliotece. Opracowano również zestawienia bibliograficzne: *Dziecko-uczeń z wadą wzroku*, *Dziecko-uczeń z wadą słuchu*, *Autyzm: diagnoza i terapia*, *Przemoc wobec dziecka w rodzinie*, *Przemoc i agresja rówieśnicza*, które przekazywano zebranych.

Celem naszych działań było ułatwienie uczestnikom dotarcia do potrzebnych im materiałów. Konferencje cieszyły się dużym zainteresowaniem, co świadczy o tym, że jest potrzeba organizowania takich spotkań. Mamy nadzieję, że będą one kontynuowane w przyszłości.

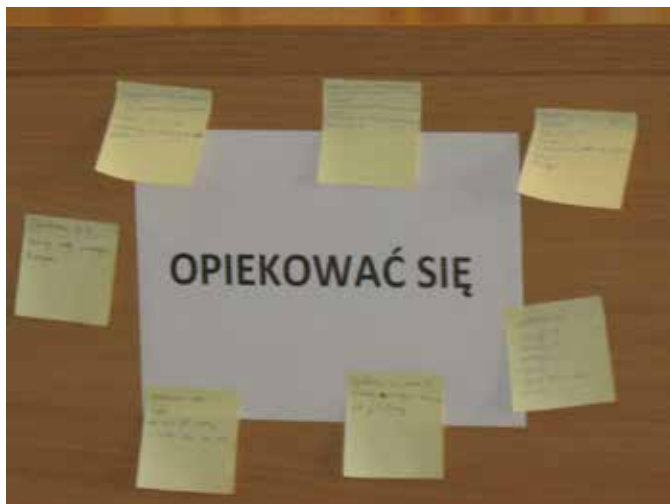
Katarzyna Łazuga bibliotekarka CDN PBP w Koninie Filii w Turku

Co to znaczy opiekować się kimś?

Zajęcia na temat rodziny w CDN PBP w Koninie Filii w Turku

Zajęcia o powyższej tematyce zaproponowano w roku szkolnym 2014/15 dzieciom w wieku przedszkolnym i z klas I–III szkoły podstawowej. W wyniku zainteresowania zapropionowaną problematyką zajęcia dostosowano i przeprowadzono również dla uczniów klas IV–VI. Głównym ich celem było uświadomienie uczniom na poczucie więzi rodzinnej oraz uświadomienie wagi pojęcia „opieka nad kimś”. Jednocześnie bardzo ważnym dla nas, bibliotekarzy była popularyzacja czytelnictwa oraz biblioteki wśród najmłodszych dzieci.

Zajęcia zaplanowano tak, aby były atrakcyjne dla uczniów oraz żeby pobudzić ich aktywność. Dyskutowaliśmy zatem na początku o samym haśle „opiekować się”. Dzieci podawały swoje propozycje rozumienia pojęcia, które zostały zapisane. Sformułowane hasło weryfikowaliśmy za pomocą słowników.

Następnym elementem zajęć było głośne czytanie dwóch fragmentów książki Tove Jansson pt. *Zima Muminków* traktujących właśnie o opiece. Po każdym fragmencie odbyła się rozmowa z dziećmi na temat przeczytanego tekstu. Dzieci były bardzo aktywne i opowiadały o swoich doświadczeniach, podobnych do tych, jakie miał bohater czytanej bajki.

Dzieci rozwiązywały również krzyżówkę i bawiły się w tzw. czarodziejską różdżkę. Przypominaliśmy też sobie ważne daty: 15 maja – Międzynarodowy Dzień Rodziny, 26 maja – Dzień Matki, 1 czerwca – Dzień Dziecka i 23 czerwca – Dzień Ojca. Ostatnim etapem spotkania była praca plastyczna polegająca na narysowaniu portretu swojej rodziny.

Połączenie wyżej przedstawionych działań było dla uczestników ciekawą formą spędzenia czasu – rozwijało ich wiedzę oraz stanowiło miłą zabawę. Mamy nadzieję, że nawet takie krótkie spotkania z książką zaowocują w przyszłości chęcią sięgania po nią. Zajęcia realizowane w siedzibie biblioteki lub gościnnie w jednej ze szkół cieszyły się sporym zainteresowaniem. Do tej pory uczestniczyło w zajęciach 151 uczniów wraz z opiekunami.

Laura Lewandowska, Magdalena Włodarkiewicz bibliotekarki CDN PBP w Koninie

Nowości wydawnicze w CDN Publicznej Bibliotece Pedagogicznej w Koninie

- ADHD w szkole : jak pracować z dzieckiem z zespołem nadpobudliwości psychoruchowej / red. nauk. Marta Jerzak, Artur Kołakowski.- Sopot : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2015
Sygnatura: 97792
- Agresja elektroniczna i cyberbullying jako nowe ryzykowne zachowania młodzieży / Jacek Pyżalski.- Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2012
Sygnatura: 98102
- Audiobooki w kraju i na świecie : poradnik / Bogdan Klukowski.- Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2013
Sygnatura: 97853
- Bibliografi@ : źródła, standardy, zasoby : praca zbiorowa / pod red. Jerzego Franke ; Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich.- Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2013
Sygnatura: 97794
- Co dzień bardziej samodzielne : program wspomagania rozwoju małych dzieci w zakresie samoobsługi : dla terapeutów, nauczycieli i rodziców / Anna Mikler-Chwastek.- Gdańsk : Harmonia Universalis, 2013
Sygnatura: 97797
- Ćwiczenia językowe : propozycje zadań dla dzieci i dorosłych z zaburzeniami w komunikacji językowej / Marta Wiśniewska.- Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2013
Sygnatura: 97799
- Diagnoza psychologiczna : diagnozowanie jako kompetencja profesjonalna / Katarzyna Stemplewska-Żakowicz.- Sopot : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2013
Sygnatura: 97641
- Diagnoza typów uczniów / Roswitha Riebisch, Hubert Luszczynski ; przekł. Dorota Michalska-Niedenthal.- Sopot : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2014
Sygnatura: 98042
- Diagnoza w socjoterapii : ujęcie psychodynamiczne / Maciej Wilk.- Sopot : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2014
Sygnatura: 98043
- Doradztwo edukacyjno-zawodowe : przykładowe rozwiązania / [pod red. Agnieszki Pfeiffer ; aut. Maciej Barczak i in.] ; Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej.- Warszawa : Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, 2014
Sygnatura: 97924
- Dzieci o specjalnych potrzebach komunikacyjnych : diagnoza, edukacja, terapia / red. nauk. Barbara Winczura.- Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2013
Sygnatura: 96593 , 98100
- Dziecko sześciolatnie w szkole : dobry start / Alicja Tanajewska, Renata Naprawa, Lidia Czarnecka.- Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2014
Sygnatura: 97803
- Dziecko u progu szkoły : dojrzałość szkolna dzieci a ich gotowość do nauki / Leokadia Wiatrowska, Halina Dmochowska.- Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2013
Sygnatura: 96778, 98103
- Dziecko w świecie literatury i życiu współczesnym / Bronisława Dymara, Ewa Ogrodzka-Mazur.- Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2013
Sygnatura: 97805
- Edukacja domowa / Wiesław Stebnicki.- Warszawa : Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna „Adam”, 2014
Sygnatura: 98082
- Edukacja i praca : problemy teorii i praktyki / red. Krzysztof Gandziarski, Bogusław Pietrulewicz ; Wyższa Szkoła Pedagogiczno-Techniczna w Koninie.- Konin : Wyższa Szkoła Pedagogiczno-Techniczna, 2014
Sygnatura: 98077, 98078
- Edukacja integracyjna i włączająca w doświadczeniach pedagogów i nauczycieli / pod red. Zdzisławy Janiszewskiej-Nieścioruk.- Zielona Góra : Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, 2012
Sygnatura: 97705
- Edukacja małego dziecka : praca zbiorowa. T. 9, Szkoła - przemiany instytucji i jej funkcji / pod red. Ewy Ogrodzkiej-Mazur, Urszuli Szusćnik, Anny Gajdzicy.- Cieszyn : Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego ; Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2014
Sygnatura: 97807, 97808
- Edukacja postrzegana z perspektywy uczniów, rodziców i nauczycieli ze szkół z polskim językiem nauczania w wybranych krajach europejskich / Anna Gajdzica, Gabriela Piechaczek-Ogierman, Alicja Hruzd-Matuszczyk.- Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2014
Sygnatura: 98045
- Edukacyjne problemy współczesności / Mirosław J. Szymański.- Wyd. 2.- Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2014
Sygnatura: 98096
- Ewaluacja w edukacji : koncepcje, metody, perspektywy : XVII Krajowa Konferencja Diagnostyki Edukacyjnej, Kraków, 23-25 września 2011 r. / pod red. Bolesława Niemierko i Marii Krystyny Szmigel ; Polskie Towarzystwo Diagnostyki Edukacyjnej.- Kraków : Grupa Tomami, 2011.
Sygnatura: 97789
- Gotowi do startu : program edukacji i wychowania dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną ▶▶▶

- w stopniu umiarkowanym / Renata Naprawa, Alicja Tanajewska, Ewa Korzeniewska.- Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2010
Sygnatura: 98047
- Indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne : dla I etapu nauczania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym / Renata Naprawa, Kornela Maternicka, Alicja Tanajewska.- Wyd. 4.- Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2013
Sygnatura: 98048
  - Indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne : dla II etapu nauczania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym : (klasy IV-VI szkoły podstawowej) / Renata Naprawa, Kornela Maternicka, Alicja Tanajewska.- Wyd. 4.- Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2013
Sygnatura: 98049
  - Indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne dla III etapu nauczania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym (gimnazjum) / Renata Naprawa, Alicja Tanajewska.- Wyd. 3.- Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2014
Sygnatura: 98050
  - Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny : zakres dostosowania wymagań edukacyjnych dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym / Renata Naprawa, Alicja Tanajewska, Cecylia Mach.- Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2013
Sygnatura: 98051
  - Jak odkrywać i rozwijać uzdolnienia przyrodnicze uczniów w szkole podstawowej, gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej / Urszula Grygier, Beata Jancarz-Łanczkowska, Krzysztof T. Piotrowski.- Warszawa : Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2013
Sygnatura: 97786, 97787
  - Jak pomagać uczniom rozwijać uzdolnienia informatyczne? / Hanna Stachera, Anna Kijo, Justyna Wilińska.- Wyd. 2.- Warszawa : Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2014
Sygnatura: 97925
  - Już się nie boję : bajki terapeutyczne dla przedszkolaków / Julia Śniarowska ; [rys. Dorota Prończuk].- Kraków : CEBP, 2014
Sygnatura: 97778
  - Konteksty aktywności artystycznej osób z niepełnosprawnością / Leszek Ploch.- Warszawa : Difin, 2014
Sygnatura: 97812
  - Książka i młody czytelnik : zbliżenia, oddalenia, dialogi : studia i szkice / Grzegorz Leszczyński, Michał Zajęc.- Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2013
Sygnatura: 97814
  - Kształcenie człowieka : 27 kamyczków jednej mozaiki : impulsy do kształtowania modelu edukacji zgodnie z zasadami sformułowanymi przez Johanna Heinricha Pestalozziego / Arthur Brühlmeier ; przekł. z jęz. niem. Magdalena Wojdak-Piątkowska ; red. nauk. i wprow. Bogusław Śliwowski.- Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2011
Sygnatura: 97668
  - Liczą się nauczyciele : raport o stanie edukacji 2013 / [aut. Piotr Bordzoł i in.]- Warszawa : Instytut Badań Edukacyjnych, 2014
Sygnatura: 97373 , 98076
  - Metoda integracji sensorycznej we wspomaganie rozwoju mowy u dzieci z uszkodzeniami ośrodkowego układu nerwowego / Bożenna Odowska-Szlachcic.- Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2010
Sygnatura: 97816
  - Między przedszkolem a szkołą : rozważania o gotowości dzieci do podjęcia nauki w szkole / Danuta Waloszek.- Warszawa : Wydawnictwo Akademickie Żak, 2014
Sygnatura: 97817
  - Miś - zabawka, bohater literacki, wzór wychowawczy : poradnik / Justyna Binio.- Warszawa : Wydawnictwo SBP, 2013
Sygnatura: 97818
  - Nowoczesna kosmetologia. 1, Detoksykacja, dieta, ruch / Marcin Molski.- Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2015
Sygnatura: 97819
  - Nowoczesna kosmetologia. 2, Kosmetyki, zabiegi, suplementy / Marcin Molski.- Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2015
Sygnatura: 97820
  - O jakości pracy szkoły / Agnieszka Uniewska.- Toruń : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2013
Sygnatura: 98053
  - O sztuce opowiadania : jak snuć opowieści, prawić baśnie, gawędzić i opowiadać historie : vademecum praktyka / Christel Gisela Oehlmann ; przekł. z jęz. niem. Michał Głazewski.- Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2012
Sygnatura: 97779
  - O wychowaniu na arenie szkolnego wieloboju : pedagogiczna baśń o rywalizacji / Joanna Danilewska.- Wyd. 2.- Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2014
Sygnatura: 97655
  - Opresja w szkole / Maria Dąbrowska-Bąk, Katarzyna Pawełek.- Warszawa : Wydawnictwo Akademickie Żak, 2014
Sygnatura: 97822
  - Otwórz się na świat : programy dla uczniów drugiego etapu nauczania oraz uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim / Renata Naprawa, Alicja Tanajewska, Krystyna Szczepańska.- Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2013
Sygnatura: 98054
  - Pedagogika medialna : aspekty społeczne, kulturowe i edukacyjne / Tomasz Huk.- Kraków ; Katowice : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2014
Sygnatura: 97662
  - Pedagogika resocjalizacyjna : w stronę działań kreujących / Marek Konopczyński.- Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls” ; Warszawa : Pedagogium Wyższa Szkoła Nauk Spo-

- łecznych, 2014
Sygnatura: 97667
- Pedagogika społeczna : zarys problematyki / Mariusz Cichosz.- Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2014
Sygnatura: 98101
  - Pełnić służbę całym życiem? : ruch harcerski jako przykład działań organizacji pozarządowych wdrażających do życia w społeczeństwie obywatelskim / Ewa Palamer-Kabacińska.- Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2014
Sygnatura: 97657
  - Pokonać OCD czyli Zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne : praktyczny przewodnik / Bruce M. Hyman, Cherry Pedrick ; przekł. Juliusz Okuniewski.- Gdańsk : Harmonia Universalis, 2014.
Sygnatura: 97825
  - Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi : poradnik dla nauczyciela / Alicja Tanajewska, Renata Naprawa, Jadwiga Stawska.- Warszawa : Difin, 2014
Sygnatura: 97827
  - Profilaktyka i resocjalizacja nieletnich zagrożonych uzależnieniem od środków psychoaktywnych / Tomasz Janusz Wach.- Warszawa : Difin, 2014
Sygnatura: 97829
  - Psychologia rodziny / red. nauk. Iwona Janicka, Hanna Liberska.- Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2014
Sygnatura: 97831
  - Psychologia rozwoju człowieka : podręcznik akademicki / red. nauk. Janusz Trempała.- Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2011
Sygnatura: 93697 , 95302 , 97832 [czytelnia]
  - Rola środowiska w rozwoju małego dziecka - metody badania / Elżbieta Hornowska, Anna I. Brzezińska, Karolina Apelt, Katarzyna Kaliszewska-Czeremska.- Warszawa : Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2014
Sygnatura: 98057
  - Rola wychowawcza matki w edukacji domowej / Marzena Zakrzewska.- Warszawa : Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna „Adam”, 2013
Sygnatura: 98080
  - Rola wychowawcza ojca w edukacji domowej / Paweł Zakrzewski.- Warszawa : Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna „Adam”, 2013
Sygnatura: 98081
  - Rozwijanie podstawowych form wypowiedzi : ustnych i pisemnych ucznia szkoły podstawowej / Alicja Tanajewska, Iwona Kiełpińska, Dorota Kołodziejska.- Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2014
Sygnatura: 98058
  - Rywalizacja rodzeństwa : zakończ kłótnie i ciesz się spokojem w domu / Thomas B. Brazelton [oraz] Joshua D. Sparrow ; przekł. Agnieszka Cioch.- Sopot : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2014
Sygnatura: 97837
  - Scenariusze zajęć i zabaw dla wychowawców, pedagogów, animatorów kultury i rodziców / Agnieszka Kozdroń.- Warszawa : Difin, 2014
Sygnatura: 98059
  - Stres dziecka czyli jak pomóc w trudnych sytuacjach / Dorota Kalinowska.- Warszawa : Świat Książki, 2014
Sygnatura: 97841
  - Śmiech w edukacji : od szkolnej wspólnoty śmiechu po edukację międzykulturową / Przemysław Paweł Grzybowski.- Kraków : Oficyna Wydawnicza „Impuls”, 2015
Sygnatura: 98060
  - Świetlica - szkolną przestrzenią czasu wolnego : funkcjonowanie świetlic szkolnych : poradnik dla gmin i dyrektorów szkół / Andrzej Pery i Danuta Kmita.- Warszawa : Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2014
Sygnatura: 97788
  - Terapia depresji skoncentrowana na emocjach / Leslie S. Greenberg, Jeanne C. Watson ; przekł. Anna Sawicka-Chrapkiewicz.- Gdańsk : Harmonia Universalis, 2014
Sygnatura: 97843
  - Terapia logopedyczna / Edyta Joanna Lichota.- Warszawa : Difin, 2015
Sygnatura: 98061
  - Usłyszeć czego nastolatki nie mówią / Philippe Gutton, Vincent Villemint ; przeł. Marta Tórz.- Poznań : Wydawnictwo Polskiej Prowincji Dominikanów W drodze, 2012
Sygnatura: 98064
  - Uzależnienia medialne czyli o patologicznym wykorzystaniu mediów i ich wpływie na nasze zdrowie oraz życie naszych dzieci / Agnieszka Ogonowska.- Kraków : Wydawnictwo Edukacyjne, 2014
Sygnatura: 98065
  - Warto mieć w bibliotece : książki dla dzieci 2010-2013 : katalog / Grażyna Lewandowicz-Nosal, Anna Krawczyk, Katarzyna Kujawa, Zuzanna Porzuczek ; Miejska Biblioteka Publiczna im. Ł. Górnickiego Galeria Książki w Oświęcimiu.- Warszawa : Wydawnictwo SBP, 2014
Sygnatura: 97845
  - Wzrok i słuch : zmysły wiodące w uczeniu się w aspekcie integracji sensorycznej / Bożenna Odowska-Szlachcic, Beata Mierzejewska.- Gdańsk : Harmonia Universalis, 2013
Sygnatura: 97848
  - Zaburzenia rozwoju mowy u dzieci z porodów przedwczesnych : diagnoza i efekty oddziaływań terapeutycznych / Ewa Gacka.- Gdańsk : Harmonia Universalis, 2014
Sygnatura: 97849
  - Zagrożenia cyberprzestrzeni i świata wirtualnego / red. nauk, Józef Bednarek, Anna Andrzejewska.- Warszawa : Difin, 2014
Sygnatura: 97850
  - Zwierzyniec literacki / Stanisława Niedziela.- Warszawa : Wydawnictwo Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, 2014
Sygnatura: 97852

Mira Olszak bibliotekarka CDN PBP w Koninie, prezes I kadencji RO TNBSP

Dokonania pierwszej kadencji Rady Oddziału Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich w Koninie w latach 2010–2014

CDN Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Koninie podejmuje wiele działań wspierających i konsolidujących środowisko nauczycieli bibliotekarzy. Jednym z ważniejszych takich działań było zainicjowanie powstania konińskiego Oddziału Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich. Gorącą zwolenniczką i inicjatorką tych działań była pani Danuta Jaszczak, ówczesna dyrektor Publicznej Biblioteki Pedagogicznej w Koninie. Od momentu objęcia stanowiska dyrektora biblioteki w sposób szczególny zaangażowała się we wspieranie nauczycieli bibliotekarzy z całego regionu konińskiego. Jej determinacja doprowadziła do powstania konińskiego Oddziału Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich. TNBSP to pierwsza, istniejąca od 1992 roku, samodzielna organizacja społeczna reprezentująca środowisko nauczycieli bibliotekarzy, która kupia się na podnoszeniu rangi biblioteki szkolnej i statusu nauczyciela bibliotekarza. Podkreślić należy społeczny charakter tej organizacji i społeczne zaangażowanie jej członków.

Wszelkie formalności zostały dopełnione i pierwsze, założycielskie spotkanie oddziału odbyło się 16 grudnia 2009 roku. Deklaracje członkowskie złożyły

wówczas 44 osoby. Natomiast do końca kadencji Rady Oddziału, czyli do stycznia 2015 roku deklaracje złożyło 65 osób. Liczba członków płacących składki wahała się w poszczególnych latach – spowodowane to było, niestety, zamykaniem lub ograniczaniem etatów nauczycieli bibliotekarzy w szkołach konińskich. Siedzibą oddziału jest CDN Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Koninie, ul. Przemysłowa 7.

Skład pierwszej Rady Oddziału:

- Mira Olszak – prezes,
- Ewa Kiwak – wiceprezes,
- Maja Sobczak – sekretarz,
- Elżbieta Nowak – skarbnik,
- Agnieszka Graczyk – członek,
- Ewa Pietrzak – członek.

Skład Komisji Rewizyjnej:

- Agnieszka Malińska – przewodnicząca,
- Aleksandra Antczak – członek.

Grupa założycielska oddziału (Agnieszka Graczyk, Ewa Kiwak i Mira Olszak) zaproponowała przynależność do towarzystwa nauczycielom bibliotekarzom z powiatów: konińskiego, kolskiego i tureckiego. Czas pokazał, że ta różnorodność regionalna utrudniała spotkania członków, a też rozmowy z władzami były mało wiążące – między innymi z powodu różnych orga-

nów prowadzących placówki naszych członków.

Od początku działalności oddział miał swoją stronę internetową, którą założyła i prowadziła Agnieszka Pogorzelska. Ona też obsługiwała pocztę oddziału, wysyłając informacje z Rady Głównej i komunikaty oddziału. Wykorzystując swoje zdolności plastyczne, ręcznie skopiowała w dużym formacie logo TNBSP, które zawsze towarzyszy nam podczas spotkań i imprez oddziałowych. Pozostając przy Agnieszce Pogorzelskiej, warto wspomnieć o jej sukcesie w skali krajowej. Stworzyła w 2012 roku filmik o przekazywaniu 1% na rzecz TNBSP, który został już dwukrotnie zamieszczony na stronie Rady Głównej TNBSP. Agnieszka Pogorzelska była też autorką fotoanimacji o działaniach naszego oddziału. Zaprezentowała go na Forum w Bydgoszczy i spotkała się z dużym aplauzem, który zainicjował dyskusję z redaktorem naczelnym „Biblioteki w Szkole” Juliuszem Wasilewskim. Dostrzegł on potencjał tkwiący w Agnieszce, a rozmowy doprowadziły do powierzenia właśnie Agnieszce pracy nad autorskim spotem reklamowym o przekazywaniu 1% na rzecz TNBSP. Gratulujemy sukcesu!

Mimo kłopotów z dojazdami członków na zebrania, udało się zorganizować kilka posiedzeń wszystkich członków oddziału, nie tylko w Koninie, ale też w Turku i Kaczkach Średnich. Podczas tych zebrań staraliśmy się zapraszać osoby z władz lokalnych. W 2011 roku zaprosiliśmy posłankę ziemi konińskiej Elżbietę Streker-Dembińską. Wszystkie zebrania protokołowała Maja Sobczak, niestrudzona sekretarz oddziału. Większość spotkań i innych imprez udokumentowana jest na zdjęciach zamieszczonych w zakładce „Galeria” na stronie internetowej oddziału.

Spotkania Rady Oddziału miały charakter sporadyczny, częściej członkowie rady komunikowali się telefonicznie lub e-mailowo. Spotkania utrudniał skład rady – osoby z Turku musiały dojeżdżać na spotkania do Konina lub odwrotnie.

W styczniu 2012 roku z przygotowanym przez Radę Główną listem intencyjnym prezes oddziału udała się na spotkanie z kierownik Wydziału Oświaty UM w Koninie Urszulą Miłosz-Michalkiewicz. Niestety, pani Michalkiewicz nie wykazała szczególnego zainteresowania sprawami bibliotek szkolnych, w rozmowie próbowała problem zmarginalizować, zbagatelizować.

W 2013 roku prezes oddziału udała się na rozmowę z wiceprezydentem miasta Konina panem Sławomirem Lorkiem. Towarzyszyły jej koleżanki Jolanta Psyk i Mirona Adamska. Podczas rozmowy pan wiceprezydent wykazał życzliwość wobec przedstawionych potrzeb środowiska nauczycieli bibliotekarzy. Nas jednak szczególnie interesował temat ograniczania etatów i godzin. Pan prezydent tłumaczył swoje decyzje zaleceniami władz nadrzędnych. Wykazał również

chęć uczestniczenia w spotkaniu oddziału. Niestety, nie doszło to spotkanie do skutku, z różnych przyczyn, ale przyszłe władze oddziału mają szansę wykonać zadanie, ponieważ pan Sławomir Lorek ponownie został wiceprezydentem odpowiedzialnym za sprawy oświaty. Koleżanki Jola i Mirona wypowiadały się bardzo rzeczowo, używały przekonującej argumentacji w dyskusji z panem wiceprezydentem. Było to dobre spotkanie. Warto do rozmów wrócić.

Koleżanki z Turku również rozmawiały z władzami miasta, udało się im uzyskać dofinansowanie do kalendarza na 2013 rok. Kalendarz był wspianym działaniem popularyzującym działania TNBSP, a także zaistniał na Forum w Bydgoszczy jako budzący duże zainteresowanie prezent dla prezes Rady Głównej, pani Danuty Brzezińskiej.

Przez pięcioletni czas kadencji podejmowanych było wiele działań. Wymienić należy między innymi: konferencję w Turku *Biblioteka w świecie cyfrowej informacji* (w kwietniu 2014 r.), spotkania autorskie: Ela Galoch w Szkole Podstawowej nr 1 w Turku (2010), Zbigniew Barteczko w Gimnazjum nr 2 w Koninie (2012), Marcin Pałasz w Szkole Podstawowej nr 1 w Turku (2014), wydrukowanie pięknego kalendarza na 2013 rok z logo towarzystwa i pracami z konkursu *Biblioteka – tu odkrywam świat*, udział w licznych konkursach ogólnopolskich, organizację konkursów szkolnych, wystawek i spotkań – na przykład *Program eTwinning – Europejska współpraca szkół* w Zespole Szkół Budowlanych w Koninie (2012) i bardzo dużo innych działań, które zawarte są w szczegółowych rocznych sprawozdaniach oddziału.

Przez czas kadencji odbyło się sześć wycieczek:

- Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie (luty 2010),
- Biblioteka Kórnicka i Muzeum Arka-dego Fiedlera w Puszczykowie (październik 2010),
- Biblioteka UAM w Kaliszu (październik 2011),
- Muzeum Bajki w Łodzi (maj 2011),
- Biblioteka Kórnicka (grudzień 2012),
- Biblioteka Politechniki i Biblioteka Wydziału Filologii Polskiej i Klasyk UAM w Poznaniu (listopad 2013).

Za organizację wielu z tych wycieczek należą się podziękowania Karoli Glasner, niestrudzonej podróżniczce, entuzjastce, pomysłodawczyni i sprawnej organizatorce.

Z przekazywanych przez oddziały kwot od rocznych składek Rada Główna organizuje między innymi fora. Nasz oddział reprezentowany był na czterech forach:

- XII Forum Lublin 2009 r. – Mira Olszak,
- VII Forum Bibliotekarzy Województwa Śląskiego, Bielsko-Biała, marzec 2011 – Mira Olszak,
- XIII Forum Bydgoszcz, październik 2012 – Agnieszka Pogorzelska, Mira Olszak,
- XIV Forum Gdańsk, maj 2014 – Agnieszka Pogorzelska, Karola Glasner, Mira Olszak.

Te spotkania są wspaniałą okazją do zdobycia i poszerzenia wiedzy, wymiany doświadczeń, podpatrywania dobrych pomysłów, a także nawiązywania wielu kontaktów, poznawania interesujących osób. To fantastyczna okazja do manife- ▶▶

działu na każdym spotkaniu, również drogą e-mailową od razu po przekazaniu informacji z Rady Głównej, o co dbała Agnieszka Pogorzelska.

Koleżanka Maja Sobczak zaangażowała się w inicjatywę prezydenta Konina mającą na celu stworzenie Konińskiej Rady Pożytku Publicznego. Reprezentowała nasz oddział na spotkaniach rady, była to okazja do zaprezentowania się na forum miasta. Mamy nadzieję, że zostaniemy zauważeni wśród innych konińskich organizacji.

Przez cały czas kadencji pisaliśmy artykuły do czasopism lokalnych, które poruszały sprawy bieżących działań towarzystwa, były też próbą reklamy naszego oddziału. Autorkami były: Ewa Kiwak i Mira Olszak.

Ten artykuł jest okazją do serdecznych podziękowań dla wszystkich członków towarzystwa za zaangażowanie, za pracę, za wiele podejmowanych działań, a szczególnie dziękuję członkom Rady Oddziału. Bardzo cieszę się, że przyszło mi rozpoczynać działalność towarzystwa w naszym regionie. Zdaję sobie sprawę z niedoskonałości swoich poczynań, ale tak to z początkami bywa. Nowym władzom życzymy sukcesów, a członkom towarzystwa radości z wykonywania pięknego zawodu i nieustawiania w osiąganiu coraz wyższych szczybli wtajemniczenia zawodowego.

stawiania jedności środowiska bibliotekarskiego.

Przynajmniej raz w roku organizowane są spotkania Rady Głównej z prezesami oddziałów. W tych spotkaniach uczestniczyła prezes Mira Olszak, sekretarz oddziału Maja Sobczak, ale też Agnieszka Pogorzelska, Karola Glasner. Podczas kadencji naszego oddziału upłynęła kadencja Rady Głównej. Uczestniczyliśmy w wyborach nowych władz, kiedy nastąpiła zmiana warty – koleżanka Barbara Tomkiewicz, założycielka towarzystwa

ustąpiła koleżance Danucie Brzezińskiej. Obydwie ofiarnie pracują dla towarzystwa. Panią Barbarę Tomkiewicz mieliśmy przyjemność poznać podczas wycieczki do Biblioteki Uniwersyteckiej, kiedy to pani Tomkiewicz specjalnie przyszła do BUW, żeby nas poznać i powitać, a panią Danutę Brzezińską mieliśmy przyjemność gościć w Koninie na konferencji w 2013 roku. Nasz oddział ma dobrą, wyrobioną markę w towarzystwie.

O wszelkich działaniach Rady Głównej informowani byli członkowie od-

Agata Nogal, Iwona Wojtalik bibliotekarki CDN PBP w Koninie

Konkursy w CDN Publicznej Bibliotece Pedagogicznej w Koninie

W roku szkolnym 2014/2015 CDN Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Koninie zorganizowała siedem konkursów, których celem było rozwijanie różnorodnych talentów dzieci i młodzieży.

Młodzi poeci mogli zaprezentować swoje wiersze w **Konkursie Poetyckim „Barwy poezji – barwy życia”**. W tym roku odbyła się już IV edycja tego konkursu, który skierowany jest do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych miasta Konina oraz powiatów kolskiego, konińskiego, słupeckiego i tureckiego. Nadesłano 70 wierszy autorstwa 35 uczniów: 48 wierszy uczniów szkół gimnazjalnych i 22 wiersze uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Laureatami konkursu zostali:

w kategorii gimnazja

- **miejsce I – Julia Lament**, godło „Złotowłosa”, Gimnazjum w Słodkowie, kl. IIa, za wiersze *Wiolonczelista* i *Magia snu*;
- **miejsce II – Tomasz Wincenciak**, godło „Truskawka”, Gimnazjum nr 1 w Turku, kl. Id, za wiersz *Codziennosc*;
- **miejsce III – Janusz Kotoński**, godło „Niebieskooki”, Gimnazjum w Słodkowie, kl. III d, za wiersze *Panie jest Panem Bogiem* i *Samotna Góra*;
- **wyróżnienie – Alicja Polaszewska**, godło „Luelle 25”, Zespół Szkół w Dębach Szlacheckich, Gimnazjum kl. IIIa, za wiersz *Ludzie ludzcy*;
- **wyróżnienie – Dominik Bilkowski**, godło „Domin”, Gimnazjum w Słodkowie, kl. IIe, za wiersz *Los*;
- w kategorii szkoły ponadgimnazjalne
- **miejsce I – Ewa Gołza**, godło „Pomyluna”, III Liceum Ogólnokształcące w Koninie, kl. If, za wiersz *Przepis na dobry dzień*;
- **miejsce II – Anna Mycek**, godło „Biały Wilk”, II Liceum Ogólnokształcące w Koninie, kl. IIa, za wiersz *** (*Tylko wieczorami...*);
- **miejsce III – Paulina Siwińska**, godło „Siwy Dym”, Liceum Ogólnokształcące w Kole, kl. IIIa, za wiersz *Iluzja rzeczywistości*;
- **wyróżnienie – Andżelika Arent**, godło „A.A.”, I Liceum Ogólnokształcące w Turku, kl. Ia, za wiersz *Tak wiele...*

*

W tym roku szkolnym Publiczna Biblioteka Pedagogiczna po raz pierwszy zorganizowała **konkurs informatyczny „W świecie bezpiecznego Internetu”**. Uczestnikami konkursu byli uczniowie klas IV–VI szkół podstawowych oraz szkół gimnazjalnych z miasta Konina i powiatów kolskiego, konińskiego, słupeckiego i tureckiego. Celem konkursu było promowanie wśród uczniów zasad bezpiecznego korzystania z Internetu, a także pobudzanie aspiracji twórczych poprzez wykorzystanie technik informatycznych oraz rozwijanie umiejętności posługiwania się technologią informacyjną. Uczniowie mieli za zadanie wykonać prezentację multimedialną na temat „W świecie bezpiecznego Internetu”. Konkurs wzbudził duże zainteresowanie wśród uczniów, gdyż zgłoszono 56 prac.

Laureatami konkursu zostali:

w kategorii szkoły podstawowe

- **miejsce I – Mikołaj Matuszak**, Szkoła Podstawowa nr 6 w Koninie,
- **miejsce II – Kamila Maria Krużczyńska**, Szkoła Podstawowa w Złotkowie,
- **miejsce III – Marta Napierała**, Zespół Szkół w Żychlinie,
- **wyróżnienie – Julia Masłowska**, Zespół Szkół w Żychlinie,
- w kategorii gimnazja
- **miejsce I – Natalia Kulesza**, Gimnazjum w Golinie,
- **miejsce II – Wiktoria Perschke**, Gimnazjum w Golinie,
- **miejsce III – Kinga Lebioda**, Gimnazjum w Sadlnie,
- **wyróżnienie – Bianka Tokłowicz**, Gimnazjum nr 5 w Koninie.

*

Uczniowie pasjonujący się fotografią mogli zaprezentować swoje prace w kolejnej już IV edycji **regionalnego konkursu fotograficznego „Najciekawsze miejsce w moim regionie”**. W tym roku szkolnym konkurs odbył się pod hasłem TU SIĘ UCZĘ – MOJA SZKOŁA W OBIEKTYWIE. Organizatorami konkursu oraz fundatorami nagród byli: CDN Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Koninie oraz Polskie Towarzystwo

Turystyczno-Krajoznawcze Oddział w Koninie. Konkurs został skierowany do uczniów klas IV–VI szkół podstawowych oraz uczniów szkół gimnazjalnych z regionu konińskiego. Przewodniczącym jury w konkursie był Jerzy Sznajder – wiceprezes PTTK Oddział w Koninie.

Laureatami w konkursie zostali:

- **miejsce I – Weronika Gorzeleńska**, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2, Gimnazjum im. Polskich Olimpijczyków w Lubstowie,
- **miejsce II – Małgorzata Puchalska**, Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 9 im. Bohaterów Westerplatte w Koninie,
- **miejsce III – Zuzanna Kowalska**, Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Powstania Styczniowego w Dobroszowie,
- **wyróżnienie – Marta Napierała**, Zespół Szkół w Żychlinie.

*

CDN Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Koninie już po raz drugi zorganizowała **ekologiczne konkursy plastyczne „Twój Robot”** dla dzieci i młodzieży z miasta Konina i powiatu konińskiego.

Ze względu na innowacyjność konkursu i nagrody sponsorowane przez firmę „Twój Robot” (nagrody otrzymali WSZYSCY uczestnicy) konkursy te ponownie cieszyły się niezwykłą popularnością: w konkursie dla przedszkoli „Ekologiczny cyfrowy kolega” wzięło udział łącznie 112 dzieci i 7 nauczycieli, w konkursie dla klas I–III szkół podstawowych „Cyfrowy rycerz” – 125 dzieci i 9 nauczycieli, dla klas IV–VI „Ekologiczny łązik marsjański” – 140 uczniów i 9 nauczycieli oraz – co bardzo zadowalające, bo aktywizujące grupę młodzieży gimnazjalnej – w konkursie dla gimnazjum „Ekologiczny łązik marsjański” wzięło udział aż 294 uczniów i 9 nauczycieli!

Głównymi celami naszych konkursów było: popularyzowanie nauk ścisłych, takich jak matematyka, fizyka, robotyka, mechanika czy informatyka; ukazanie robotyki jako dziedziny dostępnej nawet dla małych dzieci, ułatwiającej im dalszy rozwój i uczenie logicznego, ▶▶

technicznego myślenia; zwiększenie świadomości dzieci na temat ekologii i robotyki; zaangażowanie uczestników w kreatywne działania i popularyzowanie nauki przez zabawę.

Przy wyborze najlepszych prac jury kierowało się następującymi kryteriami: wygląd zewnętrzny, wyobraźnia, pomysłowość, stopień trudności wykonania pracy, staranność wykonania, wymogi formalne.

Laureatami konkursu dla przedszkoli „Ekologiczny cyfrowy kolega” zostali:

- **miejsce I – Przedszkole Akademia Smyka**, opiekun: Agata Hendzel,
  - **miejsce II – Oddział Zerowy, Szkoła Podstawowa Zespół Szkół w Żychlinie**, opiekun: Magdalena Siwek,
  - **miejsce III – Przedszkole nr 32 w Koninie, grupa Motylki**, opiekun: Małgorzata Fiałkowska.
- Laureatami konkursu dla klas I–III

szkół podstawowych „Cyfrowy rycerz” zostali:

- **miejsce I – klasa IIIb, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kleczewie**, opiekun: Halina Szymańska,
  - **miejsce I – klasa III, Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Wąsoszach**, opiekun: Agnieszka Banasik.
- Laureatami konkursu dla klas IV–VI „Ekologiczny łazik marsjański” zostali:
- **miejsce I – klasa Vb, Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 9 w Koninie**, opiekun: Arleta Bartosiewicz,
  - **miejsce I – klasa IV, Zespół Szkół w Wysokiem – Szkoła Podstawowa im. Papieża Jana Pawła II**, opiekun: Karolina Wielowska.
- Laureatami konkursu dla uczniów gimnazjum „Ekologiczny łazik marsjański” zostali:

- **miejsce I – klasa II Gimnazjum, Zespół Szkół w Liścu Wielkim**, opiekun: Jarosław Poturęła,
- **miejsce I – klasa IIc, Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Koninie**, opiekun: Agnieszka Świtalska,
- **wyróżnienie – klasa IIIa, gr. I, klasa IIIa, gr. II, klasa IIIc Gimnazjum nr 7 im. gen. Wł. Sikorskiego w Koninie**, opiekun: Iwona Pawlaczyk.

Po rozstrzygnięciu konkursów i rozdaniu nagród w Centrum Doskonalenia Nauczycieli Publicznej Biblioteki Pedagogicznej w Koninie przy ul. Przemysłowej 7 zorganizowano wystawę pokonkursową wszystkich prac. Odwiedziły ją niemal wszystkie szkoły i przedszkola!

W nowym roku szkolnym organizujemy kolejne konkursy. Zachęcamy do odwiedzania naszej strony internetowej www.pbpkonin.pl.

Danuta Olczak poetka

Poezja – bogactwo myśli i uczuć...

(IV edycja Konkursu Poetyckiego „Barwy poezji – barwy życia” – Konin 30 kwietnia 2015)

Cieszę się, że kolejny raz młodzież gimnazjalna i ponadgimnazjalna odpowiedziała twórczo na ten konkurs, otwierając przed nami – dorosłymi – swój wewnętrzny świat. Poznawanie tego świata jest fascynujące, ponieważ ukazuje ciekawe obszary odczuwania. Raz budzi zachwyt, zdumienie, to znów niepokoi, wzrusza, albo zaskakuje oryginalną formą wypowiedzi.

Oczywiście, warsztat pisarski młodych twórców nie jest doskonały, albowiem tworzenie poezji wymaga nie tylko talentu, ale również wieloletniej pracy nad słowem. Młodzi poeci muszą się jeszcze wiele nauczyć. A jednak w każdej edycji konkursu

„Barwy poezji – barwy życia” można znaleźć „perełki”, które zachwycają.

W dzisiejszych czasach różni ludzie czytają poezję. Zastanówmy się przez chwilę – czego tak naprawdę w niej szukają? Myślę, że szukają w poezji ukojenia, mądrości oraz przeżyć podobnych do tych, jakich sami doświadczają. I nie chodzi tu o jakąś „konfrontację”, lecz raczej o wzbogacenie swego wnętrza, dotknięcie pewnej tajemnicy, znalezienie odpowiedzi na istotne pytania.

Każdy poeta pisze inaczej i to jest zrozumiałe, bo ma inne spojrzenie na świat, inne doświadczenia i poziom wrażliwości. Dzięki temu można przełamywać schematy w pisaniu i myśleniu.

Wybitna polska poetka, eseistka, tłumaczka Julia Hartwig, otrzymując tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, powiedziała: *Poezję trudno jest oderwać od poety, od jego osoby, bez względu na to, ile tak zwanego „lirycznego ja” przemawia do nas bezpośrednio.* Dodała też: *Poezja powstaje w samotności, ale i we współistnieniu. Te dwa dążenia nieustannie się w życiu pisarza ścierają i są sobie nawzajem niezbędne.* I jeszcze dodała: *Pragnę, aby poezja moja była jasna i prosta, nawet wówczas, kiedy wyraża to, co wydawać się*

może niewyraźalne. Postępuję się też najczęściej pełnym zdaniem, a nie poszarpaną mową. Na koniec Julia Hartwig powiedziała: *W poezji jest miejsce na wszystko. Na gorycz, na radość, mądrość, na żart i ironię. Wielcy poeci w swej sztuce umieli czerpać ze wszystkich tych uczuć.*

Pochylając się nad konkursowymi wierszami, znów pomyślałam nie tylko o różnych odcieniach poezji, ale również o tym, że jest niezniszczalna. Rzeczywiście, poezja wciąż trwa. Zawsze była, jest i pozostanie najpiękniejszą formą wyrażania często trudnych uczuć i emocji. Jest drogą do poznania rzeczywistości oraz inspiracją do zrozumienia samego siebie i drugiego człowieka.

Uważam, że aby poezja naprawdę wzbogacała czytelnika, przemawiała do jego serca – musi być autentyczna. Poeta nie może niczego udawać. Nie wolno mu „grać” poezją na uczuciach innych, pisać „na pokaz”. To bez sensu, bo w twórczości, wcześniej czy później, fałsz się ujawni. Zawsze, czy to w poezji, czy życiu, najważniejsza jest PRAWDA.

Laureatom konkursu i nam wszystkim serdecznie życzę obecności poezji w codziennym życiu. Niech jej barwy oraz bogactwo myśli i uczuć czynią je piękniejszym.

Nagrodzone wiersze laureatów Konkursu Poetyckiego „Barwy poezji – barwy życia”

Kategoria: szkoły ponadgimnazjalne

Ewa Gołza (I miejsce)

Przepis na dobry dzień

Biorę kawałek dobrego humoru
i kroję go na małe kosteczki,
by mi go nigdy nie zabrakło.
Potem łyżka życzliwości,
dzięki niej wszystko jest smaczne.
Do tego szczypta pewności siebie,
aby wyostrzyć smak.
Polewamy to miłością,
która nadaje pięknego aromatu.
Najważniejszym składnikiem jest
uśmiech i pozytywne myślenie.
Gdyby nie one, nic by nie wyrosło.
Wszystko mieszamy i odstawiamy.
Codziennie rano jemy jedną łyżeczkę,
to zmienia nasz dzień na lepszy,
a że szczęście jest zaraźliwe,
inni też mają dobry nastrój.

*

Anna Mycek (II miejsce)

***

Tylko wieczorami stoję przed swoim
odbićmi kompletnie naga
Po chłodnej skórze delikatnie zsuwam
warstwy minionego dnia
Co znów zrobiłam?

Ściągam ubranie powoli
Zaciskam wargi
Co znów powiedziałam?

Odciągam materiał dochodząc do wnętrza
siebie
Mrużę oczy wypatrując w swym
spojrzeniu jakiejś iskry namiętności
Dlaczego to robię?

Rozmazuję makijaż swoimi łzami
Przeciągam palcem po policzku
Dlaczego znów sobie to robię?
Zaciskam odzienie w dłoni
Bezwiednie puszczam je na podłogę
Rozkoszuję się jego swobodnym
spadaniem

I nie mam już nic
Wewnątrz ani na sobie
Jestem mentalnie uwięziona i opętana
chęcią wyzwolenia
Jestem niewinna ale to tylko pozory
Jestem zbyt niepoprawna i niedoskonała

Nie mam już nic
Obserwuję swoje ciało w poszukiwaniu
piękna
I duszę w pragnieniu dobra
Chcę dostrzec harmonię we własnej
osobie i jej neglizżu

Co z tego, skoro do ludzi wrócę ubrana?
Znów będę krzywdzić innych i siebie
najbardziej
W tych wszystkich sztucznych
i tanich materiałach

Ukryję pod nimi swą drogą skórę
Wcale nie chcę negować jej wartości
Choć przestała ona cokolwiek znaczyć
W ramionach ukochanego

*

Paulina Siwińska (III miejsce)

Iluzja rzeczywistości

Zagubiona w swej iluzji
zatracasz się w nieprawdzie
Nie oddychasz
by nie poczuć powiewu chłodu
Kłęb pary z ust
to jedyne znane ci ciepło
Chowasz się za skałami
One dają poczucie bezpieczeństwa
Samotna w swej nieufności
odczuwasz swoje nieistnienie
I tylko ta myśl...
Myśl będąca odcieniem ciekawości
krąży w twojej głowie –
Pojawia się, lecz upychasz ją
pod warstwą swej lodowatości
Nie! Nie chcesz burzyć muru ze skał!
Za bardzo boisz się, że to się powtórzy
Że znów zostaniesz odtrącona,
skazana na wygnanie...
Że kolejny raz będziesz błądzić
szukając swego miejsca...
A przecież w samotności widzisz
swoje odkupienie...

Sens...
I może nawet mniej boli

*

Andżelika Arent (wyróżnienie)

***

Tak wiele widział już ten świat,
każdego dnia zdobywany na nowo
przez wielkich,
którzy nawet wzruszyć się porządnie nie
potrafią.

Tyle w nim czynów odważnych,
krocie wojen wygranych,
setki dowódców z ustami zaciśniętymi
w imię triumfu
po wygranej walce przeciw kącikom
rwącym się do góry.

Jak wiele odkryć dokonanych
i naukowców schowanych za okularami
obojętności,
którzy rezygnują bez mrugnięcia okiem
z szczęścia szans stojących u ich bram.

Ten świat to miejsce, w którym żyje się
słodko,
z nieznanymi u boku, z obcymi
w sąsiedztwie.
Ze wzrokiem obojętnym i pustym – tak jak
dusza,
z sercem wypełnionym otchłanią nicości.

Czuj się tu swobodnie, zdobywaj i bierz,
kalecz ciszę stosem słów daremnych.
Lecz miej świadomość – przyjdzie pora,
by pojąć swe istnienie,
niebawem przyjdzie czas, gdy tęsknoty
spłyną po policzku.

*

Kategoria: gimnazja

Julia Lament (I miejsce)

Wiolonczelistka

Filharmonia niczym z lat czterdziestych.
Obraz jakby wspomnieniami uszyty. ►►

Smutek drzemkę sobie ucina.
 Nigdy nie zapomnę
 odgłosu wiolonczeni,
 zapachu róż wokół
 i tej niezwykłej bieli.
 Już jest,
 pojawiła się,
 całą salę ubiera.
 Jej powabne ramiona,
 błada cera...
 Moje serce zamiera.
 Prędko, niespodziewanie
 smyczkiem łagodnie muska
 mój umysł.
 Melodia płynie wzdłuż nut życia,
 pieści duszę
 i teraz wiruje gdzieś na scenie.
 Opowiada historię,
 płyną delikatne szepty
 jej dłoni, dźwięki coraz głośniejsze
 niczym słowa
 karmią moją duszę.
 I nie potrzeba już nic więcej,
 już nic więcej.
 Już cisza.

*

Magia snu

Chmury – puszyste białe miasteczka.
 Szybuję wśród nich
 na dywanie wyobraźni,
 ustawiając zegar marzeń.
 Słodkie powietrze szczęścia
 kieruje mnie wzdłuż błękitnej ścieżki,
 a obłoki myśli wirują wokół.
 Pozwalam, by moje ciało
 zamieszkało gdzieś wśród nich.
 Nagle coś uderza o powierzchnię mojej
 duszy.
 Budzę się ze snu,
 na nowo buduję magiczną rzeczywistość.

*

Tomasz Wincenciak (II miejsce)

Codzienność

Idąc ulicą, widzisz dziesiątki ludzi,
 Każdy gdzieś podąża,
 Rzuca Ci posępne spojrzenie,
 Uśmiecha się,
 Albo ukradkiem płacze.
 Ilu ludzi, tyle spojrzeń,
 Ile spojrzeń, tyle emocji.
 Każdy walczy z codziennością,
 Z innymi ludźmi,
 A może i z samym sobą?
 Każdemu los rzucił coś pod nogi.
 Jednym życie świeci pełnią blasku,
 A innym gaśnie.

I tak każdy z nas toczy bitwy.
 Bitwy z barwami życia.

*

Janusz Kotoński (III miejsce)

Pan nie jest Panem Bogiem...

Pan myśli, że pan może
 wypić łykiem całe morze,
 walczyć z każdym świata wrogiem,
 a pan nie jest Panem Bogiem.

Pan myśli, że pan może
 dać życie w innym kolorze.
 Dla pana pomoc jest nalogiem,
 lecz pan nie jest Panem Bogiem.

Człowiek na wzór samego Stwórcy
 nie dorówna cudotwórcy.
 Pan Bóg mieszka tu, za rogiem,
 to nie pan jest Panem Bogiem.

*

Samotna Góra

Stoję na szczycie Samotnej Góry.
 Nade mną – nieboskłon, ani jednej chmury.
 Z wielkiego mrozu drży moje ciało
 i spadł płatek śniegu – mocniej zadrżało.
 Gwiazdy mrugają wśród granatu nieba,
 a każda ta gwiazdka – to jedna potrzeba.
 Księżyc, tak wielki, błękit rozkochuje,
 a swym światłem Słońcu dorównać próbuje.
 Wpatruje się w jego światło rażące,
 aż moje serce staje się gorące.
 Ta kula błękitna – to marzeń królowa,
 która jutro swój seans zacznie od nowa.
 Te gwiazdy natomiast – to jej poddane.
 To są marzenia
 wciąż
 niepełniane...

*

Alicja Polaszewska (wyróżnienie)

Ludzie ludzie

Wszyscy różni od siebie
 A jednak tacy sami
 Wszyscy identycznie ludzie
 Z takimi samymi potrzebami.

Jednak Bóg to Bóg
 A człowiek to człowiek
 Bóg, wiedząc co leży w naszej naturze
 Nie gani nas za to co ludzkie

A w ludziach tkwi wiele
 I wszystko jest ludzkie

Wszystko dla ludzi
 Zaniesione wprost pod ich drzwi

Nic się nie stanie z przypadku
 Nic nie weźmie się znikąd
 Dawne prawa i zasady
 Nie znajdują daty ważności

Nowi ludzie tworzą swoją przeszłość i
 przyszłość
 Nie konserwują swych wad i zalet
 Trochę inni niż ich pradziady
 Tworzą rewolucje jak na złość

*

Dominik Bilkowski (wyróżnienie)

Los

W oczach szklane łzy,
 w sercu spazm narasta.

Dlaczego wciąż tak jest,
 że los mnie nieustannie dręczy?

Jak ostrym nożem kroi,
 niczego się nie lęka.

Nie daję ukojenia,
 i chwili zapomnienia.

I zamiast z wiatrem,
 zmagam się z tajfunem,
 i zamiast płynąć z nurtem,
 płynę wciąż pod górę.

Miotani się jak w sieci,
 a czas nieubłagane mija.

Życie jak ciasna klatka.

Umysł z myśli wyprany,
 marzenia gdzieś zgubiłem,
 że kiedyś wiatrem pchane
 spełnienia doznają.

Opadły już złudzenia,
 nie liczą się nadzieje.

Jest tylko niemoc.

Zbigniew Budny konsultant CDN w Koninie

Rozstrzygnięcie konińskich międzypowiatowych konkursów poetyckich

Na konkursy napłynęło: XXIV Międzypowiatowy Koniński Konkurs Poezji Dziecięcej

- w kategorii klas I–III – 45 wierszy autorstwa 27 uczniów z 7 szkół podstawowych (Szkoly Podstawowe w Złotkowie, Koszutach, Giewartowie, oraz nr 3, 6, 9 i nr 15 w Koninie); jeden zestaw został zdyskwalifikowany jako plagiat
- w kategorii klas IV–VI – 61 wierszy autorstwa 27 uczniów z 10 szkół podstawowych (Szkoly Podstawowe nr 3 i 11 w Koninie, w Koszutach, Dobroszowie, Giewartowie, Wrzącej

Wielkiej, Anielewie, SP nr 1 w Turku, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Sompólnie oraz Zespół Szkolno-Gimnazjalny w Łubiance)

XXIII Międzypowiatowy Koniński Konkurs Poetycki im. Bogusława Janiszewskiego „Poezja młoda – poezja nowa”

- w kategorii gimnazjów – 64 wiersze w 22 zestawach z 9 gimnazjów (Gimnazja nr 5 w Koninie, w Dębach Szlacheckich, Tuliszkowie, Słupcy, Boguszycach, Łądku, Skulsku, Społeczne Gimnazjum w Wyszyńcu oraz Zespół Szkół w Powierciu)

- w kategorii szkół ponadgimnazjalnych – 37 wierszy w 13 zestawach z 6 szkół ponadgimnazjalnych (I Liceum Ogólnokształcące w Koninie, II Liceum Ogólnokształcące w Koninie, Liceum Ogólnokształcące w Kole, Zespół Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Koninie, Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych w Koninie oraz Zespół Szkół Technicznych w Turku)

Jury w składzie: Lech Stefaniak (poeta), Zbigniew Budny (konsultant Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie) i Jarosław Sparażyński (instruktor w Młodzie- ▶▶

zowym Domu Kultury w Koninie), biorąc w swojej ocenie pod uwagę m.in. następujące kryteria: wiek autora, szczerłość i świeżość wypowiedzi poetyckiej, wrażliwość na piękno słowa, oryginalność i trafność zastosowanych środków poetyckiego wyrazu, na posiedzeniu w dniu 20 lutego 2015 r. przyznało następujące nagrody i wyróżnienia w **XXIV Międzypowiatowym Konińskim Konkursie Poezji Dziecięcej**:

- **nagrody:** w kategorii klas I–III – **Mikołaj Błaszczak** z klasy III Szkoły Podstawowej nr 3 w Koninie, **Jagoda Jaszczak** z klasy II Szkoły Podstawowej nr 9 w Koninie; w kategorii klas IV–VI – **Szymon Trzos** z klasy VI Szkoły Podstawowej nr 3 w Koninie, **Dominika Stępiak** z klasy V Szkoły Podstawowej w Koszutach, **Zuzanna Stolecka** z klasy VI Szkoły Podstawowej w Anielewie
- **wyróżnienia:** w kategorii klas I–III – **Areta Pawlicka** z klasy II Szkoły Podstawowej nr 3 w Koninie, **Nata-**

lia Domska z klasy II Szkoły Podstawowej nr 9 w Koninie, **Michał Janiak** z klasy I Szkoły Podstawowej nr 15 w Koninie, **Oliwia Kornowicz** z klasy III Szkoły Podstawowej w Złotkowie; w kategorii klas IV–VI – **Dominika Szczepankiewicz** z klasy VI Szkoły Podstawowej Giewartowie, **Zofia Dobrowolska** z klasy VI Szkoły Podstawowej nr 1 w Turku, **Helena Gromada** z klasy VI Szkoły Podstawowej nr 1 w Turku

Natomiast w obradach jury **XXIII Międzypowiatowego Konińskiego Konkursu Poetyckiego im. Bogusława Janiszewskiego „Poezja młoda – poezja nowa”** brał udział także dr Marcin Jaworski – przedstawiciel specjalizacji artystyczno-literackiej Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, albowiem instytucja ta objęła koniński konkurs swoim patronatem. Przyznano następujące nagrody i wyróżnienia:

- **Nagroda im. Bogusława Janiszewskiego** – **Magdalena Komudzińska** (godło „muza”) z Liceum Ogólnokształcącego w Kole
- **nagrody:** w kategorii gimnazjów – nagród nie przyznano; w kategorii szkół ponadgimnazjalnych – **Aleksandra Ciechanowska** (godło „Lust2”) z I Liceum Ogólnokształcącego w Koninie, **Izabela Pawłowska** (godło „Euforia”) z Liceum Ogólnokształcącego w Kole
- **wyróżnienia:** w kategorii gimnazjów – **Piotr Majkowski** (godło „Anonim”) z Gimnazjum w Tuliszkowie, **Hubert Lisiak** (godło „Pisarz”) z Gimnazjum nr 5 w Koninie, **Weronika Antczak** (godło „Wera”) z Gimnazjum w Słupcy, **Natalia Mydlowska** (godło „Liana”) z Gimnazjum w Słupcy; w kategorii szkół ponadgimnazjalnych – **Małgorzata Szczepkowska** (godło „Kometa”) z Liceum Ogólnokształcącego w Kole, **Klaudia**

wał także poczęstunek podczas imprezy podsumowującej konkursy.

Bezpośrednio po zakończeniu uroczystości rozdania nagród kilkudziesięciu uczestników konkursu „Poezja młoda – poezja nowa” wzięło udział w warsztatach poetyckich, które poprowadził dr Marcin Jaworski – pracownik naukowy Instytutu Filologii Polskiej UAM w Poznaniu. W zgodnej opinii wszystkich uczestników spotkania warsztaty okazały się prawdziwą rewelacją: prowadzący nie krył podziwu dla kompetencji literackich, wrażliwości i poetyckiej żarliwości młodych artystów, a ci z kolei z pasją angażowali się w dyskusje interpretacyjne i postulowali jak najwięcej takich zajęć w przyszłości.

Urbanowska (godło „Epitafium”) z II Liceum Ogólnokształcącego w Koninie, **Sylwia Kicińska** (godło „Sysia”) z Zespołu Szkół Technicznych w Turku

Z okazji konkursów wydano – jak co roku – tomik poetycki z wierszami wszystkich nagrodzonych i wyróżnionych poetów. Tytuł tomiku *...mój wiersz napięty jak cięciwa łuku...* zaczerpnięto tym razem z poezji Jarosława Iwaszkiewicza, a konkretnie z wiersza *** (*Ta reszka moich sił...*). Tomik wydrukowano w Koninie – egzemplarze otrzymali wszyscy wyróżnieni oraz wszystkie szkoły uczestniczące w konkursach, a nagrody rzeczowe (książki) dla laureatów ufundowali: Kuratorium Oświaty w Poznaniu, Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie i Młodzieżowy Dom Kultury w Koninie. Opiekunom laureatów organizatorzy wręczyli listy gratulacyjne. MDK w Koninie ufundo-

Wybór wierszy wszystkich uczestników konińskich międzypowiatowych konkursów poetyckich, którzy uzyskali nagrody w poszczególnych kategoriach

XXIII Międzypowiatowy Koniński Konkurs Poetycki im. Bogusława Janiszewskiego „Poezja młoda – poezja nowa”	uśmiechy w szczęście mnie i Ciebie w Nas	ciemną przeszłością i niepewną przyszłością
<u>Nagroda im. Bogusława Janiszewskiego</u>	Kochanie musi nam się udać kochanie do końca	Nie bój się złapię Cię za rękę uciekniemy pod koc do naszego wspólnego azyłu Oddychać będziemy własnymi oddechami wypełnionymi całkowicie radością bytu
<i>Magdalena Komudzińska</i>	* <u>Szkoły ponadgimnazjalne</u>	Nie bój się Będziemy używać własnego języka niezrozumiałego dla innych i patrząc sobie prosto w oczy poczujemy się jak w domu
Starzy ludzie	<u>Szkoły ponadgimnazjalne</u>	Nie bój się Będę Cię łapać i całować w każde miejsce w które się zranisz a gdy się zagubisz powiem Ci kim jesteś
Na twarzach mają jeszcze Słabe promienie słońca Na ustach Wygasłe uśmiechy W uszach Nieaktualne wyznania miłości W sercu Wiarę w z-wózką-wstanie W głowie Nieprzytomne marzenia Tylko w rękach Nic Ręce mają tylko Zbyt mocno sparaliżowane	<i>Izabela Pawłowska</i> *** dlaczego nie ma cię dzisiaj w łyku herbaty dlaczego mi szampon tobą nie pachnie długopis jak ty nie mówi dlaczego tańczę z powietrzem a nie z tobą dlaczego mi milczysz tak głośno * ***	Nie bój się Nasza miłość krwista jak Twoje włosy i choć tak bardzo jest niepewna jestem jej pewna
* ***	przemokłam do suchej nitki oczekiwaniem na deszcz zmarzłam do szpiku kości w oczekiwaniu na chłód	Nie bój się Ona jest wbrew wszystkiemu wbrew wszystkim jestem i nigdzie się nie wybieram
może nam się jeszcze uda odnaleźć siebie nawzajem i siebie w Tobie i Ciebie we mnie może nam się jeszcze uda pozlepiać drobne strzępki słów w najpiękniejsze wyznania miłości	oczekując radości umarłam żyjąc * <i>Aleksandra Ciechanowska</i>	Nie bój się ja się boję
może nam się jeszcze uda scałować swoje łyzy i zamknąć je gdzieś na klucz i na wieczność	<i>Aleksandra Ciechanowska</i>	*
może nam się jeszcze uda spać spokojnie albo nie spać wcale byle razem	Dla A. (816 godzin)	Przepraszam
może nam się jeszcze uda łączyć od nowa litery w słowa	Nie musisz się już bać Utulę Cię do snu Obronię swą miłością od wszystkiego co złe Otrę Twe łyzy wywołane	Weszłam dzisiaj do naszego mieszkania Już na progu przywitał mnie zapach Twoich perfum Nadal dobiegało echo Twej codziennej krzątaniu Na stole stała waza której tak bardzo nie chciałam

abyś kupowała
myliłam się
przecież pasowała
W szafie wisiała
Twoja ohydna sukienka
nie wiem czemu tak uważałam
przecież wyglądałam w niej pięknie
Żal mi
tych nie wypitych wszystkich
porannych kaw
Że nie zawsze ocierałam Twoje łzy
Tego brzydkiego prezentu
który podarowałam Ci
dwa lata temu na święta
Niepotrzebnie wypowiedzianych słów
podczas kłótni
Mojej częstej obojętności i nieobecności
Że zupa chwilami była za słona

Weszłam dzisiaj
do naszego pustego mieszkania
Bałam się wiesz?
bo przecież
Ciebie już tam nie ma

XXIV Międzypowiatowy Koniński Konkurs Poezji Dziecięcej

Klasy I–III

Jagoda Jaszczak (klasa II)

***

Siedzę zamknięta w swoim pokoju,
mama obiad gotuje w kuchni.
Patrzę bez sensu w okno,
za oknem zimno, szaro, ponuro.
Czasem zbłąkany ptaszek
usiądzie sobie gdzieś
na suchej gałęzi pustego drzewa,
które wiosną znów pięknie się zazieleni.
Zaczyna padać śnieg.
Piękne, duże, puszyste płatki
lecą z błękitnego nieba.
Szybko pokrywają wszystko dookoła.
Spod samochodu czmychnął
rudy kot, ptaszek odfrunął.
Myślę – gdzie schowają się
zwierzęta w lesie?
Jak im pomóc?
Jaki zbudować im dom?

*

Mikołaj Błaszczak (klasa III)

Nocne podróże

Miś zasypiał po kąpieli
na mięciutkiej swej pościeli,
gdy zza starej dużej szafy
głośno słychać śmiech żyrafy.

Z półki na dół zeskakuje
lew, co na nic nie poluje.
Małpy, słoń i koń z karocy,
wszyscy ożywają w nocy.

I siadają na dywanie,
by rozpocząć nim latanie.
Podróż ta jest pośród gwiazd,
w niej upływa szybko czas.

Kiedy zabrzmi dźwięk budzika,
czas podróży nagle znika.
Miś się chowa już pod koc,
dziś na szczęście też jest noc.

*

Klasy IV–VI

Zuzanna Stolecka (klasa VI)

Najjaśniejsza gwiazda

Przekomarzały się
dwie gwiazdy na niebie:
– Ja jestem jaśniejsza,
piękniejsza od ciebie!

– Ja mocniej się błyszczę!
– Ja jestem ładniejsza!
– Ja się bardziej mienię!
– Ja jestem szczuplejsza!

I tak noc się przechwalały,
innym spać nie dały.
Nawet księżycowi
wybierać kazały.

Lecz wstający ranek
był już kłótni końcem,
zbladły wszystkie gwiazdy,
wstało piękne słońce.

Najjaśniejszą gwiazdą
w tym całym wszechświecie
jest złociste słońce.
Lecz to już wiecie.

*

Żeglarz – mróweczka

Gdzieś w podwórkowej kałuży
po deszczu i lekkiej burzy
bują się z kory łódeczka
a na niej żeglarz – mróweczka.

Śpiewając piosenki wesołe
sterując nietypowym kołem
płynie swą lekką łódką
raz szybciućko, raz wolniućko.
Jak się jest żeglarzem – mrówką
umie się pływać żaglówką

i niestraszne są kałuże
nawet gdy morze duże.

Wiaterek w żagiel czerwony
z liścia leszczyny zrobiony
dmie, a nasz żeglarz malefiki
wciąż śpiewa swoje piosenki.

*

Dominika Stępnik (klasa V)

Cień – dobrocień

Dzisiaj miałam dziwny dzień!
Chodził za mną jakiś Cień!
Miałam właśnie pisać test
Patrzę, a Cień przy mnie jest!
Bierze piórko w rączkę z mgiełki
i zakreśla mi literki!
A co ważne niesłuchanie,
znał odpowiedź na pytanie!
Co ja teraz powiem Pani?!
Test rozwiązał mi Marsjanin?
Może to „Dobrocień” przy mnie stał?
Tak! To on – wiarę w siebie dziś mi dał!

*

Szymon Trzos (klasa VI)

Muzyczne zapomnienie

Na białym fortepianie rzucona
bezmysłnie kartka
i jakiś motyw zalega w myślach,
urwane zdanie,
muzyczne zapomnienie.

Rozcięty palec o krawędź klawiszu
rozpoczętej melodii przed laty,
w niewygranym sensie rezonuje jeszcze
harmonią tonów rozbitych
w szklance herbaty.

Kropelkami wrażenia zroszona
klawiatura
wygięta brzmieniem rzuca po chorym
dźwięku
w tonalne wyrobisko,
przy starej strunie mgła tęsknot zaśpiewa
cichutkie requiem,
zapłaczę i spłynię gdzieś między
klawisze,
fortepian zamilknie,
to wszystko...

Wioletta Poturała konsultantka CDN w Koninie

XIII Konkurs Recytatorski „Wielkopolska w poezji”

11 kwietnia 2015 r. odbył się finał trzynastej edycji międzypowiatowego konkursu realizowanego we współpracy Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie i Zespołu Szkół Górniczo-Energetycznych w Koninie. W konkursie uczestniczyli uczniowie gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych z terenu województwa wielkopolskiego, a prezentowane przez nich teksty były napisane przez poetów wielkopolskich bądź dotyczyły Wielkopolski.

Jury w składzie: Janusz Kamiński (ZSGE), Zbigniew Budny (CDN), Agata Nogal (CDN PBP) pod kierunkiem Jarosława Sparażyńskiego (Młodzieżowy Dom Kultury w Koninie) wysłuchało uczniowskich prezentacji i postanowiło przyznać następujące nagrody i wyróżnienia:

w kategorii: uczniowie gimnazjów
nagrody:

1 miejsce: **Andżelika Zaradzka** – Publiczne Gimnazjum w Kowalewie Opactwie

2 miejsce: **Weronika Andrzejczak** – Gimnazjum nr 5 w Koninie

3 miejsce: **Jan Dziedzicak** – Gimnazjum nr 2 w Kole

wyróżnienie: **Martyna Piotrowska** – Publiczne Gimnazjum w Kowalewie Opactwie

w kategorii: uczniowie szkół ponadgimnazjalnych
nagrody:

1 miejsce: **Adrianna Rudolf** – Liceum Ogólnokształcące w Słupcy

2 miejsce: nie przyznano

3 miejsce: **Nikoła Tylman** – Liceum Ogólnokształcące w Słupcy

wyróżnienia: **Damian Jabłonowski** – Zespół Szkół Górniczo-Energetycznych w Koninie i **Szymon Śniegocki** – Liceum Ogólnokształcące w Słupcy
Nagrodę specjalną za najlepsze wykonanie wiersza konińskiego poety otrzymała **Adrianna Rudolf**. Nagrodę Dyrektora ZSGE w Koninie zdobyła **Andżelika Zaradzka**.

W drugiej części konkursu tradycyjnie odbyło się spotkanie dla uczestników z poetą naszego regionu. W tej zaszczytnej roli wystąpiła pani **Maria Wiatrowska** – polonistka z ZSGE, która w niezwykle ciepły i ujmujący sposób opowiedziała o swojej drodze do pisania. Wiodła ona przez różne typy szkół, pracę dziennikarską i redakcyjną w wydawnictwach. Pani Maria była redaktorem naczelną ogólnopolskiego miesięczni-

ka „Odkrywca”, który współtworzyła i prowadziła przez dwa lata. Obecnie wykorzystuje też swoje doświadczenie redaktorskie, współpracując z firmą wydającą gry planszowe. Okazjonalnie zajmuje się także tłumaczeniami z języka rosyjskiego. Po lekturze wybranych

utworów, młodzież zadawała gościowi pytania o inspiracje podróżnicze i literackie, m.in. wywołane podróżami po Kaukazie i Himalajach. Zaskoczeniem dla wszystkich była lektura wierszy w języku rosyjskim uczennic pani Wiatrowskiej – Julii i Wiktorii z Dniepro-

pietrowska od niedawna uczęszczających do naszej szkoły.

Na koniec spotkania głos zabrał pan Henryk Janasek – dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Koninie, informując o działaniach podległej mu instytucji na rzecz promocji czytelnictwa w regionie.

Justyna Ziomek, Joanna Suhecka konsultantki CDN w Koninie

Projekt „Akademia Równych Szans”

Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie od stycznia 2013 r. do czerwca 2015 r. realizowało projekt „Akademia Równych Szans” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet IX – Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach Działanie 9.1. – Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty Poddziałanie 9.1.2. – Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych.

Głównym celem projektu było wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej ukierunkowanej na wyrównywanie szans edukacyjnych oraz rozwój kompetencji kluczowych uczniów.

Projekt zakładał realizację programu rozwojowego w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dla uczniów z siedmiu szkół:

- Szkoły Podstawowej w Chylinie,
- Szkoły Podstawowej w Kunach,
- Szkoły Podstawowej w Natalii,
- Szkoły Podstawowej we Władysławowie,
- Szkoły Podstawowej w Wyszyńce
- Szkoły Podstawowej w Łuczywnie,
- Gimnazjum w Łuczywnie.

W ramach projektu realizowane były następujące zajęcia:

1. Warsztaty językowo-teatralne
2. Klub Młodego Odkrywcy
3. Warsztaty dziennikarsko-fotograficzne
4. Doradztwo edukacyjno-zawodowe
5. Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla uczniów
6. Wyjazdy na basen

Zajęcia w ramach *Zadania 1: Warsztaty językowo-teatralne* były jednymi z pierwszych, które zorganizowane zostały w ramach projektu. W każdej ze szkół podstawowych biorących udział w projekcie prowadzone były cykliczne spotkania dla 12-osobowej grupy uczniów (łącznie 72 uczniów). W trakcie zajęć uczniowie doskonalili umiejętności posługiwania się językiem angielskim, uczestniczyli również w spotkaniach rozwijających umiejętności teatralne. Poza zajęciami w szkołach uczestnicy biorący udział w tym zadaniu mieli okazję obejrzeć spektakl z elementami języka angielskiego „SPONGY Sposób na Głorię Young”, który zaprezentowany został przez Teatr TAK z Krakowa. Uczniowie wzięli też udział w warsztatach teatralnych „Nie grymas”, podczas których pojawiły się takie elementy, jak rozgrzewka dykcyjna (głos jako narzędzie aktora, ćwiczenia prawidłowego oddechu, emisja głosu), elementy ruchu scenicznego (jak się zachowywać na scenie, czego nie robić, przesady aktorów), pantomima (sposoby wyrażania emocji na scenie, tańcz jak ci zagrają) oraz podstawowe zadania aktorskie (odgrywanie etud aktorskich, relacje między aktorami). W trakcie zajęć w szkołach uczniowie przygotowali własne spektakle anglojęzyczne, zaprezentowane podczas „Przeglądu

teatrów anglojęzycznych” zorganizowanego w grudniu 2013 r. – był on zwieńczeniem kilkumiesięcznej pracy. Młodzi aktorzy wykazali się nie tylko znajomością tekstu i wymową w języku angielskim, wspianymi pomysłami na kreowaną przez siebie postać, ale także dużą swobodą gry aktorskiej.

Zadanie 2: Klub Młodego Odkrywcy realizowane było we wszystkich szkołach biorących udział w projekcie – łącznie w zajęciach uczestniczyły 84 osoby. Zajęcia odbywały się przez cały rok szkolny 2013/2014. Podczas spotkań organizowanych w szkołach uczniowie rozwijali swoje kompetencje matematyczno-przyrodnicze z elementami astronomii. Uczniowie mieli możliwość wziąć udział w warsztatach astrofizycznych z nocną obserwacją nieba. Warsztaty takie odbyły się dwukrotnie – jesienią i wiosną. Uatrakcyjnieniem tych zajęć była również wizyta Planetarium w szkołach – uczestnicy obejrzeli projekcje o tematyce astronomicznej. Jednym z kolejnych etapów zadania była wycieczka do Torunia, podczas której uczestnicy odwiedzili Planetarium, Geodium, Dom Kopernika oraz największe w Polsce obserwatorium astronomiczne w Centrum Astronomii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Piwnicach pod Toruniem. Zajęcia Klubu Młodego Odkrywcy dały szansę uczestnikom rozwinąć kompetencje matematyczno-przyrodnicze, zgłębić tajniki astronomii, dały też przestrzeń do tego, by stać się badaczem oraz do eksperymentowania, konstruowania, dyskusowania i odkrywania świata.

Warsztaty dziennikarsko-fotograficzne prowadzone w ramach Zadania 3 realizowane były w roku szkolnym 2014/2015 wśród uczniów Gimnazjum w Łuczywnie. Łącznie działaniami w tym zadaniu objętych zostało 12 uczniów.

Na warsztaty dziennikarsko-fotograficzne złożyły się warsztaty dziennikarskie realizowane na terenie szkoły, 5-dniowe wyjazdowe warsztaty fotograficzne w Półwiosku Starym, a także wyjazd do lokalnego Radia Konin. Celem warsztatów było wprowadzenie uczniów w świat mediów, nabycie umiejętności przygotowania wywiadu, reportażu oraz wykonywania profesjonalnych zdjęć. Uczniowie zapoznali się z warsztatem młodego reportera, przygotowani zostali do wykonywania filmów oraz zdjęć za pomocą telefonu i profesjonalnych aparatów fotograficznych. Zapoznani zostali również z podstawami obróbki zdjęć na komputerze.

Przy okazji ważnym elementem zajęć było zwrócenie uwagi uczniów na bezpieczne korzystanie z Internetu. Podczas warsztatów dziennikarskich realizowanych w ciągu całego roku szkolnego pielęgnowana była poprawna mowa. Podkreślano, jak ważna jest poprawna polszczyzna nie tylko w pracy ►►

– chociażby dziennikarskiej, ale i w życiu codziennym. Uczniowie czytali reportaże i słuchali radiowych audycji, rozmawiali o bohaterach materiałów i o tym, jak reportaże powstawały. To świadczy o dojrzałości uczestników warsztatów, ale i o ich wielkiej wrażliwości. Efektem pracy uczniów był także materiał dziennikarski zamieszczony w sieci i materiał radiowy.

Z kolei 5-dniowe warsztaty fotograficzne pod okiem profesjonalnego instruktora foto pozwoliły gimnazjalistom na zatrzymanie w obiektywie detali z Półwioska Starego i Nowego nieopodal Ślesina, gdzie odbywały się zajęcia – czyli sytuacji i miejsc, które na co dzień umykają mieszkańcom.

Warsztaty dziennikarsko-fotograficzne to była prawdziwa przyjemność połączona z nauką, która zapocentrowała nowymi doświadczeniami i umiejętnościami – dziś już można powiedzieć – młodych dziennikarzy-stażystów.

Zadanie 4: Doradztwo edukacyjno-zawodowe skierowane było do uczniów Gimnazjum w Łuczywnie – odbyły się 4 edycje tych zajęć dla 8-osobowych grup: 1 grupa w roku 2013, 1 grupa w roku 2014 i 2 grupy w roku 2015. Podczas zajęć uczestnicy odkrywali swoje mocne strony, zainteresowania, predyspozycje zawodowe, profil inteligencji. Zajęcia dotyczyły również poznawania różnych zawodów, rynku pracy, środowiska pracy, poruszano też temat wyboru szkoły ponadgimnazjalnej. Uczestnicy wyznaczyli swoje indywidualne ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej.

W zakresie **Zadania 5: Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla uczniów** odbyło się wiele działań, uczniowie spotykali się z psychologami i pedagogami podczas zajęć grupowych i indywidualnych. W każdej ze szkół odbyły się dwie edycje zajęć „Jak odrabiać prace domowe” prowadzonych przez pedagogów, podczas których uczniowie rozwijali swoje umiejętności w zakresie uczenia się, efektywnego gospodarowania czasem, metod i technik zapamiętywania.

W ramach tego zadania 38 uczniom udzielone zostało wsparcie psychologiczne dostosowane do ich indywidualnych potrzeb.

W ostatnim roku realizacji projektu zorganizowane zostały zajęcia „Agresja rówieśnicza”. W każdej ze szkół odbywały się zajęcia dla 8-osobowych grup. Podczas spotkań uczestnicy uczyli się rozpoznawać własne emocje, rozmawiali na temat wyrażania uczuć, odnajdywali swoje słabe i mocne strony w komunikacji, rozmawiali na temat roli mediów, dobrych i złych wzorców zachowań. Rozwijano umiejętność prawidłowej komunikacji z rówieśnikami i dorosłymi, rozpoznawania intencji drugiej osoby, pracowano nad budowaniem poczucia własnej wartości, wiary we własne możliwości.

W ramach *Zadania 5* zorganizowane zostały też wyjazdy na basen. W ciągu całego roku 2013 swoje umiejętności w pływaniu doskonaliło łącznie 60 uczniów z 6 szkół podstawowych. Zorganizowany został transport, opieka nad uczniami, zatrudnieni zostali specjaliści-instruktorzy nauki pływania. Dzieci również wyposażone zostały w sprzęt niezbędny do nauki pływania (worki, okulary, czepki, makarony). Pod bacznym okiem instruktorów podczas zajęć na basenie uczniowie nie tylko rozwijali swoje umiejętności i techniki pływania, lecz także pracowali nad poprawą ogólnej wydolności i odporności organizmu. Ćwiczenia w wodzie miały więc na celu nie tylko naukę bezpiecznego korzystania z basenu, ale też poprawę koordynacji nerwowo-mięśniowej, wypracowanie prawidłowej pracy rąk, kształtowanie prawidłowej postawy ciała poprzez ćwiczenia korygujące wady postawy.

Wszystkie zajęcia zrealizowane w ramach projektu w znaczącym stopniu uatrakcyjniły ofertę edukacyjną szkół, a uczniowie bardzo chętnie w nich uczestniczyli. Zapropinowane zajęcia, realizowane w atrakcyjnej formie, wpłynęły na rozwój kompetencji kluczowych u uczniów, pozwoliły też rozwinąć ich zainteresowania i pasje. Programy zajęć były odpowiedzią na zdiagnozowane wcześniej indywidualne potrzeby uczniów, wpłynęły na rozwój mocnych stron oraz przyczyniły się do wzmocnienia poczucia własnej wartości każdego ucznia.

W projekcie wzięło udział łącznie 252 uczniów. Całkowity budżet przeznaczony na jego realizację wynosił 499 940,00 zł i został w 100% sfinansowany przez Europejski Fundusz Społeczny.

AKADEMIA RÓWNYCH SZANS

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego
Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Priorytet IX „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach”
Działanie 9.1 „Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty”
Poddziałanie 9.1.2 „Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych”

Okres realizacji: Od 31.01.2013 r. do 30.06.2015 r.

• CEL GŁÓWNY PROJEKTU:

wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej ukierunkowanej na wyrównywanie szans edukacyjnych oraz rozwój kompetencji kluczowych uczniów.

• ZASIĘG PROJEKTU:

Projekt realizowany jest na terenie szkół

- 1) Szkoła Podstawowa w Chylinie
- 2) Szkoła Podstawowa w Kunach
- 3) Szkoła Podstawowa w Natali
- 4) Szkoła Podstawowa we Władysławowie
- 5) Szkoła Podstawowa w Wyszyńcu
- 6) Szkoła Podstawowa w Łuczyńcu
- 7) Gimnazjum w Łuczyńcu

• RODZAJE ZAJĘĆ W TRAKCIE REALIZACJI PROJEKTU:

- Warsztaty językowo-teatralne
- Klub Młodego Odkrywcę
- Warsztaty dziennikarsko-fotograficzne
- Doradztwo edukacyjno-zawodowe
- Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla uczniów, w tym:
  - Jak odrabiać prace domowe
  - Wsparcie dla uczniów, których rodzice pracują za granicą
  - Wsparcie dla uczniów z rodzin dysfunkcyjnych
  - Wyjazdy na basen

• REALIZATOR PROJEKTU:

Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie

Człowiek – najlepsza inwestycja

Justyna Ziomek konsultantka CDN w Koninie

Projekt „Kompleksowy system doskonalenia nauczycieli i wspomaganie szkół w powiecie konińskim”

W wyniku prowadzonej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej polityki oświatowej we współpracy z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji powstał nowy system doskonalenia nauczycieli oparty na ogólnodostępnym kompleksowym wspomaganiu szkół. Jego główne założenia to wspomaganie pracy szkół – od diagnozy, przez planowanie i wdrażanie zmian, po ich ewaluację – oraz prowadzenie sieci współpracy i samokształcenia. Ideą nowego systemu doskonalenia nauczycieli jest to, aby:

- być blisko szkoły,
- pracować na potrzeby szkoły (rady pedagogicznej jako całości i szkoły jako instytucji),
- wykorzystywać potencjał różnych instytucji, które mogą świadczyć na rzecz szkoły, tj. placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych, bibliotek pedagogicznych.

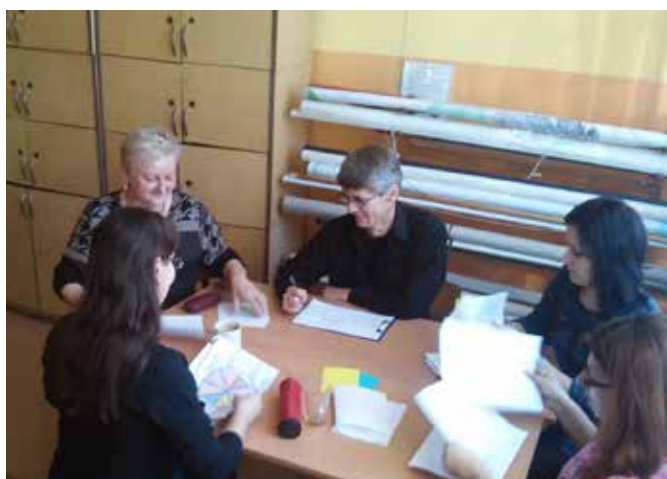
Zapisy w rozporządzeniach o placówkach doskonalenia nauczycieli, bibliotekach pedagogicznych i poradniach psychologiczno-pedagogicznych nadały kierunek zmianom w systemie doskonalenia nauczycieli, wpisując kompleksowe wspomaganie szkół jako główne zadanie tych placówek, obowiązkowe od 1 stycznia 2016 r.

Założenia nowego modelu doskonalenia zawodowego nauczycieli wdrażane są również poprzez realizację projektów pilotażowych współfinansowanych przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Kapitał Ludzki Priorytet III Działanie 3.5 Kompleksowe wspomaganie rozwoju szkół.

Konsultanci Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie podjęli się wraz z pracownikami Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Ślesinie opracowania i realizacji Projektu „Kompleksowy system doskonalenia nauczycieli i wspomaganie szkół w powiecie konińskim” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Kapitał Ludzki Priorytet III Działanie 3.5 Kompleksowe wspomaganie rozwoju szkół. Projekt otrzymał dofinansowanie w wysokości 1 472 216,80 zł i realizowany był od 1 stycznia 2014 do 30 czerwca 2015 r. W projekcie udział wzięło 40 placówek z powiatu konińskiego (3 przedszkola, 25 szkół podstawowych, 10 gimnazjów, 2 szkoły ponadgimnazjalne). Wspomaganiem objętych zostało 600 nauczycieli, natomiast w działaniach 7 sieci współpracy i samokształcenia uczestniczyło 156 nauczycieli. Celem głównym projektu było podniesienie jakości funkcjonowania systemu doskonalenia nauczycieli w powiecie konińskim poprzez stworzenie do czerwca 2015 roku planów wspomaganie spójnych z rozwojem szkół w obszarach wymagających wsparcia.

W ramach działania *Procesowe wspomaganie szkół* w każdej z placówek została przeprowadzona diagnoza potrzeb, na bazie której opracowane zostały roczne plany wspomaganie. W procesie wspomaganie dla każdej placówki zrealizowane zostały 42 godziny szkoleń, warsztatów, konsultacji grupowych i indywidualnych z ekspertami zewnętrznymi. Nauczyciele pogłębili wiedzę i umiejętności w zakresie form i metod pracy. Wypracowane zostały narzędzia, które będą pomocne do dalszej pracy. Szkolni Organizatorzy Rozwoju Edukacji (SORE) towarzyszyli nauczycielom w realizacji zaplanowanych działań, wdrażaniu nowych rozwiązań do codziennej praktyki. Wszyscy nauczyciele uczestniczący w projekcie brali udział w licznych szkoleniach o tematyce zgodnej z wytypowanymi w poszczególnych szkołach i przedszkolach obszarami do rozwoju.

W ramach projektu prowadzone było również działanie *Lokalne sieci współpracy i samokształcenia*, którego realizacja w całości powierzona została Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie. Utworzonych zostało 7 sieci współpracy i samokształcenia (w tym 2 dla dyrektorów szkół), w których wzięło udział 156 osób. Sieci, które funkcjonowały w ramach projektu:

1. Jak budować i doskonalić strategię rozwoju szkoły (sieć dla dyrektorów szkół).
2. Edukacja filmowa (sieć dla nauczycieli).
3. Praca ze źródłem historycznym (sieć dla nauczycieli).
4. Praca z uczniem młodszym (sieć dla nauczycieli).
5. Jak budować własny program nauczania? (sieć dla nauczycieli).
6. Jak radzić sobie ze szkolną absencją – bezpieczeństwo w szkole (sieć dla nauczycieli).
7. Rola dyrektora w promocji i budowaniu wizerunku szkoły/placówki (sieć dla dyrektorów szkół).

We wszystkich sieciach współpracy i samokształcenia odbyło się łącznie 60 spotkań stacjonarnych, w tym 18 spotkań z ekspertami zewnętrznymi. Członkowie sieci aktywnie uczestniczyli w zajęciach szkoleniowych i spotkaniach z ekspertami, podejmując dyskusje oraz wymieniając się doświadczeniami. Praca w ramach wszystkich sieci współpracy i samokształcenia prowadzona była również na platformie internetowej www.doskonaleniensieci.pl. Członkowie sieci mieli tam możliwość stałego kontaktu z koordynatorami sieci, prowadzenia dyskusji oraz wymiany uwag i spostrzeżeń odnośnie omawianych tematów, a także zamieszczania ciekawych linków i materiałów oraz dzielenia się doświadczeniem.

Spotkania w ramach procesu wspomagania szkół

Spotkania sieci współpracy i samokształcenia

Przeprowadzenie doskonalenia zgodnie z rocznymi planami wspomaganie przyczyniło się do wsparcia szkół i placówek w rozwiązywaniu konkretnych problemów, do podniesienia jakości pracy szkół i placówek oraz większej integracji rad pedagogicznych. Dzięki udziałowi w sieciach współpracy i samokształcenia nauczyciele mieli możliwość poszerzania swoich kompetencji zgodnie z własnymi potrzebami, a także wymiany doświadczeń z innymi uczestnikami. Ogromną wartość stanowiły też spotkania z ekspertami zewnętrznymi – specjalistami w danej dziedzinie oraz możliwość dokonania analizy dobrych praktyk stosowanych przez uczestników, przeniesienia nowych rozwiązań do własnej pracy.

Konferencja podsumowująca realizację projektu

Projekt „Kompleksowy system doskonalenia nauczycieli i wspomaganie szkół w powiecie konińskim” realizowany przez Powiat Koniński/Powiatową Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Ślesinie z Filią w Koninie w partnerstwie z Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie to jeden z pierwszych kroków podjętych przez autorów i realizatorów projektu w kierunku wprowadzania założeń nowego systemu doskonalenia nauczycieli. Działaniom tym przyświeca przekonanie o tym, że doskonalenie powinno być związane z towarzyszącą dyrektorowi i pracownikom potrzebą podnoszenia jakości pracy niezależnie od już osiągniętego stopnia rozwoju.

Kompleksowy System Doskonalenia Nauczycieli i Wspomagania Szkół w powiecie konińskim

BENEFICJENT PROJEKTU

Powiat Koniński

REALIZATOR PROJEKTU

Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Ślesinie

PARTNER PROJEKTU

Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie

UCZESTNICY PROJEKTU

przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja,
szkoły ponadgimnazjalne z terenu powiatu konińskiego

ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH PROJEKTU

1. Proces wspomagania szkół.
2. Lokalne sieci współpracy i samokształcenia.
3. Program Kompleksowego Wspomagania Szkół i Placówek w Powiecie Konińskim.

CZAS REALIZACJI

01.01.2014 - 30.06.2015

Biuro Projektu: Siedziba PPP-P w Ślesinie Filia w Koninie

ul. Poznańska 74, pok.101

62-510 Konin

tel./fax 63 243 03 78

e-mail: projektwspomaganie@gmail.com

www.projekt.ppp.konin.pl

Powiatowa Poradnia
Psychologiczno-Pedagogiczna
w Ślesinie

Człowiek - najlepsza inwestycja

Małgorzata Pogodska opiekun lokalny w projekcie CDEW

„Cyfrowa Dziecięca Encyklopedia Wielkopolan” – cele, przebieg, efekty

Cyfrowa Dziecięca
Encyklopedia Wielkopolan
eSzkoła Wielkopolska

Przez dwa lata w ramach projektu „eSzkoła Wielkopolska – Cyfrowa Dziecięca Encyklopedia Wielkopolan” ponad 9000 uczniów z 226 wielkopolskich szkół podstawowych pracowało nad multimedialnymi wpisami poświęconymi wybitnym postaciom wywodzącym się z każdej gminy naszego województwa. Z rejonu konińskiego w projekcie CDEW wzięło udział 39 szkół.

W każdej szkole powstało laboratorium projektowe z laptopami i tabletami oraz szkolna serwerownia. Całe budynki objęto siecią bezprzewodową, zapewniającą dostęp do internetu, zasobów szkoły oraz zasobów serwerowni regionalnej.

Projekt to wynik współpracy Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu, Ogólnopolskiej Fundacji Edukacji Komputerowej oraz Konsorcjum: Fundacja eSzkoła i Biura Handlowego Euro-Consult.

Podczas dwóch edycji projektu w każdej szkole 20 uczniów w ramach zajęć pozalekcyjnych (w 4 pięcioosobowych zespołach) zajmowało się odnalezieniem

zieniem najciekawszych i najwybitniejszych postaci danej gminy – zarówno historycznych, jak i żyjących obecnie. Dzieci, pracując metodą projektową, poszukiwały źródeł informacji oraz prowadziły wywiady z wybranymi bohaterami lub ich rodzinami bądź znajomymi. Zebrane informacje wykorzystywały, tworząc biogram wybranej przez siebie osoby.

Udział w projekcie dla uczniów, a także ich opiekunów był wielką przygodą. Działania zyskały przychyłność w środowiskach lokalnych. Dzieci były traktowane poważnie, otwierały się dla nich drzwi urzędów, archiwów, różnych instytucji. Uzyskały dostęp do parafialnych ksiąg metrykalnych. Korzystały także ze zbiorów naszej Publicznej Biblioteki Pedagogicznej.

Uczniowie łączyli wiedzę szkolną z zakresu historii, geografii, przyrody czy języka polskiego z rozwojem ich kompetencji interpersonalnych, a także poszerzały wiedzę w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych. Wzmocnili poczucie lokalnej i regional-

nej tożsamości, mieli świadomość promocji swojego regionu.

Uczniowie uczestniczący w CDEW brali także udział w edukacyjnej grze internetowej. Pytania do niej tworzyli sami, bazując na informacjach z zakresu podstawy programowej, wiedzy o swych małych ojczyznach oraz bohaterach, których życiorysy w biogramach utrwalali.

W piątce najlepszych uczniów z Wielkopolski uczestniczących w grze znalazł się Filip Woźniak ze Szkoły Podstawowej w Sadlnie (gmina Wierzbinek).

Zbiórczym efektem pracy wszystkich zespołów projektowych jest profesjonalna *Encyklopedia Cyfrowa*. Biogramy zostały zrecenzowane przez Radę Naukową pod kierownictwem profesora Waldemara Łazugi. Każdej z postaci została poświęcona osobna mikrostrona, a nawigację ułatwia wyszukiwarka treści oraz interaktywna mapa Wielkopolski, pozwalająca na wirtualne poruszanie się po terenie województwa i otwieranie wpisów autorstwa uczniów poszczególnych gmin.

Encyklopedia jest dostępna na stronie www.encyklopediawielkopolan.pl i stanowi unikalne źródło informacji. Okazało się, że docieklivość i bezkompromisowe poszukiwanie prawdy pozwoliły uczniom dotrzeć do informacji wcześniej nigdzie niepublikowanych.

Agnieszka Woźniak nauczycielka SP w Sadlnie, opiekun grup uczniowskich w projekcie CDEW

O realizacji projektu „Cyfrowa Dziecięca Encyklopedia Wielkopolan”

Historia i tradycja najbliższej okolicy jest niezwykle ważna. Wyraża się ona między innymi w życiu ludzi z najbliższej nam przestrzeni. Jesteśmy winni naszym przodkom pamięć, a przyszłym pokoleniom powinniśmy pomóc zapamiętać historię nam współczesną. Projekt „Cyfrowa Dziecięca Encyklopedia Wielkopolan” dał nam możliwość budowania lokalnej i regionalnej tożsamości, ukazania dobrych wzorców i przykładów poprzez prezentację życia bohaterów lokalnych, bliskich uczniom.

Jednym z głównych celów projektu – realizowanego przez okres dwóch lat – było rozwijanie umiejętności technologiczno-informacyjnych. Jednocześnie umożliwiał on uczniom odnaleźć część siebie, swojej lokalnej przeszłości lub wzoru postępowania na przyszłość. Był też próbą poszukiwania ciekawych metod i form pracy służących identyfikacji uczniów ze swoim regionem, ze swoją małą ojczyzną. Uświadamiał im, jaką wartością jest region i ludzie w nim żyjący; stwarzał możliwość poznawania

przez uczniów własnego dziedzictwa kultury, utożsamiania się z nim, podnoszenia edukacji kulturalnej, budzenia szacunku wobec tradycji; przygotowywał do twórczego uczestniczenia w życiu kulturalnym i kształtował postawy otwartości wobec świata. Działania podejmowane w ramach pracy nad *Cyfrową Dziecięcą Encyklopedią Wielkopolan* służyły kształtowaniu w dzieciach tożsamości lokalnej i regionalnej, poznawaniu historii, uświadamianiu sobie własnych korzeni.

Wycieczka uczestników projektu do Urzędu Gminy w Wierzbinku

Uczestniczące w projekcie dzieci – wraz z opiekunem:

- gromadziły informacje o opisywanych postaciach z gminy Wierzbinek,
- gromadziły i opisywały zdjęcia, artykuły, pamiątki, ciekawostki o opisywanych postaciach, poznając często tło historyczne – odnalezione w sposób tradycyjny (np. pozyskane od osób opisywanych) lub zdobyte w Internecie,
- organizowały i uczestniczyły w spotkaniach z opisywanymi osobami lub ich krewnymi,
- organizowały wycieczki do miejsc, w których można było zdobyć informacje o opisywanych osobach lub poznać sposoby wyszukiwania informacji o osobach,
- nawiązywały kontakt w sposób tradycyjny i elektroniczny z opisywanymi postaciami lub ich rodzinami,
- nawiązywały kontakt z instytucjami na terenie Polski (m.in. WKU Bydgoszcz, Muzeum Wojsk Lądowych w Bydgoszczy, Centralne Archiwum Wojskowe w Warszawie, Urząd Gminy w Wierzbinku) i za granicami, które dawały możliwość zdobycia potrzebnych materiałów i danych (Instytut Polski i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie przy współpracy z mgrem historii wojskowości Krzysztofem Żabierkiem),
- nawiązywały kontakt z kolegami i poprzez nich docierały do osób spokrewnionych z opisywanymi postaciami lub pamiątek z nimi związanych,
- przygotowały uroczystość „Wieczór poezji patriotycznej”, w której

- uczestniczyli zainteresowani mieszkańcy gminy Wierzbinek i podczas której prezentowali opisaną postać,
- odwiedzały miejsca pamięci związane z osobami opisywanymi (np. groby),
- poznawały podstawy pracy redaktora, tworząc pytania w celu przeprowadzenia wywiadu z osobą opisywaną lub jego rodziną,
- na podstawie uzyskanych informacji opracowywały w formie elektronicznej biogramy postaci,
- w trakcie trwania projektu tworzyły pytania o gminie związane z jej historią, geografiją i wiedzą ogólną oraz uczestniczyły w grze internetowej, w skład której weszły stworzone przez nich pytania,

- poznawały podstawy pracy z komputerem i różnymi programami komputerowymi (Power Point, Paint, Word), wyszukiwały informacji w Internecie,
- poznawały wagę pozyskiwanej informacji i konieczność posiadania zgody na jej przetwarzanie,
- zdobywały umiejętność planowania pracy i wprowadzania ewentualnych zmian w sytuacji, gdy to było konieczne,
- zdobywały umiejętność współpracy ze sobą i z innymi osobami.

Zgromadzone w powstałych biogramach informacje są ogromnym bogactwem historii i kultury regionu, którego dotyczą. Dzięki CDEW będą służyć edukacji kolejnych pokoleń.

Dla wielu osób *Cyfrowa Dziecięca Encyklopedia Wielkopolan* staje się inspiracją do przejrzenia historii własnej rodziny i wyszukania osób wyjątkowych lub odtworzenia często ciekawej historii przodków. Są to doskonałe źródła historyczne, które w barwny sposób opowiadają o historii najbliższej okolicy, o ludziach, którzy tu żyli lub żyją. Znakomicie nadają się do prezentacji na lekcjach nie tylko historii, bowiem przekonują młodych ludzi, iż nawet z najmniejszych miejscowości wywodzą się ludzie wielcy.

Efektom realizacji projektu jest dostrzeganie wśród uczniów konieczności poznawania historii regionu, a także rozwijanie umiejętności odczytywania związków łączących opisywane osoby z regionem i jego historią. Jednocześnie rozwijane były umiejętności z wielu dziedzin kluczowych, co pozwoliło na uzyskanie kompleksowego rozwoju zainteresowań i umiejętności ucznia.

Zajęcia prowadzone przez historyka wojskowości mgra Krzysztofa Żabierka

Agnieszka Wojcińska redaktorka „Głosu Słupcy”

„LICZMANY” w Orchowie

Uczestnicy V Edycji Międzyszkolnego Konkursu Matematycznego „LICZMANY”

V Edycja Międzyszkolnego Konkursu Matematycznego „LICZMANY” dla uczniów klas II gimnazjum powiatu słupckiego odbyła się 10 kwietnia br. w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Orchowie. Wzięło w nim udział siedem drużyn gimnazjalistów z terenu powiatu.

Najlepszym matematykiem V Edycji Konkursu została **Patrycja Łęt** z Publicznego Gimnazjum im. Polskich Noblistów w Drajnej, która uzyskała maksymalną liczbę punktów w teście indywidualnym.

W zmaganiach drużynowych zwyciężyła i miano **TEGICH GŁÓW** otrzymała drużyna z **Gimnazjum im. Janusza Korczaka w Strzałkowie** w składzie: **Mateusz Gabrysiak, Weronika Nowacka i Agnieszka Wolek. ZŁOTE LICZYDŁO**, które jest przechodnim trofeum tego konkursu, powędrowało więc do Strzałkowa i tam też odbędzie się w przyszłym roku VI edycja tego konkursu.

II miejsce, o włos od zwycięzców zdobyła drużyna z **Publicznego Gimnazjum im. Polskich Noblistów w Drajnej** w składzie: **Patrycja Łęt, Adam Przybylski i Krzysztof Gorzelańczyk.**

III miejsce zajęła drużyna z **Gimnazjum im. Powstańców Wielkopolskich 1918/1919 z ZSP w Orchowie** w składzie: **Marta Szeszycka, Kamila Wąsowicz i Dawid Skrobak.**

Do konkursu zgłosiło się siedem drużyn z następujących szkół: Publiczne Gimnazjum im. Polskich Noblistów w Drajnej, Gimnazjum im. Mikołaja Kopernika w Słupcy, Publiczne Gimnazjum z Trąbuczyna, Gimnazjum im. Janusza Korczaka ze Strzałkowa, Gimnazjum im. Kompanii Powidzkiej 1918 r. z Powidza, Gimnazjum im. Polskich Olimpijczyków z Ostrowitego i Gimnazjum im. Powstańców Wielkopolskich 1918/1919 z ZSP w Orchowie.

Uczniowie przez pierwsze 60 minut rozwiązywali indywidualnie test przygotowany przez **Elżbietę Szmytkowską i Małgorzatę Pogodską** z Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie, a następnie drużynowo rozwiązywali tzw. zadania stolikowe.

Gimnazjaliści mogli również poznać tajniki swojego mózgu, uczestnicząc w warsztatach z neurodydaktyki, które przeprowadziła pani **Joanna Wieczorek**. Zwieńczeniem całego konkursu było rozdanie nagród ufundowanych przez Wójta Gminy Orchowo **Jacka Misztala**, Dyrektora ZSP w Orchowie **Elżbietę Gonicką** oraz Radę Rodziców z ZSP w Orchowie.

Koordinatorem tegorocznej edycji konkursu była **Beata Pruss** z Gimnazjum im. Powstańców Wielkopolskich 1918/1919 w Orchowie. Patronat honorowy nad konkursem objął Wójt Gminy Orchowo **Jacek Misztal**.

Orchowscy gimnazjaliści podczas rozwiązywania tzw. zadań stolikowych

Zwycięska drużyna ze Strzałkowa odbiera nagrodę

Małgorzata Pogodska, Justyna Ziomek konsultantki CDN w Koninie

Konkursy KANGUR i FOX 2015 w regionie konińskim

Międzynarodowy Konkurs **KANGUR MATEMATYCZNY** wywodzi się z Australii, gdzie został zainaugurowany w latach osiemdziesiątych. W 1990 roku został po raz pierwszy zorganizowany w Europie na terenie Francji i podobnie jak w Australii zyskał od razu dużą popularność. Z inicjatywy matematyków francuskich konkurs ogarniał stopniowo coraz więcej krajów europejskich i nie tylko. Międzynarodowy Konkurs „Kangur Matematyczny” jest w chwili obecnej najbardziej masową imprezą matematyczną na świecie.

W roku 1992 po raz pierwszy zorganizowano konkurs w Polsce – wzięło w nim udział 4 500 uczestników. Liczba uczestników stopniowo wzrasta i dziś już dochodzi do 359 tys. W 1994 roku zostało utworzone towarzystwo „Kangourou Sans Frontières”, skupiające organizatorów konkursu z wszystkich krajów. Na corocznym walnym zgromadzeniu ustala

ono szczegóły najbliższej edycji konkursu i między innymi wybiera ostateczne zestawy zadań konkursowych spośród propozycji wcześniej nadesłanych przez poszczególne kraje. Co roku nowe kraje przyłączają się do konkursu – w tym roku brało w nim udział ok. 60 państw.

W roku 1995 roku po raz pierwszy konkurs pojawił się w naszym rejonie. Teraz organizujemy go po raz 21.

W 2015 roku w „Kangurze Matematycznym” wzięło udział **4077** uczniów z rejonu konińskiego. W tym w poszczególnych kategoriach:

- „Zaczek” klasa II szkoły podstawowej – 571 uczniów
- „Maluch” klasa III i IV szkoły podstawowej – 1236 uczniów
- „Beniamin” klasa V i VI szkoły podstawowej – 1172 uczniów
- „Kadet” klasa I i II gimnazjum – 628 uczniów

– „Junior” klasa III gimnazjum i I liceum – 337 uczniów

– „Student” klasa II i III szkół ponadgimnazjalnych – 133 uczniów

W naszym rejonie żaden uczeń nie otrzymał tytułu laureata. **41** uczniów otrzymało nagrody za wynik **bardzo dobry, wyróżnionych** zostało **394** uczestników.

W tym roku Towarzystwo na terenie całej Polski przewidziało dla każdego uczestnika upominek – „magiczny wąż”, a dla wszystkich wyróżnionych przygotowano nagrodę – Miniaturkę Matematyczną.

Osoby, które uzyskały wynik bardzo dobry, otrzymały tablety. Takie nagrody mogli otrzymać najlepsi uczniowie z rejonu konińskiego tylko dzięki wsparciu finansowemu prezydenta, burmistrzów i wójtów miast i gmin prowadzących szkoły. Niechaj troska władz lokalnych

o rozwój uczniów będzie zachętą do rozwijania zdolności matematycznych i wyťažonej pracy uczniów i nauczycieli.

Ogólnopolski Konkurs Języka Angielskiego FOX odbył się w subregionie konińskim już po raz czternasty. Konkurs FOX powstał w roku szkolnym 2000/2001. Pierwsza edycja odbyła się w Bielsku-Białej i powiecie bielskim. Ze względu na duże zainteresowanie ze strony młodzieży i nauczycieli został rozszerzony na cały kraj. Do tej pory w konkursie wzięło udział ponad 350 tys. uczniów z Polski oraz ze szkół z polskim językiem nauczania z Czech. Główną nagrodą w konkursie jest udział w obozie językowym dla najlepszych uczestników z kategorii Kittens II – Eagles I.

Ideą konkursu jest motywowanie uczniów do nauki języka angielskiego poprzez udział w teście, do rozwiązania którego potrzeba odpowiedniej dla danej kategorii wiekowej wiedzy gramatycznej, słownikowej, kulturo-

znawczej oraz z zadanej lekturki. Test składa się z trzydziestu zadań wielokrotnego wyboru.

Konkurs przeznaczony jest dla uczniów wszystkich typów szkół i odbywa się w 5 kategoriach wiekowych: „Kittens” (kl. III–IV SP), „Bunnies” (kl. V–VI SP), „Ducks” (kl. I–II gimnazjum), „Lions” (III kl. gimnazjum, I kl. liceum), „Eagles” (II–III kl. szkół ponadgimnazjalnych).

Test przeprowadzany jest we wszystkich szkołach w Polsce w tym samym dniu i o tej samej godzinie – w roku szkolnym 2014/15 odbył się **3 marca 2015 r.**

W tegorocznej edycji konkursu w regionie konińskim udział wzięło **1054** uczniów z **72** szkół. **Tytuł laureata i nagrodę główną, wyjazd na obóz językowy, otrzymała uczennica klasy IV ze Szkoły Podstawowej nr 9 w Koninie – zdobyła ona maksymalną liczbę punktów w teście.** W tym roku obóz językowy odbył się w Podlesicach na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej w dniach 22–29 sierpnia 2015 r.

W rejonie konińskim 12 uczniów uzyskało również wynik bardzo dobry, a aż 40 osób wynik dobry. Podobnie jak w konkursie KANGUR, dzięki wsparciu finansowemu przez organy prowadzące szkoły uczniowie z wynikiem bardzo dobrym otrzymali tablety, natomiast uczniowie z wynikiem dobrym otrzymali nagrody rzeczowe.

Do sukcesu uczniów przyczyniają się nauczyciele. Dziękujemy dyrektorom szkół i szkolnym opiekunom za zorganizowanie konkursów KANGUR i FOX w swojej szkole. Dziękujemy nauczycielom matematyki i języka angielskiego, którzy zachęcili uczniów do udziału w konkursach i wspierali ich przygotowania.

Uroczystość podsumowania konkursów, podczas której najlepsi uczniowie z regionu konińskiego odebrali dyplomy i nagrody, w tym roku odbyła się w dniu 11 czerwca w Auli ks. Jerzego Popiełuszki przy kościele pw. św. Maksymiliana Kolbego w Koninie dzięki gościnności proboszcza ks. Wojciecha Kocharńskiego.

SPONSORZY

Nazwa urzędu	Gmina	Burmistrz/Wójt
Urząd Miasta i Gminy	Golina	Burmistrz – Mirosław Durczyński
Urząd Gminy	Kramsk	Wójt – Józef Drop
Urząd Gminy	Rzgów	Wójt – Grzegorz Matuszak
Urząd Gminy	Skulsk	Wójt – Andrzej Operacz
Urząd Gminy	Stare Miasto	Wójt – Ryszard Nawrocki
Urząd Gminy	Wierzbinek	Wójt – Paweł Szczepankiewicz
Urząd Miejski	Konin	Prezydent – Józef Nowicki
Urząd Gminy	Babiak	Wójt – Wojciech Chojnowski
Urząd Miejski	Koło	Burmistrz – Stanisław Macieszek
Urząd Miasta i Gminy	Dobra	Burmistrz – Andrzej Piątkowski
Urząd Miasta	Turek	Burmistrz – Romuald Antosik
Szkoła Podstawowa w Koszutach	Koszuty	Dyrektor szkoły – Aldona Dranikowska

Piotr Gołdyn konsultant CDN w Koninie

Już po raz siódmy w Koninie

Konin już po raz siódmy gościł w dniach 19–21 czerwca br. uczestników **Warsztatów Liturgiczno-Muzycznych**. Jak zawsze głównym organizatorem było Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie z Małgorzatą Pogodską na czele. Także jak zawsze warsztaty przeprowadzono w gościnnych murach plebanii w parafii św. Wojciecha w Koninie.

Rozpoczęły się one w piątek, po południu, 19 czerwca – rejestracją uczestników, a następnie rozśpiewaniem. Wszak trzeba odpowiednio przygotować narzędzia – gardła, struny głosowe – które były mocno eksploatowane podczas prób i zajęć muzycznych. Śpiewano wspólnie, ale także z podziałem na głosy. Szczególnie sobota była dniem wypełnionym zajęciami od godziny 8.00 aż do 21.30. Choć, co interesujące, nikt nie czuł się zmęczony, a – kolokwialnie rzecz ujmując – niektórym było mało. A pieśni, któ-

re były przedmiotem warsztatów, nie należały do najłatwiejszych w opanowaniu.

Przez następne dni uczestnicy warsztatów, a było ich około osiemdziesięciu, ćwiczyli różne pobożne pieśni. Oczywiście nad całym śpiewem czuwali fachowcy. Wśród nich był Paweł Bębenek z Krakowa, znany kompozytor i dyrygent. Po raz pierwszy w gronie prowadzących znalazła się siostra Katarzyna Trafankowska – nazaretanka z Kalisza (Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu). Kolejny już raz prowadził śpiewy Jakub Tomalak – dyrygent i kompozytor z Kalisza. Wymienionych animatorów wspomagały jeszcze inne osoby: Elwira Chojnacka – dyrygentka chóru Misericordia w Koninie i Katarzyna Kałużna – nauczycielka muzyki w Gimnazjum w Kramsku. Trzeba podkreślić, że gros uczestników stanowili członkowie chórów z Konina, Dobrego oraz Piotrkowa Kujawskiego.

W swej nazwie warsztaty zawierają także przymiotnik „liturgiczne”. Za tę część odpowiedzialny był ks. Mariusz Danielewski z Kłodawy – Diecezjalny Moderator Kościoła Domowego. Dla uczestników warsztatów poprowadził on serię konferencji, których głównym tematem był jeden z sakramentów, a mianowicie bierzmowanie. Cykl tych konferencji opatrzony został wspólnym tytułem: *Sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego – bierzmowanie*. Tym samym wpisywał się w rozpoczęte wcześniej pasmo spotkań poświęconych właśnie sakramentom świętym, a równocześnie nawiązywał do rocznej pracy działającego w ramach Kościoła katolickiego Ruchu Światło-Życie. W tym roku pracy tej wspólnoty przyświeca bowiem hasło „W mocy Ducha Świętego”. Zachętą do udziału w warsztatach były słowa: *Odkrywanie charyzmatów danych wspólnocie Kościoła jest normalną drogą człowieka wierzącego. Jeśli nawet działanie Ducha Świętego burzy w nas sposób myślenia o Jego obecności w życiu, trudno jest zaprzeczyć autentyczności otrzymanych darów. Życie w mocy Ducha Świętego towarzyszy tym, którzy przyjęli Jezusa Chrystusa jako osobistego Pana i Zbawiciela i pragną oddać swoje życie kierownictwu Duchowi Świętego. Sługa Boży ks. Franciszek Blachnicki, założyciel i duchowy ojciec Ruchu Światło-Życie podkreślał, że doświadczenie Ducha Świętego jest ściśle związane z doświadczeniem żywej wiary. Prowadząc życie w mocy Ducha Świętego, możemy mieć pewność, że jest w nas wiara. Być napełnionym Duchem Świętym, zdaniem Ojca Franciszka, to być napełnionym Chrystusem. On sprawia, że rzeczywistość Chrystusa w nas staje się życiodajna. Napełnianie się mocą Ducha Świętego jest nieustannym*

procesem, którego konsekwencją jest życie nowego człowieka ukierunkowane na Chrystusa, gotowego do walki duchowej podejmowanej w mocy Ducha Świętego. Poleganie na wierze staje się codziennością naszego życia i wprost wynika z życia w Duchu Świętym. Wiara zajmuje miejsce uczuć i staje się fundamentem życia. Nawet w największych ciemnościach odkrywamy prowadzenie Ducha Świętego. Owocem życia w Duchu świętym jest postawa dziękczynienia i uwielbienia. Dołączając do chórów anielskich trwających nieustannie w uwielbieniu, wznosimy się

ponad nasze pragnienia. Efektem przyjęcia mocy Ducha Świętego jest oparte na wierze życie w Chrystusie. Jedną z najważniejszych przestrzeni, w której działa Duch Święty, jest liturgia. Moc Ducha Świętego ujawnia się wyraźnie w Eucharystii podczas liturgii słowa, modlitwie eucharystycznej i w postaniu. Słowa wypowiedziane w liturgii są skuteczne mocą Ducha Świętego. Pozostaje jedynie kwestia przyjęcia przez uczestników liturgii darów, owoców Eucharystii: przemiany życia, przemiany wspólnoty, życia w Duchu Świętym.

Tradycją jest, że spotkanie to kończy się udziałem wszystkich uczestników we mszy świętej w pobliskim kościele parafialnym. Cała oprawa muzyczna liturgii spoczywa na uczestnikach warsztatów, którzy po zakończeniu mszy dają krótki koncert dla parafian.

Trzeba przyznać, że jeszcze w trakcie trwania warsztatów rozmawiano już o ich następnej edycji, w której jeden z prowadzących widziałby jeszcze więcej miejsca dla śpiewu. Kto wie, może przy dobrej woli dobrych ludzi uda się zorganizować kolejne, ósme już spotkanie. Przynajmniej takie są plany.

Piotr Gołdyn konsultant CDN w Koninie

Uczcili pamięć ofiar zbrodni katyńskiej

Przystanek w Brudzewie. Na zdjęciu od lewej: Piotr Gołdyn, Ireneusz Niewiarowski (senator), Andrzej Łącki (prezes Oddziału PTTK w Koninie)

Już po raz drugi odbył się **Rajd Rowery Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej Regionu Konińskiego**. Tym razem była to impreza jednodniowa, która obiegła swym zasięgiem wschodnią część regionu. Trasa wiodła z Turku przez Brudzew, Koło, Chełmno aż do Wólki Czepowej. Ogółem uczestnicy rajdu przejechali 68 km.

Główny ciężar organizacyjny spoczął na dwóch instytucjach: Zespole Szkół Górniczo-Energetycznych w Koninie i konińskim Stowarzyszeniu Katyń, którego prezes Jerzy Górecki włożył mnóstwo energii i czasu w logistyczne przygotowanie rajdu, dopięcie wszystkich szczegółów. Od strony merytorycznej obie

instytucje wspierane były przez Centrum Doskonalenia Nauczycieli. Poza tym w organizację włączyły się praktycznie – w mniejszym lub większym stopniu – samorządy wszystkich miast, gmin i powiatów, przez które przebiegała trasa rajdu. Nie można również pominąć takich sprzymierzeńców inicjatywy jak: „Przeгляд Koniński”, PTTK Oddział w Koninie, LM.pl – Portal Wielkopolski Wschodniej, Drukarnia Cyfrowa „ARTOM”, Unica, Spółdzielnia Mieszkańcowa „Tęcza” w Turku, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Powiatu Tureckiego im. ks. Romana Kmiecika oraz PKS w Koninie. Ogromne ukłony należą się również szkołom, które włączyły się w przedsięwzięcie.

Rajd rozpoczął się w Turku. Dlaczego w Turku? Otóż tamtejsza Szkoła Podstawowa nr 4 nosi imię Generała Mieczysława Smorawińskiego, jednej z ofiar zbrodni katyńskiej. Przed szkołą zaś posadzony jest dąb poświęcony pamięci generała. Po krótkiej części artystycznej przygotowanej przez uczniów teje placówki i złożeniu kwiatów oraz zapaleniu zniczy pod pomnikiem Smorawińskiego grupa rowerzystów pod czujnym okiem policji przejechała pod budynek Liceum w Turku, gdzie również dokonano aktu złożenia kwiatów i zapalenia zniczy. Po drodze grupa przejeżdżała obok Szkoły Podstawowej nr 1, gdzie w obejściu posadzony został certyfikowany dąb katyński dedykowany Edmundowi Baszkowskiemu. Ostatnim miejscem odwiedzionym w Turku był kościół pod wezwaniem Najświętszego Serca Jezusowego, znany wielu z witraży wykonanych przez Józefa Mehoffera. Jednak nie witraże były tym razem przedmiotem zainteresowania, a tabliczki na zewnętrznej ścianie kościoła, które poświęcone są ofiarom zbrodni katyńskiej, przede wszystkim odnoszące się do mieszkańców powiatu tureckiego. Jest ich tam ponad 30 i ciągle przybywają.

Licząca już około 100 rowerzystów grupa pod eskortą policji została wyprowadzona bezpiecznie z miasta i na jego obrzeżach podzielona na mniejsze grupy, które udały się w podróż. Należy podkreślić, że trzon grupy stanowili uczniowie Zespołu Szkół Górniczo-Energetycznych w Koninie i członkowie grupy „Ciklo” z Konina oraz inne zainteresowane rajdem osoby, pasjonaci jazdy rowerowej i historii Polski. W Turku dołączyli uczniowie SP nr 4 i Liceum. Ta pierwsza grupa jechała do Brudzewa, skąd wracała do domu, a uczniowie Liceum pojechali do Koła.

W drodze do Brudzewa uczestnicy rajdu zatrzymali się w Kolnicy, gdzie powitał ich wójt gminy Brudzew – Cezary Kraśkowski. Młodzież z Zespołu Szkół w Brudzewie przygotowała część artystyczną, a miejscowa piekarnia p. Ciemieniowskiego poczęstowała uczestników świeżutkim plackiem drożdżowym. W drodze do Koła nastąpił jeszcze postój przy kościele parafialnym, gdzie umiejscowione są trzy tabliczki poświęcone ofiarom Katynia. O dziejach kościoła w kilku zdaniach opowiedział ks. Zbigniew Wróbel – proboszcz, a sylwetki „katyńczyków” przybliżył dr Mariusz Kaszyński.

W kościele ewangelickim w Kole

Dąb katyński przy Szkole Podstawowej nr 1 w Kole

Przystanek w Ostrowie. Na zdjęciu m.in.: Arleta Lewandowska – dyrektorka Szkoły Podstawowej w Chełmnie, Włodzimierz Fraszczyk – wójt gminy Olszówka, Jerzy Górecki – prezes Stowarzyszenia Katyń

Na przedmieściach Koła nastąpiło zgrupowanie uczestników rajdu i pod eskortą policji przejazd przez miasto z trzema przystankami. Pierwszy miał miejsce przy kościele farnym, gdzie w kruchcie kościoła znajduje się tablica upamiętniająca ofiary zbrodni katyńskiej. Zebranych powitał ks. Józef Wronekiewicz. Kolejny przystanek to kościół ewangelicko-augsburski. Tam, w jego wnętrzu znajduje się tablica dedykowana ks. Ryszardowi Paszko (Paszke), ewangelickiemu pastrowi zamordowanemu w Twerze w 1940 r. Jego postać, a także dzieje kolskiej świątyni przypomniał ks. Waldemar Wunz z Konina. Ostatnim, aczkolwiek najważniejszym wydarzeniem w Kole była uroczystość posadzenia dębu katyńskiego upamiętniającego por. Tadeusza Kosmałskiego – kolanina zamordowanego w 1940 r. w Charkowie.

Uroczystość ta odbyła się przed Szkołą Podstawową nr 1. Uczniowie tej placówki przygotowali również część artystyczną, a później dołączyli do rajdu i udali się do Chełmna. Po drodze dołączyli uczniowie ze szkoły w Wólce Czepowej.

Postój został wyznaczony na terenie Muzeum byłego niemieckiego obozu zagłady Kulmhof w Chełmnie nad Nerem. Na uczestników czekały kanapki – to dla ciała, i niezwykle przejmująca część artystyczna przygotowana przez uczniów miejscowej szkoły podstawowej pod okiem dyrektor placówki – Arlety Lewandowskiej. Wiele osób było długo pod wrażeniem przekazu tej inscenizacji. Można było obejrzeć także małą wystawę poświęconą Janowi Koziejowi, dawnemu mieszkańcowi Chełmna, który również, jako oficer wojska polskiego, poniósł śmierć z sowieckich rąk. Zdjęcia

pochodziły ze zbiorów archiwum SGGW w Warszawie.

Pogrupowani w dziesięcioosobowe ekipy uczestnicy ruszyli w stronę Wólki Czepowej, jednakże po drodze czekała na nich jeszcze jedna niespodzianka. Otóż dzięki życzliwości wójta gminy Olszówka – Włodzimierza Fraszczyka „rajdowcy” zostali ugostzeni przez piknikujących mieszkańców gminy w miejscowości Ostrow. Degustowano kielbaski, kaszanki i placki drożdżowe.

Rajd zakończył się w parku przy Szkole Katolickiej w Wólce Czepowej, gdzie posadzonych jest 10 dębów katyńskich. Na uczestników rajdu oprócz dyrekcji i nauczycieli szkoły oczekiwał również burmistrz Kłodawy – Robert Olejniczak oraz proboszcz kłodawski – ks. Jerzy Dylewski. Nie było już żadnej części artystycznej oprócz jednej pieśni, bardzo wzruszającej. Odbył się za to apel poległych i złożenie kwiatów oraz zapalenie zniczy przy każdym z dębów. Był to niezwykle wzruszający widok, kiedy mała grupka uczniów ZSGE w Koninie wraz z wnukiem „katyńczyka” chodziła od dębu do dębu, zapalała znicz i składała kwiaty.

Na zakończenie podsumowano rajd i podziękowano wszystkim zaangażowanym w jego organizację. Na trasie rajdu każda ze szkół otrzymała pamiątkowe proporzyczki oraz materiały dotyczące Katynia pozyskane między innymi z poznańskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej. Ze swej strony również senator Ireneusz Niewiarowski – obecny niemalże przez cały rajd – przekazywał szkołom cenne publikacje dotyczące senatorów – ofiar II wojny światowej.

Najlepszym podsumowaniem tego wydarzenia, tego rajdu będą chyba słowa wypowiedziane na zakończenie imprezy przez Janusza Kamińskiego – dyrektora ZSGE w Koninie, co do których komentarz jest zbędny: *Lepszej lekcji historii, lepszej lekcji patriotyzmu nie można było wymyślić...*

W Muzeum w Chełmnie

Konstanty Mróz składa kwiaty przy dębie upamiętniającym jego dziadka. Towarzyszą mu uczniowie Zespołu Szkół Górniczo-Energetycznych w Koninie

Anna Grochowska nauczycielka Przedszkola nr 12 w Koninie

Scenariusz zajęć z wielokulturowości w oparciu o program własny „Wszystkie dzieci świata” – Chiny

Uczestnicy: dzieci 5-letnie.

Temat: „Opowiadanie nauczycielki w oparciu o historyjkę obrazkową o chińskich wynalazkach. Wykonanie latawca z papieru”.

Obszar edukacyjny: poznawanie i rozumienie siebie i świata; budowanie systemu wartości.

Treści programowe:

- Unikanie zachowań agresywnych, nietolerancji wobec ludzi o innym kolorze skóry, języku, innej kulturze, odmiennym wyglądzie i sposobie bycia (1.12).
- Wskazywanie na globusie lub mapie świata miejsc zamieszkania dzieci różnych ras i kultur (2.9).
- Budowanie, z różnego typu klocków, egzotycznych domów oglądanych na filmach, zdjęciach (3.2).
- Dzielenie się swoimi przeżyciami związanymi ze słuchaniem bajek, legend, opowiadań o życiu dzieci z różnych krajów świata; odpowiadanie na pytania, formułowanie własnych po wysłuchaniu czytanej przez nauczycielkę literatury dla najmłodszych (3.3).
- Oglądanie, nauka, naśladowanie tańców ludowych (3.8).
- Słuchanie mowy, piosenek śpiewanych w różnych językach na żywo i z nagrań (1.9).
- Dzielenie się swoimi wrażeniami po wysłuchaniu tradycyjnej muzyki chińskiej (3.4).
- Dążenie do rozumienia i szanowania potrzeb i praw wszystkich ludzi do ich suwerenności, odmienności (1.11).
- Poznawanie zabawek i zabaw rówieśników z odległych kontynentów, uczestniczenie w zabawach naśladowczych (3.8).
- Rysowanie, malowanie, lepienie z masy solnej, plasteliny, wydzieranie, wycinanie z kolorowego papieru postaci i portretów dzieci z różnych stron świata (1.4).

Cele ogólne:

- słuchanie ilustrowanych opowiadań wygłaszanych przez nauczyciela,
- budzenie zainteresowań życiem dzie-

ci w innych krajach.

Cele operacyjne:

dziecko:

- poznaje przedmioty codziennego użytku wynalezione w Chinach,
- poznaje znaki pisma chińskiego,
- słucha do końca objaśnień nauczyciela i rozumie je – wykonując poprawnie zadania,
- wykonuje latawiec z papieru,
- naśladuje ruchy nauczyciela, wykonuje ćwiczenia równoważne i zręcznościowe,
- reaguje ruchem ciała na tempo i dynamikę muzyki.

Środki dydaktyczne:

magnetofon, nagranie muzyki chińskiej i inne nagrania, klej, pędzle, kolorowy papier, obrazki prezentujące chińskie wynalazki, słomki, kolorowa bibuła, mapa świata.

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Przywitanie się z dziećmi w języku chińskim: dzień dobry – *to-an* z ukłonem, cześć – *ni hao!* 你好!
2. Zabawa paluszkami – *Gwiyomi* (song by Hari) – utrwalenie.
3. Zabawa tai-chi.

4. Przypomnienie położenia Chin na mapie świata oraz wiadomości o budowlach i ludziach tam mieszkających (charakterystyczne domy z dachami ozdobianymi smokami, wielki chiński mur, chińskie znaki, skośnoocy ludzie).

狠福神
戰道喜

Te znaki oznaczają słowa i maluje się je pędzelkami!

5. Opowiadanie nauczycielki o chińskich wynalazkach na podstawie obrazków.

Czy znacie ten przedmiot? (nauczycielka pokazuje dzieciom taczki)

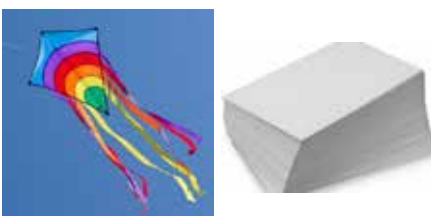
Pewnie nie wiecie, że taczki przyjechały do nas z Chin – tam zostały wymyślone, skonstruowane i tak się spodobały, że używamy ich do dzisiaj. To chiński wynalazek.

6. Zabawa ruchowa „Taczki”.

Dzieci dobierają się parami. Jedno z dzieci będzie „taczka” – staje na czworaka. Drugie – łapie je za nogi w okolicy kostek. Dziecko-taczka przemieszcza się, poruszając rękami, z nogami trzymanymi przez partnera. Po kilku sekundach następuje zmiana ról. Zabawę powtarzamy kilka razy.

7. Dalsze zapoznanie dzieci z wynalazkami takimi jak: kompas, liczydło, latawiec, papier (krótkie opowiadanie o wytwarzaniu papieru dawniej i dziś na podstawie serii obrazków).

8. Zabawa muzyczno-ruchowa do piosenki *Gangnam style*.

9. Pokazanie przez nauczycielkę sposobu wykonania latawca z papieru. Powtórzenie kolejnych czynności.

Praca twórcza dzieci.

Anna Dybała pracownik Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN

Scenariusz zajęć na temat: „Tęsknię za Tobą, Wielokulturowa Polsko”

Grupa docelowa: uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Czas trwania zajęć: dwie godziny lekcyjne (90 minut). Jeżeli nauczyciel ma tylko 45 minut, może wybrać aktywności, które uważa za najbardziej pożądane dla grupy.

Aranżacja sali: stoły i krzesła ułożone tak, by tworzyły trzy grupy, z wydzielonym miejscem na ćwiczenie „Krok naprzód”.

Cel ogólny: uwrażliwianie uczniów na różne aspekty wielokulturowości.

Cele dydaktyczne:

uczniowie po przeprowadzonych zajęciach:

- potrafią zdefiniować stereotyp,
- wiedzą, jak powstają nierówności społeczne oraz znają mechanizm tworzenia stereotypów,
- potrafią wymienić mniejszości religijne i etniczne występujące w ich miejscowości przed II wojną światową,
- potrafią powiązać z właściwą tradycją religijną święto Wielkiej Nocy, Pesach oraz Ramadan,
- potrafią wymienić najważniejsze elementy świąt Wielkiej Nocy, Pesach oraz Ramadanu,
- potrafią zagrać w drejdlę;

uczniowie kształcą umiejętności:

- akceptacji drugiej osoby,
- szacunku dla odmienności,
- kreatywnego myślenia,
- czytania ze zrozumieniem,
- wyboru najważniejszych informacji z tekstu źródłowego.

Metody dydaktyczne:

- rozmowa nauczająca,
- ćwiczenie antydyskryminacyjne,
- praca z materiałem źródłowym (tekstem i fotografiami),
- analiza wideo,
- gra dydaktyczna.

Środki dydaktyczne:

- 3 arkusze papieru formatu A1,
- markery (6 sztuk, różne kolory),
- kredki lub flamastry (3 opakowania),
- klej lub taśma dwustronna,
- papierowa taśma malarska,
- komputer podłączony do rzutnika oraz głośniki.

Materiały dydaktyczne:

- film PUSTKA: <https://www.youtube.com/watch?v=k0GsSKr1P9M>
- pocięte karteczki do ćwiczenia „Krok naprzód”,
- kipa – nakrycie głowy religijnych Żydów (by trzymać w niej karteczki do ćwiczenia „Krok na-przód”) lub woreczek,
- drejdlę – tradycyjne bączki używane podczas żydowskiego święta świąteł – Chanuki,
- karty pracy.

PRZEBIEG ZAJĘĆ

Etap 1. Czym jest różnorodność?

Edukator zachęca do rozmowy o różnorodności, odmienności np. poprzez pytania:

- Czym dla was jest różnorodność, czym dla was jest odmienność?
- Dlaczego się różnimy?

Zaleca się poruszania kwestii związanych z lokalną społeczno-

ścią. Gdy zajęcia przeprowadzamy na terenie miasta Konina, warto zadać pytania:

- Przed II wojną światową Konin zamieszkiwały różne narodowości. Czy wiecie jakie? (Odpowiedź: 74% ludności stanowili Polacy, około 22% Żydzi i 3,2% Niemcy – dane z 1938 roku).
- Jakie narodowości zamieszkują teraz Konin? (Odpowiedź: spotyka się np. osoby pochodzenia wietnamskiego oraz ukraińskiego).

Możemy również zadać pytania:

- Dlaczego ludzie różnią się między sobą?
- Czy waszym zdaniem to dobrze, że się różnimy?
- Czy różnorodność jest dla nas nadal wyzwaniem?
- Czy potrafimy czerpać korzyści, jakie płyną z wielonarodowości?

Etap 2. „Krok naprzód” – ćwiczenie

Poniższe ćwiczenie jest zaczerpnięte z publikacji: *Przeciwdziałanie dyskryminacji. Pakiet edukacyjny dla trenerów i trenerek*, red. Michał Pawłęga, Warszawa 2005, s. 124–126. Jego celem jest pokazanie nierówności społecznych, jakie występują w społeczeństwie, aby móc później przejść do rozmowy o stereotypach.

Przykładowe wprowadzenie do tego ćwiczenia:

- Chciałbym/abym, abyśmy zastanowili się teraz, jak rodzi się dyskryminacja oraz niesprawiedliwość społeczna. Dlatego poproszę was, żebyśmy zrobili pewne ćwiczenie. Każdy z Was wylosuje jedną kartkę z informacją o pewnej osobie. Chciałbym/abym, byście wcieliłi się w jej rolę. Bardzo ważne jest, abyście nie pokazywali, co macie na swoich kartkach innym uczestnikom warsztatu.

Losowanie pociętych wcześniej kartek z kipy lub woreczka. (Załącznik 1)

- Zastanówcie się, w jakich warunkach żyje wasza postać. Gdzie mieszka, z kim się spotyka. Teraz ustawcie się w szeregu, w jednej linii.

Edukator wykleja taśmą malarską linię startu dla uczniów i kontynuuje wypowiedź:

- Będę teraz czytał/a zdania. Jeżeli któreś z nich odnosi się do waszej postaci, robicie krok w przód. Jeżeli nie, stoicie w miejscu.

Edukator czyta pytania z karty zadań, uczniowie postępują według jego wskazówek. (Załącznik 2)

Po skończeniu czytania edukator inicjuje dyskusję. Może posil-kować się pytaniami:

- Jak się czuliście/czułyście?
- Czy trudno było wam się wcielić w rolę wylosowanej postaci?
- Czy ktoś poczuł, że jego postać jest dyskryminowana? Że jej podstawowe prawa są ignorowane?
- W którym momencie osoby postępujące do przodu zauważyły, że inni poruszają się wolniej?
- Czy potraficie odgadnąć, w jakie role wcieliły się pozostałe uczestniczki i uczestnicy warsztatu?

Edukator prosi uczestników o odkrycie przybranej tożsamości.

- Czy wyobrażenie sobie wylosowanej postaci było łatwe, czy trudne?

- Czy możecie podać podobne przykłady zaczerpnięte z sytuacji społecznych, których byliście świadkiem lub o których słyszeliście?
- W przypadku których postaci i stwierdzeń można mówić o dyskryminacji?
- Jak bardzo nasze wyobrażenia na temat innych ukształtowane są poprzez obecne w naszym umyśle stereotypy?

Uczniowie siadają do ławek. Edukator kontynuuje rozmowę na temat stereotypów:

- Co to jest stereotyp?
(Odpowiedź: Stereotyp to fałszywe przekonanie zbiorowe dotyczące pewnej grupy osób, zwykle niewrażliwe na argumentację. Ludzie tworzą je w umyśle, by porządkować rzeczywistość wokół siebie. Jest to spontaniczna ludzka skłonność).
- Jak się czuliście, gdy wasza postać była poddawana temu procesowi?

Etap 3. Tęsknię za Tobą, Żydzie – analiza filmu

Ten etap ćwiczenia ma za zadanie poruszyć temat „pustki po Żydach”, którzy zginęli podczas Zagłady.

Przykładowy sposób rozpoczęcia rozmowy:

- Rozmawialiśmy przed chwilą o stereotypizacji. Takie mu procesowi byli poddawani Żydzi, szczególnie w nazistowskich Niemczech, co m.in. doprowadziło do ich zagłady podczas II wojny światowej. Stereotypy na temat Żydów są żywe również w dzisiejszej Polsce, np. pisze się hasła antysemickie na murach. O przełamywaniu stereotypów i walce z nimi mówią prace Rafała Betlejewskiego. Czy słyszeliście o jego performatywnych akcjach?

(Odpowiedź: Jest to osoba, która wymyśliła i zrealizowała akcję „Tęsknię za Tobą, Żydzie”. Akcja zaczęła się w 2010 roku. Betlejewski zainicjował tę akcję, ponieważ – cytując: „Słowo «Żyd» kojarzy nam się niemal wyłącznie z antysemickimi napisami na murach. Postanowiłem przełamać ten lęk przed wypowiedzianiem go” – wywiad dla „Gazety Wyborczej” z 19.01.2010: Agnieszka Kowalska, Akcja „Tęsknię za tobą, Żydzie!”, stan na 07.04.2015: http://warszawa.gazeta.pl/warszawa/1,34889,7468949,Akcja__Tesknie_za_toba__Zydzie__.html).

- Chciałbym/abym odtworzyć Wam film zrealizowany przez studentów wymiany polsko-izraelskiej w ramach programu PIYE, realizowanego przez Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN oraz Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny. Film nakręcili i zmontowali młodzi ludzie, niewiele starsi od Was.

Edukator prezentuje uczniom film Pustka: <https://www.youtube.com/watch?v=k0GsSKr1P9M>.

Po projekcji zadaje pytania do filmu. Na przykład:

- O czym jest ten film?
- Jak myślicie, dlaczego Betlejewski podjął się takiego zadania?
(Odpowiedź: Skłoniły go do tego m.in. stereotypy, które dotyczyły Żydów. Chciał zwrócić na nie uwagę oraz ukazać pustkę po 3 milionach zamordowanych w Zagładzie żydowskich mieszkańców Polski).
- Dlaczego Betlejewski pisze swoje teksty na murach?
- Czy w waszym mieście powinien powstać taki napis na murze czy billboardzie?

Etap 4. Świątowanie w trzech kulturach – warsztat

Ćwiczenie polega na stworzeniu przez każdą grupę plakatu (może mieć formę mapy myśli), który dotyczy poszczególnych

świąt w różnych kulturach. Dobór trzeciego święta można modyfikować w zależności od potrzeb grupy. Nie jest wskazany wybór świąt z kręgu kulturowego mniejszości obecnych na zajęciach. Takie działanie mogłoby, w pewnych wypadkach, przyczynić się do stygmatyzacji takich uczniów w środowisku klasowym.

Materiały do tego ćwiczenia znajdują się w Załącznikach 3-6.

- Gdybyśmy mieszkali w latach 20. lub 30. XX wieku w Polsce, np. w Białymstoku, to spotkalibyśmy przedstawicieli trzech największych monoteistycznych religii: chrześcijaństwa, judaizmu oraz polskiego odłamu islamu, Tatarów. Współistnienie tych trzech grup było czymś naturalnym. Dziś Polska jest krajem homogenicznym, co z historycznej perspektywy stanowi anomalię, żyliśmy bowiem w kraju wielokulturowym aż do 1939 roku.
- Chciałbym/abym, żebyście pracowali w trzech grupach. Każda dostanie do opracowania jedno święto. Podczas prezentacji opowiecie o nim pozostałym koleżankom i kolegom.

Edukator pomaga grupom realizować zadanie. Na zakończenie następuje prezentacja wyników grup, którą należy podsumować, uwzględniając informację, że dzięki wielości, różnorodności kultur świat jest ciekawy i inne kultury dają nam możliwość wzajemnego uczenia się od siebie.

Meczet w Kruszynianach

Etap 5. Gra w drejdlę

Gra w drejdlę może być ciekawym zakończeniem zajęć. Gdy nie posiadamy drewnianych bączków, możemy zaproponować inną grę, np. kółko i krzyżyk. Grę można zmodyfikować i zamiast standardowych znaków używać np. liter z alfabetu hebrajskiego, greckiego, czy arabskiego. Możemy zacząć tak:

- Każda kultura ma do zaoferowania jakąś ciekawą grę. Teraz zagramy w drejdlę. Rozdam plansze do gry.
- Edukator rozdaje karty do gry oraz drejdlę. (Załącznik 7)
- Będziemy grać na punkty. Każda litera hebrajska na bączku oznacza daną wartość liczbową. Wygrywa gracz, który zdobędzie największą liczbę punktów.

Uczniowie mogą grać około 5 minut. Po tym czasie zliczają punkty.

(Pełna wersja scenariusza z wszystkimi załącznikami dostępna jest na stronie internetowej CDN www.cdnkonin.pl w zakładce „Publikacje”).

IBUK
libra

DZIĘKI TWOJEJ BIBLIOTECE CZYTASZ GDZIE CHCESZ I JAK CHCESZ!

Wejdź na www.libra.ibuk.pl i czytaj całą dobę!

**Sprawdź jakie możliwości
daje Ci Ibuk Libra:**

- **robisz własne notatki** bezpośrednio w książce
- **dodajesz zakładki**
- **tagujesz** ważne fragmenty i **zakreślasz kolorami**
- **wyszukujesz** w podręczniku słowa i frazy
- **masz własną e-półkę** z książkami
- możesz wybierać spośród wielu publikacji **w języku polskim**

Zapytaj w bibliotece jak korzystać z IBUK LIBRA w domu!